

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΕ'

Τρίτη 11 Αυγούστου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 11 Αυγούστου 1998, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.48' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Καλή δουλειά στο Τμήμα εύχομαι, κύριοι συνάδελφοι. Εσείς κάνετε και τις διακοπές σας και ασφαλώς είστε ξεκούραστοι!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι με την υπ' αριθμ. 3686/11.8.1998 απόφαση του

Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκαν οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 31 και 32 του Κανονισμού της Βουλής Διαρκείς Επιτροπές του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση).

Το Τμήμα εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Τμήμα ενέκρινε. Η σχετική απόφαση θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδριάσεως και θα κοινοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους κυρίους Βουλευτές.

(Η προαναφερθείσα απόφαση έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Αθήνα 11 Αυγούστου 1998

Αριθμ. Πρωτ.: 3686
Διεκπ.: 2941

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ : Σύσταση και συγκρότηση των Διαρκών Επιτροπών του Τμήματος Διακοπής Εργασιών της Βουλής, θέρους 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 71 και 72 του Συντάγματος και των άρθρων 31, 32, 33 σε συνδυασμό με τα άρθρα 25 παρ. 9 και 15 παρ. 5 του Κανονισμού της Βουλής (μέρος κοινοβουλευτικό),

2. Την υπ' αριθμ. 3149/2488/3-7-1998 απόφαση συγκρότησης του προβλεπομένου από τα άρθρα 71 του Συντάγματος και 29 του Κανονισμού της Βουλής Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση) για την άσκηση του νομοθετικού έργου της Βουλής,

3. Τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τις δηλώσεις των ανεξάρτητων βουλευτών,

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε,

συνιστούμε, από τα μέλη του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής της Β' Σύνθεσης (11 Αυγούστου έως και 3 Σεπτεμβρίου 1998), τις προβλεπόμενες από το άρθρο 31 του Κανονισμού της Βουλής Διαρκείς Επιτροπές του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής, οι οποίες συγκροτούνται ως ακολούθως:

Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων των Υπουργείων:

α) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

β) Πολιτισμού

1. Ακριτίδης Νικόλαος
2. Αλαμπάνος Δημήτριος
3. Ανουσάκη Ελένη
4. Αρσένη Μαρία
5. Βούλγαρης Αλέξανδρος
6. Γεωργιάδης Θεόδωρος
7. Κατσικόπουλος Δημήτριος
8. Κατσιλιέρης Πέτρος
9. Κατσιμπάρδης Γεώργιος
10. Κοντομάρης Ευτύχιος
11. Λεβογιάννης Νικόλαος
12. Σαρρής Δημήτριος
13. Τζανής Λεωνίδας
14. Χατζημιχάλης Φώτιος
15. Ακήφογλου Μπηρόλ
16. Ευμοιρίδης Κωνσταντίνος
17. Κασσίμης Θεόδωρος
18. Κωνσταντοπούλου Μαρία
19. Μπρατάκος Άγγελος
20. Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος
21. Παπαδόπουλος Σταύρος
22. Παπαθανασίου Χαράλαμπος
23. Πάππας Βασίλειος
24. Τασούλας Απόστολος
25. Αλφιέρη Στυλιανή
26. Τσαφούλιας Γεώργιος

Διάρκης Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων
των Υπουργείων:

- α) Εξωτερικών
- β) Εθνικής Άμυνας
- γ) Μακεδονίας Θράκης
- δ) Αιγαίου

1. Αλευράς Αθανάσιος
2. Βλασσόπουλος Ευάγγελος
3. Βρεττός Κωνσταντίνος
4. Ζιάγκας Ιωάννης
5. Ιωαννίδης Φοίβος
6. Κοκκίνης Νικόλαος
7. Κουτσόγιωργας Δημήτριος
8. Κωνσταντινίδης Ιωάννης
9. Λάλος Κανέλλος
10. Λεβογιάννης Νικόλαος
11. Λωτίδης Λάζαρος
12. Μάτης Αθανάσιος
13. Νιώτης Γρηγόριος
14. Σταυρακάκης Μηνάς
15. Φωτιάδης Παναγιώτης
16. Χατζηιωαννίδης Βασίλειος
17. Δαβάκης Αθανάσιος
18. Καλαντζής Γεώργιος
19. Κουρής Λεωνίδας
20. Λεονταρίδης Θεόφιλος
21. Μπρατάκος Άγγελος
22. Ορφανός Γεώργιος
23. Παπαθανασίου Χαράλαμπος
24. Πάππας Βασίλειος
25. Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
26. Χαϊτίδης Ευγένιος
27. Κολοζώφ Ορέστης
28. Αλφιέρη Στυλιανή
29. Ιντζές Αναστάσιος
30. Σουελιάς Γεώργιος

Διορκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων των Υπουργείων:

- α) Εθνικής Οικονομίας
- β) Οικονομικών
- γ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

1. Αδαμόπουλος Γεώργιος
2. Αλαμπάνος Δημήτριος
3. Ανωμερίτης Γεώργιος
4. Βούλγαρης Αλέξανδρος
5. Βρεττός Κωνσταντίνος
6. Γιαννάκης Ιωάννης
7. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
8. Ζιάγκας Ιωάννης
9. Κατσικόπουλος Δημήτριος
10. Λωτίδης Λάζαρος
11. Παπαηλίας Ηλίας
12. Πετραλιάς Αυγερινός
13. Σασσογλου Ανέστης
14. Σταυρακάκης Μηνάς
15. Τσατινές Δημήτριος
16. Χατζημιχάλης Φώτιος
17. Καλαντζής Γεώργιος
18. Κασσίμης Θεόδωρος
19. Κουρής Λεωνίδας
20. Κωνσταντοπούλου Μαρία
21. Μεϊμαράκης Ευάγγελος
22. Ορφανός Γεώργιος
23. Παπαδημόπουλος Ιωάννης
24. Ρεγκούζας Αδάμ
25. Σκρέκας Θεόδωρος
26. Τζωάννος Ιωάννης
27. Γκατζής Νικόλαος
28. Μουσταφά Μουσταφά
29. Ιντζές Αναστάσιος
30. Κεδικογλου Βασίλειος

Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων των Υπουργείων:

- α) Υγείας και Πρόνοιας
- β) Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- γ) Μεταφορών και Επικοινωνιών

1. Αλευράς Αθανάσιος
2. Ανουσάκη Ελένη
3. Αργύρης Ευάγγελος
4. Βλασσόπουλος Ευάγγελος
5. Ιωαννίδης Φοίβος
6. Καλαμακίδης Ιωάννης
7. Κανελλόπουλος Λάμπρος
8. Κατσέλη Ελεωνόρα
9. Κοντομάρης Ευτύχιος
10. Κουράκης Ιωάννης
11. Κωνσταντινίδης Ιωάννης
12. Μάτης Αθανάσιος
13. Σαρρής Δημήτριος
14. Σπυρόπουλος Ροβέρτος
15. Στάικος Ευάγγελος
16. Φωτιάδης Παναγιώτης
17. Ευμοιρίδης Κωνσταντίνος
18. Καραμηνάς Κωνσταντίνος
19. Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος
20. Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος
21. Παπαδημόπουλος Ιωάννης
22. Παπαδόπουλος Σταύρος
23. Παπαφιλίππου Νικόλαος
24. Πολύζος Ευάγγελος
25. Σπύρου Σπυρίδων
26. Σκρέκας Θεόδωρος
27. Γκατζής Νικόλαος
28. Μουσταφά Μουσταφά
29. Ιντζές Αναστάσιος
30. Γιακουμάτος Γεράσιμος

Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης
των Υπουργείων

- α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- β) Δημόσιας Τάξης
- γ) Δικαιοσύνης
- δ) Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

1. Αδαμόπουλος Γεώργιος
2. Γεωργιάδης Θεόδωρος
3. Κατσέλη Ελεωνόρα
4. Κατσιμπάρδης Γεώργιος
5. Κουλούρης Κίμων
6. Λάλος Κανέλλας
7. Νιώτης Γρηγόριος
8. Παπαηλίας Ηλίας
9. Πετραλιάς Αυγερινός
10. Σασσάογλου Ανέστης
11. Σαλαγιάννης Νικόλαος
12. Στάικος Ευάγγελος
13. Τζανής Λεωνίδας
14. Τσερτικίδης Παντελής
15. Δαβάκης Αθανάσιος
16. Τσφειρόπουλος Επαμεινώνδας
17. Καρασμάνης Γεώργιος
18. Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος
19. Παπαφιλίππου Νικόλαος
20. Πασσαλίδης Θεόδωρος
21. Παυλόπουλος Προκόπιος
22. Πολύζος Αθανάσιος
23. Τσιαρτσιώνης Νικόλαος
24. Τασούλας Απόστολος
25. Αλφιέρη Στυλιανή
26. Τσαφούλιας Γεώργιος

Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου των Υπουργείων:

- α) Ανάπτυξης
 β) Γεωργίας
 γ) Εμπορικής Ναυτιλίας

1. Ακριτίδης Νικόλαος
2. Ανωμερίτης Γεώργιος
3. Αργύρης Ευάγγελος
4. Αρσένη Μαρία
5. Γιαννάκης Ιωάννης
6. Δαμιανίδης Αλέξανδρος
7. Ζήση Ροδούλα
8. Κατσιλιέρης Πέτρος
9. Κοκκίνης Νικόλαος
10. Κουλούρης Κίμων
11. Κουράκης Ιωάννης
12. Κουτσόγιωργας Δημήτριος
13. Πιπεργιάς Δημήτριος
14. Σαλαγιάννης Ιωάννης
15. Σπυροπουλος Ροβέρτος
16. Χατζηϊωαννίδης Βασίλειος
17. Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας
18. Καρασμάνης Γεώργιος
19. Κατσαρός Νικόλαος
20. Λεονταρίδης Θεόφιλος
21. Πασσαλίδης Θεόδωρος
22. Ρεγκούζας Αδάμ
23. Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
24. Τσιαρτσιώνης Νικόλαος
25. Τσιτουρίδης Σάββας
26. Χαϊτίδης Ευγένιος
27. Μπούτας Ευάγγελος
28. Μουσταφά Μουσταφά
29. Καρατάσος Γεώργιος
30. Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος

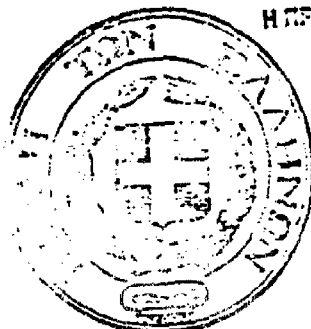
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Κοινοποίηση

1. Γραφείο Προέδρου Βουλής
2. Γραφεία Κομμάτων
3. Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
4. Διεύθυνση Κοινοβουλευτικών Επιτροπών

theros.b

ΑΧΡΙΣΤΕ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
 Η ΠΡΟΕΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
 ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΣ ΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΜΟΥΣΗ

>>>.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις."

Κρατείται για να ψηφιστεί στο σύνολο αύριο.

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις."

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί στην αποψινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Παλλαϊκή Άμυνα και άλλες διατάξεις."

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Εφαρμογή των αποφάσεων 827/25.5.1993 και 955/8.11.1994 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με τις οποίες ιδρύθηκαν δύο Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια για την εκδίκαση παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Ρουάντα."

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Ανάπτυξης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Μητρώο επιχειρήσεων ναυπηγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων και άλλες διατάξεις."

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: "Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις."

Για το νομοσχέδιο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, της 6.8.1998 να συζητηθεί σε τρεις συνεδριάσεις. Η πρώτη, η σημερινή συνεδρίαση, θα διατεθεί για τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου και οι επόμενες δύο για τη συζήτηση των άρθρων και των τροπολογιών.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ορίζει το Βουλευτή κ. Απόστολο Τασούλα ως ειδικό αγορητή.

Το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα ορίζει ως Κοινοβουλευτικό του Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Αναστάσιο Ιντζέ και ως ειδικό αγορητή τον κ. Γεώργιο Τσαφούλια.

Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει ως ειδική αγορήτρια τη Βουλευτή κ. Στυλιανή Αλφιέρη.

Ο κ. Νικόλαος Ακριτίδης, εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό σχέδιο νόμου είναι το δεύτερο βασικό νομοθέτημα, που εισηγείται η Κυβέρνηση, για την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής μας.

Το πρώτο ήταν το νομοθέτημα με το οποίο θεσπίστηκε πριν από ένα χρόνο, το ενιαίο λύκειο και καταργήθηκε με αυτό το σύστημα των γενικών εξετάσεων για την πρόσβαση των νέων

στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και όπως θυμόμαστε, εισήχθησαν με αυτό σημαντικοί νέοι θεσμοί όπως:

Ο νέος τρόπος διορισμού των εκπαιδευτικών στη μέση παιδεία και στην πρωτοβάθμια, η εισαγωγή ενός συγκροτημένου συστήματος επαγγελματικού προσανατολισμού, η αξιολόγηση, η βοηθητική διδασκαλία και άλλοι, πολλοί από τους οποίους βεβαίως ισχύουν και για την επαγγελματική εκπαίδευση.

Με το σημερινό νομοθέτημα η Κυβέρνηση εισηγείται την αδιοργάνωση της ισχύουσας σήμερα επαγγελματικής μας εκπαίδευσης, έτσι ώστε, αφ' ενός μεν να εναρμονίζεται προς την αποστολή και τους στόχους του ενιαίου λυκείου και αφ' ετέρου, να αναβαθμίζεται από άποψη ποιότητας και αποστολής το υφιστάμενο και γενικά το υπάρχον σύστημα της δευτεροβάθμιας τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο, ως έχει, ομολογουμένως πάσχει βαρύτατα.

Κεντρικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η ενοποίηση του σημερινού σχήματος, που περιλαμβάνει το τεχνικό επαγγελματικό λύκειο, τις τεχνικές επαγγελματικές σχολές και το σκέλος της επαγγελματικής εκπαίδευσης των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων σε ένα ενιαίο τύπο σχολείου, το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο, σχολείο το οποίο λειτουργεί παράλληλα προς το ενιαίο λύκειο. Είναι επίσης τριετούς διάρκειας σπουδών και διαίρεται σε δύο αυτόνομους και συνεχιζόμενους κύκλους.

Το νέο αυτό σχολείο, το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο, που είναι πλέον το μοναδικό στο χώρο της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, αποτελεί ασφαλώς συνέχεια της υφιστάμενης κατάστασης, ενσωματώνοντας και ενοποιώντας τους τύπους των σχολείων που υπάρχουν σήμερα. Παράλληλα, αυτό το σχολείο υιοθετεί γνωστές βασικές αρχές εκπαίδευσης και δημοκρατικής λειτουργίας, όπως είναι η συλλογικότητα, η αξιοκρατία, η επιστημονική οργάνωση και η αποκέντρωση ουσιαστικών αποφάσεων, που αφορούν τη λειτουργία της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Για παράδειγμα, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα εκπαιδευτικής λειτουργίας, ενώ το νομαρχιακό συμβούλιο αποφασίζει για την ίδρυση, τη μεταβολή, τη συγχώνευση ή την κατάργηση τμημάτων του τεχνικού επαγγελματικού εκπαιδευτηρίου.

Όπως ήδη ανέφερα, διαίρεται σε δύο επάλληλους κύκλους. Ο πρώτος κύκλος, που δέχεται νέους από το γυμνάσιο, δηλαδή μετά την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, διαρκεί δύο έτη και προκειμένου για τα εσπερινά, τρία έτη. Οι απόφοιτοι από αυτό έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν στο δεύτερο κύκλο, μπορούν όμως επίσης να ακολουθήσουν την έξοδο προς την εργασία εφοδιασμένοι, βεβαίως, με επαγγελματική αναγνώριση ή να μετακινηθούν προς τη δεύτερη τάξη του ενιαίου λυκείου –και αυτό είναι το νεότερικό στοιχείο που εισάγει το νομοσχέδιο σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση– μία μετακίνηση, που, όπως είναι προφανές, γίνεται χωρίς ουσιαστικό κόστος για τους μαθητές.

Ο δεύτερος κύκλος στη συνέχεια του πρώτου διαρκεί ένα έτος, στον οποίο προστίθεται ένα εξάμηνο προκειμένου για εσπερινά σχολεία, ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί το στάδιο που οδηγεί τους νέους, που το επιθυμούν βεβαίως, στο στίβο της επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Συμπερασματικά, το νέο σχήμα της μεταρρύθμισης στο χώρο συνολικά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνει δύο τύπους σχολείων, το ενιαίο λύκειο και το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο και παρέχει τις ακόλουθες εναλλακτικές δυνατότητες στους νέους:

Πρώτον, ο δεκαπεντάχρονος νέος που αποφοιτά από την υποχρεωτική εκπαίδευση με τη σχετική ωριμότητα της ηλικίας του, αλλά και με τη βοήθεια ενός σοβαρού προγράμματος επαγγελματικού προσανατολισμού, μπορεί να αποφασίσει, εάν θα ακολουθήσει την οδό του ενιαίου λυκείου και στη συνέχεια της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ή εάν θα ακολουθήσει το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο.

Δεύτερον, σε περίπτωση που θα εγγραφεί στο επαγγελματικό εκπαιδευτήριο, μπορεί, αφού πάρει το πρώτο επαγγελματικό του πτυχίο μετά από διετείς σπουδές να προχωρήσει

στη νέα του απόφαση για το μέλλον του, με την πρόσθετη ωριμότητα των δεκαεπτά χρόνων και κυρίως των διетών επαγγελματικών του σπουδών, εάν θα αποφασίσει να συνεχίσει τις επαγγελματικές του σπουδές ή θα αποφασίσει να μετακινηθεί στο γενικό λύκειο με κατεύθυνση το χώρο των ακαδημαϊκών σπουδών.

Τρίτον, εάν αποφασίσει, νομίζω συνειδητά πλέον, να συνεχίσει την επαγγελματική του εκπαίδευση στο δεύτερο κύκλο, τότε το χρέος της πολιτείας είναι να μεριμνήσει για την καλύτερη επαγγελματική του κατάρτιση και την ομαλότερη ένταξή του στο επάγγελμα και την εργασία, προς το οποίο εξεδήλωσε προφανώς το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του.

Έτσι μπαίνουν μερικοί ουσιαστικοί όροι που, αφορούν αυτήν την επαγγελματική εξέλιξη.

Έγινε πολύς λόγος στη συζήτηση στη Διарκή Επιτροπή για το πώς ο νέος αυτός θα μπορεί να συνεχίσει σπουδές στο ΤΕΙ. Η πρόβλεψη του νομοσχεδίου είναι ότι αυτό μπορεί να γίνει μετά από τριετή επαγγελματική εμπειρία και σε ανάλογη κατεύθυνση σπουδών. Πιστεύω ότι αυτός είναι ένας επιβαλλόμενος ουσιαστικός όρος, για να τονίσουμε και να ενισχύσουμε τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη νοοτροπία του νέου, που είναι αποφασισμένος να ακολουθήσει αυτόν το δρόμο. Νομίζω όμως ότι θα μπορούσαμε να συζητήσουμε, όπως το πράξαμε και στη Διарκή Επιτροπή, γι' αυτήν την τριετία, ένα θέμα που θα το δούμε ασφαλώς στα άρθρα. Όπως επίσης νομίζω ότι ουσιαστικός όρος για την ομαλή ένταξη αυτών των αποφοίτων του επαγγελματικού σχολείου στο επάγγελμα και στην εργασία είναι η κατά προτεραιότητα εισαγωγή του στα ΙΕΚ, στα οποία έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν για την κατάρτισή τους κυρίως, αλλά και σε προγράμματα κατάρτισης τεχνικά που εφαρμόζονται για νέους. Αλλά και το θέμα αυτό συζητήθηκε στη Διарκή Επιτροπή και θα επανέλθω στα άρθρα.

Έχουμε, λοιπόν, ένα νέου τύπου τεχνικού επαγγελματικού σχολείου ανοικτού, όπως δεσμεύεται στην εισηγητική έκθεση ο Υπουργός της Παιδείας και είναι προφανές ότι η εκπλήρωση αυτού του όρου ανταποκρίνεται και στη ρήση του Παπανούτσου του 1964, ότι «στην αληθή δημοκρατία τα σχολεία δεν επιτρέπεται να έχουν τοίχους και οροφή και επομένως ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα να μεταβαίνει από τον έναν τύπο του σχολείου στον άλλον χωρίς εμπόδια ή να περνάει από τη μία στην άλλη βαθμίδα».

Αυτά είναι συνοπτικά τα δομικά και τα λειτουργικά, βεβαίως, χαρακτηριστικά του νέου σχολείου. Όμως, η ανάγκη θέσπισής του είναι ιστορική, είναι η από καιρό διαπιστωμένη ανάγκη να αλλάξει το χρεοκοπημένο σημερινό σύστημα της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αυτή η χρεοκοπία είναι ένα φαινόμενο ιστορικό στη χώρα μας, γιατί στο τομέα της τεχνικής και επαγγελματικής μας εκπαίδευσης και της κατάρτισης αποτύχαμε. Ποτέ μέχρι τώρα δεν κατορθώσαμε να οργανώσουμε αυτόν τον τομέα της εκπαίδευσης με τρόπο πειστικό για την κοινωνία και για τις παραγωγικές της ανάγκες και ελκυστικό για τη νεολαία μας. Και αυτό παρά τις σοβαρές προσπάθειες, που κατά καιρούς καταβλήθηκαν, όπως στη νεότερη περίοδο, γιατί είναι πολύ παλιά η προσπάθεια, ξεκινάει από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα. Στη νεότερη περίοδο θυμόμαστε εκείνη τη συνεγερτική, πραγματικά, προσπάθεια του Παπανούτσου της μεταρρύθμισης του 1963-1964, του Γεωργίου Παπανδρέου ή τη μεταγενέστερη αξιολογή μεταρρύθμιση του 1976 του Γεωργίου Ράλλη, καθώς και την τελευταία με τη θέσπιση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου. Βεβαίως, αυτό το γεγονός της αποτυχίας είχε πολύπλευρες και σοβαρότατες συνέπειες εκπαιδευτικές και κοινωνικές, που ασφαλώς δεν διαφεύγουν της προσοχής και του ενδιαφέροντος κανενός μας. Για παράδειγμα, στο μέτρο που το επαγγελματικό σχολείο έχασε τη μάχη του σεβασμού και της υπόληψης, χάθηκε σε μεγάλο βαθμό και η μάχη του ισορροπημένου ενδιαφέροντος και της φυσιολογικής ροής και εξέλιξης του μαθητικού δυναμικού προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση, εντείνοντας τα γνωστά αδιέξοδα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α'

Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Αλλά αυτή η ιστορική αποτυχία ασφαλώς αφορά ευθέως και την ισχύουσα σήμερα πραγματικότητα, για την οποία θέλω να πω μόνο δύο λόγια.

Το τεχνικό επαγγελματικό λύκειο, που θεσπίστηκε πραγματικά με ελπίδες κατά τη μεταρρύθμιση του 1976 ως κορμός του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, απέτυχε. Και απέτυχε επειδή υποτάχθηκε στην επιδίωξη εισαγωγής των σπουδαστών στα Τ.Ε.Ι. επί τη βάσει ενός προνομιακού ποσοστού, που δόθηκε γι' αυτό και του βαθμού του απολυτηρίου. Έτσι κατήντησαν τα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια προθάλαμος εισαγωγής στα Τ.Ε.Ι. και βιομηχανία παραγωγής βαθμολογίας με το παράδοξο του ακέραίου «20». Δηλαδή έπαθε το τεχνικό επαγγελματικό λύκειο ό,τι και το γενικό μας λύκειο.

Το τεχνικό επαγγελματικό σχολείο παρέμεινε σχετικά απομονωμένο και υποβαθμισμένο, να παράγει –πρέπει να το παραδεχθούμε– τεχνίτες σε περιορισμένη μεν κλίμακα, αλλά ουσιαστικά. Και στο ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο το σκέλος της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης υποτάχθηκε στο σκέλος του γενικού λυκείου.

Αυτήν ακριβώς την πραγματικότητα έρχεται να ανατρέψει το νέο και ενιαίο τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο με στόχους, πρώτον, να ενοποιήσει και να αυτονομήσει την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στη λειτουργία και στην αποστολή της και, δεύτερον, να επιδιώξει την αναβάθμισή της, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στα σημερινά παραγωγικά αλλά και τα γενικότερα κοινωνικά και πολιτισμικά δεδομένα, όπως αυτά διαμορφώνονται με την ενσωμάτωση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η μέριμνα αποτυπώνεται στο νομοσχέδιο και στους στόχους αλλά και στις δεσμεύσεις του. Στόχος είναι το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο να παρέχει στον υψηλότερο δυνατό βαθμό εκπαίδευση γενικής μόρφωσης και να επιτυγχάνει την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης αλλά παράλληλα να μεριμνά για τον εφοδιασμό των νέων με ένα σύνολο γενικών θεωρητικών τεχνολογικών γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων ευρείας βάσης.

Πρόκειται για ένα μορφωτικό και διαπαιδαγωγικό προσανατολισμό και αποσκοπεί στη συγκρότηση, στον υψηλότερο δυνατό βαθμό της αυτόνομης προσωπικότητας των νέων που το ακολουθούν. Στόχος που πρέπει να είναι πρωταρχικός σήμερα για κάθε μορφή παιδείας, όταν αφορά τον άνθρωπο πολίτη, που θα ζήσει στην κοινωνία χωρίς σύνορα, του συνθηθηπτικού ανταγωνισμού σε όλα τα επίπεδα και της ισοπέδωσης, στην κοινωνία της αλλοτρίωσης και του καταναλωτισμού.

Με το σημερινό νομοσχέδιο γίνεται αναμφίβολα ένα νέο ξεκίνημα στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Και σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπου στοχεύει το νομοσχέδιο, έχω να σημειώσω ότι η ίδια η οργανωτική αναδιάρθρωση αυτού του χώρου με την ενοποίηση όλων των σημερινών τύπων σε ένα μόνο τύπο σχολείου, είναι σημαντικός όρος. Και τούτο γιατί επιτρέπει την εφαρμογή περισσότερο συνεκτικών προγραμμάτων σπουδών, εξασφαλίζει συνέχεια στους νέους και αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο όλους τους παράγοντες της εκπαίδευσης. Αλλά είναι προφανές ότι η ουσία της εκπαίδευσης βρίσκεται πάντα στο περιεχόμενό της, στην εκπαιδευτική πολιτική, αλλά στα προγράμματα και στην αποτελεσματικότητα με την οποία εφαρμόζονται αυτά.

Επ'αυτών έχουμε δηλώσεις και δεσμεύσεις, αλλά νομίζω ότι έχουμε και ένα πολύ καλό δείγμα από τον τρόπο που προχωράει η μεταρρύθμιση μέχρι τώρα στο ενιαίο λύκειο, της οποίας η εξέλιξη και τα βήματα, που πραγματοποιήσε, είναι πράγματι εντυπωσιακά και κερδίζουν συνεχώς όλο και περισσότερο την εκτίμηση της κοινωνίας μας.

Επ' αυτών ειδικά θεωρώ ιδιαίτερα χρήσιμο να μεταφέρω σήμερα εδώ τις πολύ σημαντικές πληροφορίες, τις οποίες μας έδωσαν δύο αντιπρόεδροι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που ήλθαν στη Διарκή Επιτροπή. Νομίζω ότι αυτές οι πληροφορίες είναι εντυπωσιακές.

Πρώτον, ολοκληρώθηκε στα πλαίσια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου η κατάρτιση των ενιαίων συνεχιζόμενων αναλυτικών προγραμμάτων κατά μάθημα από το νηπιαγωγείο μέχρι το τέλος του λυκείου. Είναι ένα έργο, του οποίου όλοι μπορούμε να καταλάβουμε τη σπουδαιότητα. Γίνεται για πρώτη φορά και επί τη βάσει αυτού του έργου θα συνταχθούν από δω και πέρα τα αναλυτικά προγράμματα, έτσι ώστε να υπάρχει συνοχή και συνέχεια.

Δεύτερον, τα νέα βιβλία που απαιτούνται για την πρώτη και τη δεύτερη τάξη του ενιαίου λυκείου, τα οποία υπερβαίνουν σε αριθμό τα πενήντα, θα είναι έτοιμα και θα παραδοθούν στους μαθητές με την έναρξη του νέου σχολικού έτους, δηλαδή μετά από ένα μήνα.

Τρίτον, το σημερινό νομοθέτημα είναι προϊόν διεξοδικής και μακρόχρονης μελέτης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Είναι προϊόν ευρύτερου διαλόγου με τη συμμετοχή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Επί της προτάσεως που έχουμε σήμερα μπροστά μας, μας διαβεβαίωσαν ότι υπάρχει συμφωνία όλων των πλευρών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, παρ' όλες τις επί μέρους διαφορές τους, που είναι φυσικές.

Τέταρτον, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο επεξεργάστηκε ένα αυστηρό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των αναγκαίων μέτρων, για να προχωρήσει ομαλά το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο. Ο προγραμματισμός αυτός περιλαμβάνει αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα, που ήδη έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί, βιβλία και προγράμματα ειδικά για την κατάρτιση. Είναι εντυπωσιακό ότι εκτιμήθηκε η ανάγκη να γραφτούν χίλια περίπου νέα βιβλία για την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Τα πρώτα εξ αυτών θα είναι έτοιμα από το μεθεπόμενο Σεπτέμβριο. Για το επόμενο μεταβατικό σχολικό έτος θα χρησιμοποιηθούν επιλεκτικά βιβλία από τα υπάρχοντα.

Πέμπτον, για το εκπαιδευτικό προσωπικό τονίστηκε η ανάγκη να αναμορφωθεί το ισχύον σύστημα εισαγωγικής και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης σύμφωνα με ένα σχέδιο που επεξεργάστηκαν.

Νομίζω ότι όλα αυτά μπορούμε να τα δεχτούμε ως μία συντονισμένη προσπάθεια, που χαρακτηρίζεται από σοβαρότητα και υπευθυνότητα και εξ αυτού του λόγου παρέχει την εγγύηση της επιτυχίας για την πραγματοποίηση του στόχου της αναβάθμισης της τεχνικής και επαγγελματικής μας εκπαίδευσης. Φαίνεται δε επιπλέον ότι αυτός ο στόχος μπορεί να γίνει πραγματικότητα, από το γεγονός ότι σήμερα διατίθενται πρωτοφανείς πόροι γι' αυτόν το σκοπό.

Σήμερα, λοιπόν, έχουμε μια ευκαιρία. Επί τη βάσει όλων αυτών και με την αίσθηση ότι σήμερα ολοκληρώνεται θεσμικά και ελπιδοφόρα η μεταρρύθμιση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευσή μας, σας καλώ, κύριοι συνάδελφοι, να στηρίξουμε με την ομόθυμη ψήφο μας αυτήν την πρόταση, που είναι ταυτόχρονα πρόταση της Κυβέρνησης αλλά και όλων των οργάνων της εκπαιδευτικής μας κοινότητας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντοπούλου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ξεκινήσω επισημαίνοντας ότι δεν συμμετείχα στο πρώτο θερινό Τμήμα και γι' αυτό δεν παρέστην στις συζητήσεις της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, που συζήτησε αυτό το νομοσχέδιο. Είχα όμως την ευκαιρία να μελετήσω τα πρακτικά της επιτροπής, που τηρούνται με αρκετή λεπτομέρεια. Πιστεύω ότι έχω κατατοπισθεί αρκετά για τις θέσεις των κομμάτων και των φορέων που εκλήθησαν να μιλήσουν για το θέμα που αφορά το παρόν νομοσχέδιο.

Το νομοσχέδιο, που έχουμε μπροστά μας, ρυθμίζει βασικά θέματα της μεταγυμνασιακής τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στο νομοσχέδιο αυτό έχουν προστεθεί μερικές πολύ σημαντικές τροπολογίες ως άρθρα, για τις οποίες δεν έχει αποφανθεί το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής. Οι σημαντικότερες αφορούν στη διαχείριση των κονδυλίων του ΕΠΕΑΚ και τη δημιουργία τμημάτων στα ΑΕΙ. Η προσάρτηση αυτή που είναι ούτως ή άλλως αντίθετη με το Σύνταγμα, αφού πρόκειται για τροπολογίες με άσχετο αντικείμενο μπορεί να

θεωρηθεί ότι έγινε για να παρακαμφθεί το επιστημονικό συμβούλιο. Ο συνάδελφος κ. Παυλόπουλος, που είναι ειδικότερος από μένα, θα αναπτύξει τους λόγους για τους οποίους αυτή η προσάρτηση κλονίζει τη συνταγματικότητα αυτού του νομοσχεδίου. Εγώ θα ασχοληθώ με την αρχή του νομοσχεδίου και γενικότερα με θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής και για τις τροπολογίες θα αναφερθώ στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Το νομοσχέδιο, όπως ανέφερα, ρυθμίζει βασικά θέματα της μεταγυμνασιακής τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης και αποτελεί κατά κάποιον τρόπο συμπλήρωση της μεταρρύθμισης του ενιαίου Λυκείου που άρχισε με το ν. 2525/97. Με τη δημιουργία του ενιαίου λυκείου καταργήθηκαν τα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια και τα πολυκλαδικά. Οι τύποι λυκείου που καταργήθηκαν ικανοποιούσαν δύο ανάγκες, δύο κλάδους τεχνικής εκπαίδευσης, τους οποίους το Υπουργείο Παιδείας φαίνεται να θέλει να διαχωρίσει τώρα και αυτοί είναι: ο κλάδος θεωρητικής τεχνικής εκπαίδευσης, που βαφτίζεται τεχνολογική κατεύθυνση και εντάσσεται στο ενιαίο λύκειο και ο κλάδος της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που προσπαθεί να οργανώσει το παρόν νομοσχέδιο. Το κάνει αυτό δημιουργώντας ένα νέο τύπο σχολικών μονάδων, τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, τα οποία θα αναλάβουν να προσφέρουν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και τα οποία θα απορροφήσουν τις υπάρχουσες τεχνικές επαγγελματικές σχολές σταδιακά κι αυτές που λειτουργούν υπό την εποπτεία άλλων Υπουργείων.

Το βασικό ερώτημα είναι: πρέπει να διαχωρισθούν αυτοί οι δύο κλάδοι τεχνικής εκπαίδευσης, η θεωρητική και η επαγγελματική, σ' αυτό το στάδιο; Είναι επιθυμητό στα δεκαπέντε χρόνια να απαιτήσουμε από το παιδί να αποφασίσει ξεκάθαρα, αν θέλει να ακολουθήσει τριτοβάθμια εκπαίδευση ή όχι; Εάν συμφωνήσουμε ότι έτσι πρέπει να γίνει, είναι ο προτεινόμενος ο καλύτερος τρόπος για να το πετύχουμε;

Για να αξιολογήσουμε οποιαδήποτε θεσμική αλλαγή, πρέπει να αναζητήσουμε το στόχο της. Ποιος είναι ο στόχος του νομοσχεδίου; Ασφαλώς υπήρχε τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση σε μεταγυμνασιακό επίπεδο στα ΤΕΛ, τα ενιαία Πολυκλαδικά, τις τεχνικές επαγγελματικές σχολές. Δεν εισάγεται κάτι καινούριο, γίνεται η θεσμική αλλαγή, "για να γίνει πιο ευέλικτη η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση" όπως μας διαβεβαιώνει η εισηγητική έκθεση. Το ερώτημα που τίθεται είναι, τι μας εμπόδιζε να βελτιώσουμε την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση μέσα στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο; Προκύπτει από κάποια μελέτη ότι η συνύπαρξη μαθητών που είχαν και μαθητών που δεν είχαν την επιθυμία και τη δυνατότητα να προχωρήσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εμπόδιζε τη βελτίωση της εκπαίδευσης που παρείχαν οι τύποι λυκείου που καταργήθηκαν; Μήπως δεν έφθναν οι ώρες του ωρολογίου προγράμματος για να ικανοποιηθούν όλες οι τάσεις; Μήπως δεν μπορούσε να αλλάξει το περιεχόμενο διδασκαλίας και τα βιβλία; Μήπως δεν μπορούσαν να επιμορφωθούν καθηγητές μέσα στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο; Ίσως απαντήσει, ναι, ο Υπουργός. Με το νέο θεσμικό πλαίσιο θα γίνουν όλα αυτά τα ωραία πράγματα. Πόσο πιστευτό όμως είναι αυτό το επιχείρημα, όταν ένας νόμος που δημιουργεί νέο τύπο εκπαιδευτηρίων και ψηφίζεται στις 13 Αυγούστου, για να δημοσιευθεί μετά από λίγες μέρες, χρειάζεται μια σωρεία υπουργικών αποφάσεων για να υλοποιηθεί και προγραμματίζεται να εφαρμοσθεί μετά από ένδεκα εργάσιμες ημέρες, την 1η Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Και όταν στην εσπευσμένη εφαρμογή του προβλέπεται ότι θα λειτουργήσουν τα νέα εκπαιδευτήρια της υψηλής δήθεν ποιότητας με τα ίδια βιβλία, με τους ίδιους δασκάλους, τους οποίους ακόμα δεν έχουμε φροντίσει να ειδοποιήσουμε τι και πώς θα διδάξουν, και τους οποίους εν καιρώ θα θυμηθούμε να τους επιμορφώσουμε, ποιος ξέρει πώς, για να διδάξουν τα ίδια πράγματα με άλλον τρόπο.

Λυπάμαι, αλλά αυτό δεν είναι δείγμα σοβαρής αντιμετώπισης των πραγμάτων και δεν μαρτυρεί προσπάθεια να επιλύσουμε το σοβαρό πρόβλημα της τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης που εντόπισαν όλοι σχεδόν που συμμετείχαν στις

συζητήσεις της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Όλοι θεώρησαν ότι το πρόβλημα της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι πρόβλημα ποιότητας, ενώ αντίθετα οι ενέργειες του Υπουργείου θυμίζουν την κατάσταση που ο λαός μας χαρακτηρίζει με το ρητό "ράβε ξήλωνε, δουλειά να μη σου λείπει".

Το ρητό αυτό χρησιμοποιείται, για να καυτηριάσει καταστάσεις, όπου τα άτομα σπαταλούν το χρόνο τους και κατατρίβονται με μη παραγωγικές δραστηριότητες.

Στο σημείο αυτό θα μου επιτρέψετε να κάνω μια γενικότερη παρατήρηση. Όλοι μας γνωρίζουμε πόσο προοδεύουν οι συμπατριώτες μας στο εξωτερικό, σε σχέση με την αδυναμία τους να ευδοκμήσουν στην ίδια τους τη χώρα με τους αντίστοιχους ρυθμούς και όλοι έχουμε αναρωτηθεί γιατί. Ένας πολύ σοβαρός λόγος που οι Έλληνες ευδοκμούν στο εξωτερικό είναι ότι εκεί γνωρίζουν πως δεν μπορούν να αλλάξουν το θεσμικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο ασκούν τις δραστηριότητές τους. Η γνώση αυτή τους απαλλάσσει από την ανάγκη να κατατρίβονται με την αλλαγή των θεσμικών πλαισίων και τους ωθεί να διοχετεύουν όλη τους την προσπάθεια σε παραγωγικούς σκοπούς. Αντίθετα, στο εσωτερικό της χώρας η δραστηριότητα της αλλαγής των θεσμικών πλαισίων απορροφά ένα πολύ μεγάλο ποσό προσπάθειας, που δεν προσφέρει τίποτα ή σχεδόν τίποτα στην παραγωγή. Και με τη λέξη "παραγωγή" εννοώ όχι μόνο την παραγωγή αγαθών, αλλά και την παραγωγή υπηρεσιών, ενώ η αξία της παραγωγής εξαρτάται όχι μόνο από την ποσότητα, αλλά κυρίως από την ποιότητά της.

Μεγάλο μέρος των θεσμικών αλλαγών συνίσταται σε μεταβολές που ευνοούν κάποια μικροσυμφέροντα και δεν προσφέρουν τίποτα στην αποτελεσματική λειτουργία της οικονομίας και της κοινωνίας. Αποτελεί, δηλαδή, η αλλαγή θεσμών μια δραστηριότητα, που μας απομακρύνει από τον πραγματικό στόχο, που πρέπει να είναι η ουσιαστική βελτίωση των πραγμάτων και θα έπρεπε να καταφεύγουμε σε αυτή μόνο, αν οι θεσμοί εμποδίζουν πραγματικά την ουσιαστική αυτή βελτίωση.

Οφείλω να ομολογήσω ότι τίποτε σε αυτό το νομοσχέδιο δεν με έπεισε ότι οι θεσμικές αλλαγές, που επιχειρούνται, είναι απαραίτητες για τη βελτίωση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Και φοβούμαι, όπως το έχω δηλώσει και σε προηγούμενη ομιλία μου, ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει, ως όφειλε, ως πρώτη προτεραιότητα την ύψωση της ποιότητας της παρεχόμενης παιδείας σε όλες τις βαθμίδες. Αντιθέτως ενδιαφέρεται να κάνει φιλολαϊκή πολιτική, να εξασφαλίσει μαζική είσοδο π.χ. των αποφοίτων λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, χωρίς να συνειδητοποιεί, φαίνεται, ότι για να διατηρηθεί σταθερή η ποιότητα της εκπαίδευσης, πρέπει να αυξηθούν ανάλογα οι παρεχόμενοι πόροι, χωρίς να προβληματίζεται από πού θα βρει αυτούς τους επιπρόσθετους πόρους, για να πετύχει όχι μόνο την αύξηση αυτή αλλά και την ουσιαστική βελτίωση της ήδη παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Οι κοινοτικοί πόροι, που θα λείψουν σε δεκαοκτώ ή το πολύ σε τριάντα μήνες, δεν μπορεί να αποτελούν πανάκεια, όταν σχεδιάζουμε αλλαγές, όπως η αύξηση του φοιτητικού πληθυσμού, που θα αυξήσουν μόνιμα τις δαπάνες των πανεπιστημίων και μάλιστα με σταδιακά αυξανόμενα ποσά.

Πώς θα μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε τις άλλες χώρες, που προχωρούν με τεράστια βήματα στην παγκόσμια οικονομία, αν δεν βελτιώσουμε την ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχουμε;

Πώς θα βελτιώσουμε την ποιότητα της εκπαίδευσης, αν δεν βρούμε επαρκείς πόρους, τώρα μάλιστα που απορρίψαμε την άντληση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα με την απόρριψη της αλλαγής του άρθρου 16 του Συντάγματος;

Πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι, όταν κατά λάθος σημειώσατε "ναι" σε κάποια αλλαγή του άρθρου 16, εφαρμόσατε κατ' αναλογία το "γλώσσα λανθάνουσα αλήθειαν λέγει" σε "χείρα λανθάνουσα ορθώς ποιεί". Γιατί η απόρριψη της αλλαγής του άρθρου 16 από την παρούσα Βουλή θα καταγραφεί στα μελανά σημεία της θητείας της, αν αναλογιστεί κανείς ότι: 1.

εισερχόμαστε σήμερα σε μια περίοδο, που η γνώση είναι η κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης, άρα μια εποχή που η προώθηση της εκπαίδευσης είναι κρίσιμη για την πορεία του έθνους. 2. Δίνεται σήμερα μια εξαιρετική ευκαιρία στο λαό μας, με το κατάλληλο εκπαιδευτικό σύστημα να διαπρέψει, μιας και η γνώση είναι κύριος πόρος στον οποίο έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε αντίθεση με το κάρβουνο, τα μεταλλεύματα και την ηλεκτρική ενέργεια των προηγούμενων εποχών.

3. Ζούμε σε καθεστώς συρρίκνωσης δαπανών του δημόσιου τομέα λόγω Μάαστριχτ, αλλά και γενικότερα και ως εκ τούτου μεγάλης αδυναμίας εξεύρεσης επαρκών δημόσιων πόρων για την υποστήριξη της εκπαίδευσης.

Και σε μια τέτοια εποχή, όταν στο χώρο αυτό σήμερα παρατηρείται γύρω μας πραγματικό μπάχαλο, απορρίψαμε την άντληση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα. Για να δούμε τώρα πού θα βρούμε τους πόρους για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης, αφού και αυτούς που μας δίνει η Κοινότητα δεν μπορούμε να απορροφήσουμε, παρά ζητάμε με τούτο μάλιστα το νομοσχέδιο, να τους διαθέσετε κατά βούληση, κατά παρέκκλιση πάσης γνωστής μέχρι σήμερα διατάξεως. Αλλά αυτά θα τα πούμε στη συζήτηση των άρθρων.

Ο κύριος, αν όχι ο μοναδικός, στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής σήμερα θα έπρεπε να είναι η ύψωση της ποιότητάς της και όχι η αλλαγή των θεσμικών πλαισίων, που ελάχιστα μας εμποδίζουν, αν μας εμποδίζουν καθόλου, στην επίτευξη του στόχου αυτού.

Ειλικρινά, η συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού στα μέσα Αυγούστου πρέπει να μας ανησυχεί σοβαρά όλους. Γιατί διαφαίνεται ότι το Υπουργείο δεν έχει σωστές προτεραιότητες, δεν ενδιαφέρεται να κάνει δουλειά ποιότητας, αλλά αρέσκεται να προβαίνει σε πυροτεχνήματα και εντυπωσιασμούς της κοινής γνώμης με εσπευσμένες ενέργειες, που μοιραία αποβαίνουν σε βάρος της ποιότητας στην εκπαίδευση.

Δύο σοβαρά θέματα εντοπίστηκαν στη συζήτηση του νομοσχεδίου.

Το πρώτο αφορά την έντονη επιθυμία των ελλήνων γονέων, να στείλουν τα παιδιά τους να σπουδάσουν στο πανεπιστήμιο, πράγμα που σημαίνει ότι δεν αισθάνονται καθόλου ευτυχείς, αν τα παιδιά τους ακολουθήσουν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Το δεύτερο είναι η χαμηλή ποιότητα της παρεχόμενης σήμερα τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και βέβαια τα δύο θέματα συνδέονται πολύ στενά.

Η υπερβάλλουσα ζήτηση για τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ένα έντονο χαρακτηριστικό του λαού μας και απορρέει από τη βαθιά ριζωμένη αντίληψη των μικρομεσαίων κοινωνικών τάξεων του τόπου μας πως μόνο μέσα από τη θεωρητική μόρφωση μπορεί κανείς να ανέβει στην κοινωνική πυραμίδα και να βελτιώσει τη θέση του στη ζωή. Το χαρακτηριστικό αυτό μας ακολουθεί παντού. Έχει διαπιστωθεί ότι οι Έλληνες μετανάστες δεύτερης και τρίτης γενιάς στο εξωτερικό έχουν μορφωτικό επίπεδο υψηλότερο από το μέσο μορφωτικό επίπεδο των χωρών που τους φιλοξενούν. Θα έπρεπε άραγε να επέμβουμε και να αλλάξουμε αυτό το χαρακτηριστικό; Δεν ξέρω. Αν πάντως συμφωνούμε όλοι ότι πρέπει να αλλάξουμε αυτό το χαρακτηριστικό, τότε βρισκόμαστε σε μία κλασική περίπτωση ανάγκης εφαρμογής αυτού που καλείται εθνικό μάρκετινγκ. Πρέπει δηλαδή να ακολουθήσουμε μία στρατηγική, για να αλλάξουμε τη νοοτροπία των συμπατριωτών μας και να τους πείσουμε ότι πετυχαίνει κανείς στη ζωή του, όχι μόνο παίρνοντας περισσότερη θεωρητική εκπαίδευση αλλά ασκώντας με επιτυχία ένα επάγγελμα, μία τέχνη.

Υπάρχουν επαγγελματίες που μπορούν να βοηθήσουν σε αυτήν την προσπάθεια αναδεικνύοντας τα θετικά στοιχεία της τεχνικής επαγγελματικής σταδιοδρομίας, την προσφορά της στην ανάπτυξη του τόπου, τη δυνατότητα κοινωνικής και οικονομικής ανέλιξης αυτών που την ακολουθούν βρίσκοντας τα κατάλληλα παραδείγματα στην καθημερινή πραγματικότητα.

Κατόπιν θα πρέπει να αναδείξουμε τα θετικά στοιχεία των τεχνικών επαγγελματικών σπουδών, δίνοντας παραδείγματα από τα αντίστοιχα εκπαιδευτήρια, τις απόψεις των σπουδα-

στών και των γονιών τους, τις απόψεις των καθηγητών, στοιχεία για την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων.

Στο σημείο αυτό, βέβαια, θα ήθελα να μιλήσω λίγο για το μάρκετινγκ, επειδή η εξέλιξη της έννοιάς του έχει περάσει από πολλά στάδια και μερικοί συνάδελφοι μπορεί να μην τα έχουν παρακολουθήσει και να πιστεύουν ή να έχουν μείνει με την εντύπωση ότι το μάρκετινγκ είναι μία επιστήμη, που προσπαθεί να πουλήσει άχρηστα πράγματα, όπως είναι οι χτένες στους φαλακρούς ή οι οδοντούβουρτσες σε αυτούς που φοράνε μασέλες.

Ο στόχος του σύγχρονου μάρκετινγκ είναι να εντοπίζει τις πραγματικές ανάγκες των πελατών, ώστε η επιχείρηση να σχεδιάζει και να παράγει τα προϊόντα που τους ικανοποιούν, γιατί μόνο τότε εξασφαλίζει πελατεία και βιωσιμότητα σε ένα περιβάλλον ανταγωνισμού.

Στην περίπτωση μας η ελληνική οικονομία χρειάζεται επιδέξιους τεχνίτες και καλούς επαγγελματίες και αυτή η έντονη ανάγκη δεν ικανοποιείται γιατί το κοινωνικό γόητρο αυτών των επαγγελματιών είναι χαμηλό. Ως εκ τούτου, η ποιότητα των ατόμων που ελκύονται από αυτά τα επαγγέλματα είναι χαμηλή, ενώ η εξάσκηση των επαγγελματιών αυτών απαιτεί πέραν των άλλων και υψηλό δείκτη νοημοσύνης. Δηλαδή, η νοοτροπία της κοινωνίας βλάπτει την ανταγωνιστικότητά της στο διεθνή χώρο. Η προσπάθεια αλλαγής αυτής της νοοτροπίας, όταν αποκαλύπτει τις πραγματικές παραμέτρους του προβλήματος, έχει θετικά αποτελέσματα. Εφόσον μάλιστα συγκεντρώνει και τη συναίνεση του πολιτικού κόσμου, δεν μπορεί να υπάρξει σύγχυση με το μαζικό επηρεασμό της νοοτροπίας του κοινωνικού συνόλου, που επιχειρούν τα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Οι επαγγελματίες του μάρκετινγκ θα μας έλεγαν ότι υπάρχουν δύο στοιχεία, στα οποία πρέπει κανείς να δώσει προσοχή. Το ένα είναι επιφανειακό και έχει σχέση με τη χρήση λέξεων και τίτλων που πρέπει να έχουν τους κατάλληλους συνειρμούς. Να αποφύγουμε, δηλαδή, να χρησιμοποιούμε, στην αρχή τουλάχιστον, τίτλους που ενοχλούν το μαθητή και τους γονείς του. Το άλλο είναι ουσιαστικό, να αναδείξουμε την αξία της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Έχω να πω ότι με το παρόν νομοσχέδιο δεν πετυχαίνουμε τίποτα από αυτά. Ίσως μάλιστα να κάναμε τα πράγματα χειρότερα. Είμαι βέβαιη ότι, αν γινόταν κάποια δημοσκόπηση, θα αποδεικνυε ότι οι Έλληνες γονείς παιδιών, που διαλέγουν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, είναι πιο ευχαριστημένοι αν τα παιδιά τους πηγαίνουν στο τεχνικό λύκειο ή στο πολυκλαδικό λύκειο, παρά αν τα παιδιά τους πηγαίνουν σε ένα εκπαιδευτήριο που λέγεται τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο. Ο όρος "λύκειο" αναμφισβήτητα έχει μεγαλύτερο γόητρο.

Αργότερα, όταν αποδειχθεί ότι η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση είναι πραγματικά υψηλής ποιότητας και εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τότε θα μπορούσαμε να αποκολληθούμε από τον όρο "λύκειο", αλλά σήμερα πιστεύω ότι η αλλαγή αυτή στους όρους είναι ατυχής. Το τμήμα των μαθητών των ΤΕΛ και των πολυκλαδικών λυκείων, που θα περιμέναμε να ενταχθούν στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, θα αποθαρρυνθεί. Αλλά και τυπικά τα νέα εκπαιδευτήρια είναι κατώτερα των τεχνικών επαγγελματικών λυκείων και πολυκλαδικών.

Η μετάβαση από τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια στα λύκεια απαιτεί απώλεια ενός έτους. Αν κάποιο παιδί μετανόησε και θελήσει να ακολουθήσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα αναγκαστεί να κάνει τέσσερα χρόνια στο λύκειο εγγραφόμενο στη Β' λυκείου, μετά από την ολοκλήρωση διετούς κύκλου φοίτησης στο ΤΕΕ. Αν παραμείνει στο τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο και συμπληρώσει και το δεύτερο κύκλο, δεν μπορεί να ενταχθεί στα ΤΕΙ όπως πριν, αλλά πρέπει να δουλέψει τρία ολόκληρα χρόνια και μετά να δώσει εξετάσεις σε μαθήματα που θα αποφασίσει το ΤΕΙ. Δηλαδή, θα κάνει έξι χρόνια για να μπει στο ΤΕΙ. Δεν πρόκειται λοιπόν μόνο για μία άτυχη αλλαγή τίτλου, αλλά για εκπαιδευτήρια τυπικά κατώτερα από αυτά τα οποία αντικαθιστούν.

Αυτό σημαίνει ότι δεν θα πετύχουν να προσελκύσουν μαθητές με υψηλό δείκτη νοημοσύνης, όπως θα απαιτούσε η αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Ας φύγουμε τώρα από τα τυπικά και ας πάμε στην ουσία.

Γιατί απέτυχε η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση μέχρι σήμερα; Όλοι όσοι συμμετείχαν στη συζήτηση της επιτροπής συμφώνησαν ότι η αποτυχία οφείλεται στο ότι η ποιότητά της δεν υψώθηκε. Τι έγινε για την ύψωση της ποιότητας της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης μέχρι τώρα και γιατί να πιστέψουμε ότι τώρα θα γίνει κάτι παραπάνω;

Όλες οι εισηγητικές εκθέσεις των νομοσχεδίων για την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση έλεγαν ότι σκοπός τους ήταν η αναβάθμιση της ποιότητάς της. Και οι Γερμανοί έχουν μία παροιμία που λέει "ο δρόμος για την κόλαση είναι πλακοστρωμένος με καλές προθέσεις". Οι προθέσεις δεν μετρούν, μετράει η πράξη. Πόσους καθηγητές τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στείλαμε στο εξωτερικό και μάλιστα στις χώρες που η ποιότητα του είδους αυτού της εκπαίδευσης είναι υψηλή, για να δουν πώς λειτουργούν και τι διδάσκουν στα ξένα σχολεία; Σε πόσους αναθέσαμε να μελετήσουν την ύλη, τις μεθόδους, τα εργαστήρια, τις σχέσεις των ξένων σχολείων με την παραγωγή και αφού θα είχαμε εντοπίσει τις καλύτερες ξένες τεχνικές, πόσα βοηθήματα φτιάξαμε, πόσα εργαστήρια εξοπλίσαμε, πόσους καθηγητές επιμορφώσαμε, ποιες πιλοτικές ενέργειες εφαρμόσαμε, για να δούμε πώς πρέπει τα ξένα συστήματα να προσαρμοστούν, για να μας ταιριάζουν;

Έχω την εντύπωση ότι τίποτα από αυτά δεν έγινε και ότι όσες μελέτες και αν έκανε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, δεν οδήγησαν σε καμία πρακτική ενέργεια. Αλλά πιεζόμενοι από τις διαμαρτυρίες αυτών που έστειλαν τα παιδιά τους στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση χωρίς κανέναν ενθουσιασμό, φτιάξαμε επιτροπές για να αλλάξουν το θεσμικό πλαίσιο, λες και η βελτίωση της κατάστασης μπορεί να επιτευχθεί με τα λόγια συσσωρεύοντας αρκετές μαύρες κουκίδες σε άππρο χαρτί. Γι' αυτό είπα και πιο πάνω ότι η προχειρότητα, με την οποία πάει να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος, αποδεικνύει ότι η βλαπτική αυτή νοοτροπία ζει και βασιλεύει.

Κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω αν συνειδητοποιείτε ότι ηγείστε ενός τεράστιου οργανισμού της δημόσιας εκπαίδευσης, ίσως του μεγαλύτερου στη χώρα, ενός οργανισμού που έχει εκατοντάδες χιλιάδες πελάτες, τους σπουδαστές και δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους. Ως οικονομολόγος θα γνωρίζετε ότι το μεγαλύτερο μειονέκτημα των μεγάλων επιχειρήσεων, που αποτελεί και το μεγαλύτερο προσόν των μικρών, είναι ότι δεν μπορούν να προσαρμοστούν στις αλλαγές του περιβάλλοντος εύκολα, ότι δεν είναι ευέλικτες. Είναι αδύνατον να εφαρμόσετε τις αλλαγές που θεσπίζετε με την ταχύτητα με την οποία το επιχειρείτε. Και αυτό γιατί μία αλλαγή δεν μπορεί να πετύχει, αν δεν την ενστερνίζεται με ενθουσιασμό μάλιστα μία κριτική μάζα εργαζομένων. Ο ενθουσιασμός και η πίστη αυτών που εφαρμόζουν μία αλλαγή είναι απαραίτητα, γιατί στην πράξη θα εμφανιστούν πολλές δυσκολίες, που θα πρέπει να ξεπεραστούν. Η συνθήκη αυτή μπορεί να ικανοποιηθεί σε μία μικρή επιχείρηση, δύσκολα όμως μπορεί να ικανοποιηθεί σε μία μεγάλη επιχείρηση. Δεν αρκεί ο ενθουσιασμός και η πίστη του επιτελείου σας, ούτε του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Πώς θα επιτύχουν οι μεταρρυθμίσεις, εάν δεν έχετε στο πλευρό σας τους εργαζόμενους και μάλιστα με ενθουσιασμό;

Από ό,τι διαπίστωσα διαβάζοντας τις τοποθετήσεις των φορέων στην επιτροπή, όχι μόνο δεν τους έχετε μαζί σας, αλλά τους έχετε εναντίον σας. Δεν σας ανησυχεί αυτό; Δεν αντιλαμβάνεστε ότι χωρίς τη συνδρομή των καθηγητών, χτίζετε στην άμμο; Για να προχωρήσει η μεταρρύθμιση, αλλά και οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, πρέπει να την υιοθετήσουν οι καθηγητές. Πώς όμως περιμένετε να υιοθετήσουν τη μεταρρύθμιση, που επιχειρείτε με το νομοσχέδιο αυτό, οι καθηγητές των τεχνικών επαγγελματικών λυκείων, που καταργήσατε, όταν το 85% από αυτούς δεν γνωρίζουν σήμερα, στις 11 Αυγούστου, που θα υπηρετήσουν, σε ποιο εκπαιδευτήριο, σε ποιο νομό της χώρας. Και δεν θα γνωρίζουν, κατά πάσα

πιθανότητα δεν θα το γνωρίζουν, ούτε την 1η Σεπτεμβρίου, που αρχίζει το σχολικό έτος. Μαρτυρεί αυτή η αντιμετώπιση τους από το Υπουργείο σεβασμό για την προσωπικότητά τους, για την αξιοπρέπειά τους; Μήπως είναι και αυτό δείγμα εκσυγχρονιστικής νοοτροπίας; Πώς ελπίζετε να τους έχετε στο πλευρό σας μετά από αυτήν τη συμπεριφορά;

Κύριε Υπουργέ, είστε ένας πολύ μορφωμένος επιστήμων, κοσμογυρισμένος, ευφυής, δυναμικός, φιλόδοξος. Έχετε έναν εξαιρετικό και πιστό συνεργάτη στο πρόσωπο του Υφυπουργού σας, έχετε ένα αξιόλογο επιτελείο συμβούλων. Θα είναι κρίμα να μην μπορέσετε να προσφέρετε ανάλογο έργο στην παιδεία. Κρίμα για σας και κρίμα για τον τόπο. Ακούστε μας και μην προεξοφλείτε αυτά που σας λέμε. Μη νομίζετε ότι μας διακατέχει αντιπολιτευτική μανία.

Το Σαββατοκύριακο, που θα βρείτε κάποια στιγμή ησυχία, ας αναλογιστείτε: Μήπως κάποιοι από μας σε κάποια πράγματα έχουμε δίκιο; Μήπως πρέπει να ανακόψετε ταχύτητα; Μήπως πρέπει να προσπαθείτε σκληρότερα να προσεταρτιστείτε στην πολιτική σας τους διδάσκοντες; Μήπως έχετε πάρει πολύ φόρα με τις θεσμικές αλλαγές; Μήπως πρέπει να αλλάξετε το επίκεντρο του ενδιαφέροντός σας και να δώσετε σημασία και στο "ευ" και όχι στο "πολύ", διότι ούκ εν τω πολλώ το ευ, αλλά εν τω ευ το πολύ; Να δώσετε σημασία στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα; Μήπως κτίζετε στην άμμο και παρά τη σκληρή προσπάθεια, τις θυσίες και την αγωνία, τη δική σας και των συνεργατών σας μόλις γυρίσετε την πλάτη σας, ο άνεμος της αλλαγής θα σβήσει όλα όσα έχετε κάνει, χωρίς να αφήσει ίχνος;

Είμαι βέβαιη ότι δεν θα θέλατε κάτι τέτοιο, ούτε και εμείς, όσο και αν δεν το πιστεύετε.

Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο, γιατί δεν οδηγεί στην αναβάθμιση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Πιστεύω ότι θα βρείτε την ευκαιρία να σκεφθείτε μερικά από αυτά που σας είπαμε και εύχομαι να δούμε σύντομα τα σημάδια μιας στροφής στην πολιτική σας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολος Τασούλας, Βουλευτής Ιωαννίνων, έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, κατ' αρχήν, ήθελα να κάνω ένα σχόλιο για τις τροπολογίες που ήρθαν στο νομοσχέδιο.

Ειπώθηκε και νωρίτερα ότι πρόκειται για ουσιαστικές τροπολογίες. Εμείς δεν θέσαμε, βέβαια, ζήτημα αντισυνταγματικότητας, αλλά οι τροπολογίες αυτές αποτελούν ένα, δεύτερο, ένα, αν θέλετε, σοβαρότερο νομοσχέδιο. Ακόμα και τον όγκο αν δείτε του πρακτικού της επιτροπής, θα αντιληφθείτε ότι αυτές οι τροπολογίες καταλαμβάνουν περισσότερο όγκο και χώρο απ' ό,τι το νομοσχέδιο, το οποίο ήρθε στη Βουλή.

Είπε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ότι με το νομοσχέδιο τούτο ολοκληρώνεται το νομοθετικό πλαίσιο για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και όχι μόνο. Όπως είπε, το προηγούμενο νομοσχέδιο αφορούσε το ενιαίο λύκειο και αυτό την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Αυτό που είπε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας είναι, πράγματι, αλήθεια. Αυτή είναι η επιδίωξη της Κυβέρνησης και αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τι, όμως, ολοκληρώνει η Κυβέρνηση με αυτούς τους νόμους; Τι ισχύει μέχρι σήμερα και τι αλλάζει η Κυβέρνηση;

Μέχρι πριν ένα χρόνο είχαμε το λύκειο, το οποίο με τον περσινό νόμο η Κυβέρνηση το μετέτρεψε στο λεγόμενο ενιαίο λύκειο, όσο αυτό είναι ενιαίο. Μέσα απ' αυτό το λύκειο προωθεί προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση όσους αποφοιτούν από αυτό το λύκειο και όσους έχουν τα κριτήρια που θέτει η Κυβέρνηση, στην πραγματικότητα όσους έχουν τέτοιους βαθμούς στο απολυτήριο, που να τους επιτρέπουν να μπουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το ενιαίο αυτό λύκειο, όπως είχαμε πει και τότε εμείς, θα αφήσει έξω από την τριτοβάθμια εκπαίδευση ένα μεγάλο αριθμό μαθητών. Αλλά δεν θα αφήσει μόνο ένα μεγάλο αριθμό

μαθητών έξω, από αυτούς που θα πάρουν το απολυτήριο του λυκείου, αλλά θα αναγκάσει και ένα σημαντικό αριθμό μαθητών να εγκαταλείψει το λύκειο αυτό, είτε στην αρχή του είτε στην πορεία του.

Αυτό θα πρέπει να το δούμε σε συνδυασμό με την επιδίωξη της Κυβέρνησης ότι θέλει να στρέψει το μεγαλύτερο κομμάτι της νεολαίας προς την αγορά εργασίας πρόωρα και χωρίς σοβαρά εφόδια, ούτως ώστε, να μην να κάνουν οι επιχειρήσεις τη δουλειά τους, να μην είναι όμως εύκολο να έχουν μεγάλες απαιτήσεις οι νέοι αυτοί.

Έρχεται, λοιπόν, σήμερα με τούτο το νομοσχέδιο, και υποτίθεται ότι οργανώνει την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, αλλάζοντας το οποίο νομοθετικό πλαίσιο υπήρχε μέχρι τώρα, που ήταν τα ΤΕΛ, τα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια και οι ΤΕΣ, οι οποίες δυσκόλευαν την πολιτική της Κυβέρνησης στο ότι δεν τσιμεντάρizαν αυτό το κομμάτι της νεολαίας από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ τώρα ουσιαστικά –παρά τις ελάχιστες δικλίδες διαφυγής των νέων αυτών προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση– όποιος θα ακολουθήσει στα δεκατέσσερα ή στα δεκαπέντε του χρόνια αυτόν το δρόμο, δύσκολα, σχεδόν ποτέ, δεν θα περάσει προς την άλλη κατεύθυνση.

Να, λοιπόν, γιατί θέλει να καταργήσει το σημερινό σύστημα και προχωράει με το σχέδιο νόμου αυτό, που συζητάμε, στην οργάνωση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπως την λέει, με τον τρόπο που προχωράει.

Υπάρχει, όμως, ένα ερώτημα για τους καλόπιστους, εμείς άλλη γνώμη έχουμε. Είναι δυνατόν στα δεκατέσσερα χρόνια τα παιδιά να αποφασίζουν ώριμα, ελεύθερα, αποτελεσματικά, ότι ακολουθούν αυτόν το δρόμο που προτείνει η Κυβέρνηση με το σχέδιο νόμου και που αύριο θα είναι η πολιτική της και η πραγματικότητα, ή αναγκάζονται αυτά τα παιδιά από πολλούς δρόμους και από πολλούς παράγοντες, να οδηγηθούν σ' αυτόν το δρόμο, σαν να οδηγούνται σε ένα καλάθι απορριμμάτων, όπως εύστοχα γράφτηκε αυτές τις μέρες στον Τύπο.

Εμείς εκτιμούμε ότι παρά την όποια ωριμότητα, τα παιδιά στα δεκατέσσερα χρόνια δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποκλείονται από παραπέρα επιλογές. Πέρα από την εκτίμησή μας ότι είναι ανάγκη προκαταβολικά από το νόμο να προσδιορίζεται ότι η γενική εκπαίδευση δεν πρέπει να σταματάει στα δεκατέσσερα ή στα δεκαπέντε χρόνια, αλλά να ολοκληρώνεται στα δεκαεπτά, ή στα δεκαοκτώ χρόνια, με το δωδεκάχρονο σχολείο το ενιαίο, όπως θα πω παρακάτω.

Ποιοι θα πάνε σε αυτό το παρακλάδι της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που σχεδιάζει η Κυβέρνηση; Θα πάνε τα φτωχότερα παιδιά, θα πάνε τα παιδιά της εργατικής τάξης, θα πάνε τα παιδιά που απορρίπτονται από το λύκειο, με τα κριτήρια που βάζει η Κυβέρνηση, που δεν είναι σωστά κριτήρια, θα πάνε παιδιά μειονοτικά, κάθε είδους μειονότητας και θα στριμωχθούν σ' αυτήν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, που θα φθάνει μέχρι αυτά τα Ι.Ε.Κ., κυρίως τα ιδιωτικά, που υπάρχουν σήμερα στη χώρα.

Έτσι θα δημιουργηθεί η παράλληλη εκπαίδευση, η τεχνική, που –όπως είπα– θα ολοκληρώνεται στα Ι.Ε.Κ. Δεν πρόκειται επομένως για μια εκπαίδευση, πρόκειται για μια επιδιωκόμενη κατάρτιση, αλλά κακού επιπέδου κατάρτιση, η οποία δεν θα εδράζεται στη γενική μόρφωση. Και με αυτόν τον τρόπο τα παιδιά αυτά θα μπαίνουν στην αγορά εργασίας, όσα θα μπαίνουν, γιατί και από αυτόν το δρόμο δεν εξασφαλίζεται η επαγγελματική τους αποκατάσταση. Θα μπαίνουν χωρίς εφόδια, χωρίς απαιτήσεις και χωρίς δυνατότητα, ώστε όταν χρειάζεται να αλλάξουν κατάρτιση, να μπορούν να το κάνουν. Γιατί οι γενικές τους βάσεις και γνώσεις θα είναι πάρα πολύ στενές και περιορισμένες, όπως θα παρέχονται, σύμφωνα και με το νομοθέτημα που έχει φέρει η Κυβέρνηση.

Ποιο πρόγραμμα σπουδών, ποιο περιεχόμενο σπουδών έχουμε στα Τ.Ε.Ε; Προσπαθεί η Κυβέρνηση να πει ότι υπάρχει και η γενική μόρφωση στα Τ.Ε.Ε. και μάλιστα με έναν τρόπο αντιεπιστημονικό, αποσπασματικό, γράφει εκεί ότι 40% θα είναι γενικής εκπαίδευσης, περίπου 30% θα είναι στον έναν κύκλο και 25% στον άλλο κύκλο κλπ., λες και η εκπαίδευση είναι

αβγά που θα τα μοιράσουμε με ποσοστά. Δεν γίνεται έτσι η γενική μόρφωση και η εκπαίδευση, αν κάποιος επιδιώκει να βρίσκεται αυτή σε υψηλό επίπεδο. Πρόκειται για χαμηλού επιπέδου κατάρτιση και μάλιστα, αν πάρουμε υπόψη και την προώθηση της μαθητείας στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, καταλαβαίνετε ποιο θα είναι το επίπεδο της μόρφωσης αυτών των παιδιών.

Τι θα κάνουν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις; Εμείς θα σας πούμε την εκτίμησή μας. Πρώτον, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν πρόκειται να δίνουν κάποια μόρφωση. Δεν αποκλείεται –θα το πω συμβολικά– να δείξουν σε αυτά τα παιδιά πως κρύβουν κάποιες βίδες. Πέρα από αυτό θα εισπράξουν και τις διάφορες επιδοτήσεις, που θα δοθούν στο όνομα της μαθητείας και φυσικά θα αξιοποιήσουν αυτούς τους νέους και για καμιά παραδουλειά στις επιχειρήσεις τους, μέσω της μαθητείας, η οποία δεν προσδιορίζεται ποια θα είναι, πόση θα είναι και τι θα παρέχει.

Μέσα σε αυτό το πρόγραμμα της υποτιθέμενης εκπαίδευσης στα Τ.Ε.Ε. υπάρχουν και εδώ φραγμοί, οι οποίοι μέσω των εξετάσεων μπαίνουν, ούτως ώστε να μην μπορούν ούτε αυτά τα τρία χρόνια να τελειώνουν τα παιδιά που θα ακολουθήσουν την τεχνική, επαγγελματική εκπαίδευση.

Επίσης, δίνει υποτιθέμενα κίνητρα, να εγκαταλείψουν το ενιαίο λύκειο αναγνωρίζοντας τους βαθμούς και τα λοιπά. Αλλά δεν είναι και εύκολο δίνοντας τη δυνατότητα να μεταπηδήσουν στο λύκειο, χωρίς να χάσουν χρόνο και κερδίζοντας –αν θέλετε– απ' ό,τι έμαθαν στα Τ.Ε.Ε., κάποιες εξετάσεις, που θα χρειαστούν στο λύκειο.

Είναι μονόδρομος, δηλαδή, από το ενιαίο λύκειο προς τα Τ.Ε.Ε. η πορεία και άλλων νέων. Έτσι, σύμφωνα με όσα λέμε εμείς τουλάχιστον του Κ.Κ.Ε., όχι μόνο δεν πραγματώνεται το όραμα του συγχωρεμένου Παπανούτσου, που όπως μας είπε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας δεν πρέπει να υπάρχουν φραγμοί και αποκλεισμοί των δρόμων που ακολουθούν οι νέοι, αλλά αντίθετα, με αυτό το νομοσχέδιο γίνονται οι φραγμοί και οι οροφές που θα εμποδίζουν τη νεολαία να σπουδάζει και να κατακτά τη γνώση.

Θα ήθελα τώρα να σχολιάσω ένα άλλο ζήτημα, που αφορά τις δαπάνες. Δεν είναι τυχαίο ότι στο νομοσχέδιο αυτό δεν γίνεται μνεία για δαπάνες. Όμως προσπαθούμε να οδηγήσουμε το μεγάλο κομμάτι της νεολαίας προς αυτήν την κατεύθυνση. Και εδώ θα πω ότι όνειρό σας είναι το 75% της νεολαίας να ακολουθήσει αυτήν την εκπαίδευση, γιατί λέγει ότι αυτό γίνεται και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ όμως το 25% πάει προς την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση –τέτοιο που είναι– και το 75% θέλει να ανελιχθεί προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, πρόβλεψη δαπανών. Και ενώ θέλετε να συσσωρεύσετε τη νεολαία προς αυτήν την κατεύθυνση, δαπάνες δεν προβλέπονται. Άρα, μία σκέψη είναι ότι δεν θα κάνετε και τίποτα σπουδαίο. Υπάρχει όμως και μία δεύτερη σκέψη, η οποία φαίνεται ότι παράλληλα θα ισχύσει και αυτή, ότι θα παραδώσετε –και το λέτε αυτό μέσα στο νομοσχέδιο– την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στην ιδιωτική πρωτοβουλία, στις ιδιωτικές σχολές. Και ελπίζετε ότι αυτοί θα ξοδέψουν και θα διαθέσουν πόρους για να κτιστεί αυτή η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Δεν μας λείπουν, όπως είπε η εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, οι πόροι, ούτε για τα πανεπιστήμια ούτε για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ούτε για την επαγγελματική εκπαίδευση. Έστιν ημίν χρήματα και δεν είναι μόνο τα στρατιωτικά, είναι τα τραπεζικά, είναι τα μονοπωλιακά κέρδη, που τόσο μεγάλα είναι.

Εκείνο που μας λείπει είναι η θέληση και η πολιτική να κτίσουμε τη δημόσια και δωρεάν παιδεία σε όλα τα επίπεδα και όπως αυτή είναι αναγκαία στο 2000, που πάμε να περάσουμε και να μπούμε στην τρίτη χιλιετία.

Να αναφέρουμε ότι τα παιδιά αυτά, που θα τελειώσουν και θα πάρουν με εξετάσεις και πάλι εξετάσεις αυτό το χαρτί από τον πρώτο ή το δεύτερο κύκλο, δεν θα έχουν καμία επαγγελματική αποκατάσταση. Τα παιδιά αυτά θα χρειασθεί ή να πάνε στα Ι.Ε.Κ. ή να δώσουν ξανά εξετάσεις, για να πάρουν

άδεια άσκησης επαγγέλματος. Από την άλλη μεριά, εκπαιδευτικό μέλλον για αυτά δεν υπάρχει. Και έστω, αν κάνετε, όπως είπε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, τα τρία χρόνια λιγότερα, ένα, ενάμισι, δύο, ώστε να βγουν στην παραγωγή αυτά τα παιδιά και να δουλέψουν και να έχουν ένσημα, για να μπορούν να πάνε με εξετάσεις στα Τ.Ε.Ι., πάλι δεν είναι αυτή διέξοδος –όπως είπαμε και στην αρχή– προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Να σχολιάσουμε το πρόβλημα των εκπαιδευτικών, που θα παρουσιασθεί. Λέτε στο νομοσχέδιο ότι θα τακτοποιηθούν εκείνοι οι διευθυντές, οι υποδιευθυντές και οι εκπαιδευτικοί, που κατέχουν οργανικές θέσεις στα Τ.Ε.Α. και στα πολυτεχνικά λύκεια. Αυτοί είναι το 40%. Το 60% από τους δώδεκα χιλιάδες οκτακόσιους, που είναι το σύνολο, δεν λέτε τι θα γίνει. Και οφείλετε να δηλώσετε κατηγορηματικά ότι κανένας από αυτούς δεν θα χάσει τη δουλειά του. Και φυσικά, να πάρετε μέτρα. Εάν χρειάζεται επιμόρφωση, πόση και πώς, αυτό να το κάνετε. Οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί σας το ζητούν.

Δεν είναι όμως μόνο η επαγγελματική κατοχύρωση αυτών των ανθρώπων –εννώ των εκπαιδευτικών– αλλά είναι και άλλα πράγματα. Έχουμε το πρόβλημα ότι τους συνδέετε με τις επιχειρήσεις. Τους συνδέετε με τον ΟΕΕ. Θα αλλάξουν οι εργασιακές τους σχέσεις. Αν θα ισχύσει το σύστημα των Ι.Ε.Κ., μετατρέπονται πιθανώς σε ωρομίσθιους αυτοί οι άνθρωποι. Και πέρα από αυτό, αλλάζει ο χαρακτήρας της δουλειάς τους. Από παιδαγωγοί μετατρέπονται σε κάποιους τεχνίτες, οι οποίοι θα μαθαίνουν στους μαθητές τους κάποια τέχνη.

Η δική μας θέση είναι ότι χρειάζεται επαγγελματική κατάρτιση. Όμως, επαγγελματική κατάρτιση χρειάζεται και γι' αυτούς που ακολουθούν τη γενική μόρφωση και μπαίνουν στα πανεπιστήμια και γι' αυτούς που ακολουθούν την τεχνική, ως την πούμε, εκπαίδευση. Επαγγελματική κατάρτιση, επαναλαμβάνω, χρειάζεται. Σε ποια βάση όμως θα στηρίζεται αυτή η επαγγελματική κατάρτιση και ποια θα είναι τα χαρακτηριστικά της; Εάν, όπως είπαμε και πριν, δεν έχουμε μια γενική μόρφωση, που να προηγείται και μέσα σε αυτήν τη γενική μόρφωση να παρέχεται και η θεωρητική γνώση και η τεχνική γνώση, τότε η όποια κατάρτιση είναι μερική, είναι ελλιπής, είναι προσωρινή, της μιας χρήσης. Να γιατί εμείς επιμένουμε στο δωδεκάχρονο υποχρεωτικό σχολείο, στο οποίο θα δίνεται η γενική μόρφωση, θα έχουμε θεωρητική και πρακτική άσκηση και γνώση, και θα έχουμε διαμόρφωση προσωπικότητας κριτικών, ολοκληρωμένων, ικανών να κατανοούν τον κόσμο, ικανών να αλλάζουν αυτόν τον κόσμο, όπως αυτοί θα θέλουν, και να τον φτιάχνουν, όπως αυτοί θα θέλουν.

Βέβαια η πρόταση η δική μας δεν χωράει, κύριε Υπουργέ, στη δική σας την πολιτική. Δεν χωράει σε αυτό που ονομάζετε και εσείς και οι άλλες πολιτικές δυνάμεις παγκοσμιοποίηση, μονόδρομος κλπ. Τι να κάνουμε; Θα γίνει αυτή η εκπαίδευση και θα εφαρμοστεί αυτή η πολιτική, γιατί είναι ανάγκη για την κοινωνία. Δεν θα εφαρμοστεί από εσάς, ούτε φυσικά από τη Νέα Δημοκρατία ούτε από κανέναν άλλον, που δελεάστηκε από αυτήν την πολιτική να ακολουθήσει εσάς και την πορεία σας. Θα γίνει από άλλους.

Επομένως δεν ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για τη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων το Βουλευτή κ. Μουσταφά Μουσταφά.

Η κ. Στέλλα Αλφιέρη, ειδική αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται στο καυτό καλοκαίρι, για να ρυθμίσει θέματα τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Όμως, είναι ένα νομοσχέδιο, που πραγματικά δεν ρυθμίζει κανένα από αυτά τα θέματα και οδηγεί πάλι την

τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στο μέιον ένα, γιατί πάντα η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στη χώρα μας, ή τουλάχιστον τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, είναι υποβαθμισμένη. Για χρόνια παραμένει ο φτωχός συγγενής της παιδείας μας, που λειτουργεί στο περιθώριο της εκπαιδευτικής πολιτικής. Παρέμεινε στάσιμη και αναξιοποίητη, δίχως να παρέχει γνώσεις και εφόδια ικανά να οδηγήσουν χιλιάδες μαθητές και μαθήτριες στην επαγγελματική κατάρτιση και στη σταδιοδρομία αργότερα.

Τα χαρακτηριστικά της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ήταν: Απαρχαιωμένα αναλυτικά προγράμματα, βιβλία ανύπαρκτα ή κακογραμμένα, καθηγητές χωρίς τη δυνατότητα επιμόρφωσης και σύνδεσης με τις σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης.

Δυστυχώς, με το παρόν σχέδιο νόμου δεν αλλάζει τίποτα στην επαγγελματική κατάρτιση. Εντάσσεται και αυτή η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στη διαρκή υποβάθμιση της εκπαίδευσης. Σε όλες τις μορφές παραμένει αναξιοποίητη και γι' αυτό ήταν απλώς μία λύση ανάγκης και όχι ένας συγκεκριμένος δρόμος επιλογής. Σε μία εποχή που η γνώση αναδεικνύεται κεντρικό ζήτημα στη χώρα μας, η γνώση συρρικνώνεται. Και αυτό φαίνεται καθαρά από το παρόν νομοσχέδιο.

Η Κυβέρνηση έχει πολιτική ευθύνη, γιατί οδηγεί χιλιάδες νέους και νέες σε ένα δρόμο με υποβαθμισμένη την τεχνική εκπαίδευση και με συρρικνωμένες γνώσεις.

Το νομοσχέδιο, που συζητούμε σήμερα στη Βουλή, δεν αποτελεί προϊόν καμίας επιστημονικής έρευνας, ούτε μίας αξιολόγησης της μέχρι τώρα πορείας της τεχνικής εκπαίδευσης.

Δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, αν υπήρξαν και ποια ήταν αυτά τα θετικά στοιχεία από την εμπειρία μαθητών, εκπαιδευτικών και άλλων φορέων στα ΤΕΛ και στα ΤΕΣ. Χαρακτηριστικό είναι αυτό που τονίστηκε από τον πρόεδρο της Ένωσης Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών, ότι τώρα γίνεται κάποια έρευνα, για να γνωρίσει το Υπουργείο Παιδείας ποιο είναι το ποσοστό επιτυχίας των αποφοίτων των επαγγελματικών λυκείων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και ποιο είναι το ποσοστό απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, πόσο στον αέρα είναι το παρόν νομοσχέδιο. Σίγουρα δεν ήταν προϊόν διαλόγου και εμπειρίας, αφού όλοι οι εκπρόσωποι, που συμμετείχαν και μίλησαν στην επιτροπή, δήλωσαν ότι κλήθηκαν μόνο σε μία συνεδρίαση να καταθέσουν τις προτάσεις τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι ο κοινωνικός διάλογος έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και υπακούει σε κάποιες προτάσεις. Θεωρώ ότι η Κυβέρνηση σήμερα απορρίπτει οποιαδήποτε πρόταση προέρχεται από κάποιον κοινωνικό φορέα.

Αυτό κατά τη γνώμη μου, όταν η ίδια η Κυβέρνηση επιμένει ότι προχωρούμε σε μία κοινωνία των πολιτών, είναι πρωτακουστο και αντιπολιτικό, θα έλεγα εγώ.

Η Κυβέρνηση λοιπόν νομοθετεί στο χώρο της παιδείας χωρίς τους ανθρώπους της παιδείας. Δηλαδή, γι' αυτό που καλούνται να υλοποιήσουν οι άνθρωποι της παιδείας, δεν έχουν ούτε άποψη ούτε γνώμη.

Σχεδιάζετε λοιπόν ένα νομοθέτημα μέσα σε ένα γυάλινο κόσμο, μακριά από τους πολίτες, άνδρες και γυναίκες αυτής της χώρας.

Μέσα σε μία γενικευμένη αντιπαράθεση στην εκπαιδευτική κοινότητα εξαιτίας του ν. 2525/97, η Κυβέρνηση ολοκληρώνει το έργο της με το σημερινό νομοσχέδιο καταργώντας τα ΤΕΛ και τα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια, που είχαν διαφημιστεί κατά την ίδρυσή τους ως το νέο πρωτοποριακό μοντέλο οργάνωσης του σχολείου.

Για άλλη μια φορά χάνεται η ευκαιρία να επεκταθεί η υποχρεωτική γενική εκπαίδευση στα δέκα χρόνια. Για άλλη μια φορά παρατηρείται υποβάθμιση παροχής των γενικών γνώσεων, η οποία διακρίνει τους αποφοίτους τεχνικών λυκείων. Για άλλη μια φορά επιβάλλεται το μοντέλο σχολείου εξεταστικού κέντρου. Μπαίνουν φραγμοί για την εισαγωγή των

μαθητών στα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και δυστυχώς όλα τα καθοριστικά θέματα παραπέμπονται προς απάντηση σε υπουργικές αποφάσεις.

Ως Συνασπισμός, επιμένουμε στην πρότασή μας για μια άμεση επέκταση της υποχρεωτικής γενικής εκπαίδευσης από εννέα σε δέκα χρόνια. Μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση παράλληλα με το ενιαίο λύκειο να λειτουργούν τα ΤΕΕ με διάρκεια φοίτησης δύο χρόνων.

Στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να λειτουργούν οι ειδικότητες που λειτουργούσαν στα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια και στα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια.

Πρέπει άμεσα να εκσυγχρονιστούν τα προγράμματα σπουδών και ο εργαστηριακός εξοπλισμός. Το παρόν νομοσχέδιο δεν προβλέπει τίποτα απ' όλα αυτά.

Απ' ό,τι διάβασα στα πρακτικά της επιτροπής, τα βιβλία στα οποία θα στηριχθεί το σύγχρονο νομοσχέδιο είναι περασμένων χρόνων. Και ξέρουμε, όπως λέει το ίδιο το νομοσχέδιο μέσα, ότι η γνώση και η εξέλιξη σήμερα τρέχει πολύ γρήγορα.

Εδώ πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης, όχι με τη βίαιη συρρίκνωση της γενικής μόρφωσης. Σύμφωνα με όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος της ΟΛΜΕ στην επιτροπή, προωθείται η συρρίκνωση των μαθημάτων γενικής παιδείας, το 25% με 40% στο πρώτο έτος και το 25% στο τρίτο έτος της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τα νέα προγράμματα της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης πρέπει να περιέχουν μαθήματα γενικής παιδείας με ειδικό περιεχόμενο, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ειδικότητας.

Η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να παρέχει στοιχείο, που εκτός από τον επαγγελματικό τίτλο θα αποτελεί εκπαιδευτικό τίτλο. Οι πτυχιούχοι της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης να εγγράφονται στην τρίτη τάξη του ενιαίου λυκείου, εφόσον γίνει η δεκάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, ή σε ινστιτούτο επαγγελματικής κατάρτισης. Εάν παραμείνει εννιάχρονη η υποχρεωτική εκπαίδευση, να εγγράφονται στη δεύτερη τάξη.

Είναι απαραίτητο οι μαθητές των ΤΕΕ να κάνουν πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα με ευθύνη της σχολής.

Οι καθηγητές ειδικοτήτων των καταργουμένων ΤΕΛ και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων στη μεγάλη τους πλειοψηφία μενουν ξεκρέμαστοι. Αυτό είναι ένα θέμα, που το έζησαν οι περισσότεροι συνάδελφοι. Πιστεύουμε ότι πρέπει, είτε να παραμείνουν στα ενιαία λύκεια και να διδάσκουν μαθήματα της ειδικότητάς τους είτε να τοποθετηθούν στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια είτε σε οργανικές θέσεις των δημοσίων ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτό πρέπει να προβλέπεται ρητά στο παρόν νομοσχέδιο. Οι κάθε τύπου εξαγγελίες, που γίνονται κατά καιρούς, εάν δεν παρέχονται σε κάποιο νομοσχέδιο, νομίζω ότι δεν έχουν αντίκρισμα.

Η πρόσβαση των μαθητών της τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ΑΕΙ ή ΤΕΙ, είναι ουσιαστικά απαγορευτική.

Με τις ρυθμίσεις αυτές είναι φανερό ότι μιλάμε για δύο ταχύτητες, για δύο κατηγορίες μαθητών, ενισχύοντας έτσι τις ανισότητες στην εκπαίδευση και στην κοινωνία ολόκληρη. Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο δεν ισχύουν οι νόμοι για ενιαίο λύκειο, αλλά στην πράξη μιλάμε για δύο παράλληλα διαφορετικά σχολεία. Αυτό φάνηκε και από την πρόταση για τις τρεις κατευθύνσεις στο ενιαίο λύκειο.

Η αναταραχή στο χώρο της εκπαίδευσης, οι πρόσφατες μαζικές κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών σε όλη τη χώρα, ήταν επακόλουθο μιας αυταρχικής πολιτικής επιλογής της Κυβέρνησης στο χώρο της παιδείας. Έγινε για μια ακόμη φορά φανερό πως στο χώρο της εκπαίδευσης δεν υπάρχει οραματική, δεν υπάρχει ουσιαστικός διάλογος, δεν υπάρχει όραμα. Και δεν νομίζω ότι η ηγεσία του Υπουργείου είναι ικανοποιημένη με τον τρόπο που εφαρμόστηκε η λεγόμενη μεταρρύθμιση. Γιατί πιστεύω ότι η βία δεν είναι έκφραση κάποιας ή της στοιχειώδους δημοκρατικής...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για ποια βία μιλάτε;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Τη βία στο χώρο της παιδείας, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπορείτε να είστε λίγο πιο συγκεκριμένη, σας παρακαλώ;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Θα σας καταθέσω τον Τύπο των ημερών αυτών και θα δείτε ότι η βία, πράγματι, υπάρχει.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θέλω τη γνώμη σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Υπάρχουν οι φωτογραφίες.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Χρησιμοποιείτε τη λέξη βία πολύ πρόχειρα νομίζω.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Και είναι δυσάρεστο, κύριε Υπουργέ, να ξεχνούμε αυτές τις δυσάρεστες εικόνες, που μας δυσφήμισαν στην ελληνική επικράτεια αλλά και στο διεθνή χώρο.

Στην αρχή της ομιλίας μου έθεσα το ζήτημα της απουσίας οποιασδήποτε αξιολόγησης στον τομέα της τεχνικής εκπαίδευσης, την ανυπαρξία ερευνών, την ποιότητα σπουδών και την επαγγελματική αποκατάσταση. Δεν έγινε απολύτως καμία μελέτη για τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για την αγορά εργασίας.

Έτσι είναι φυσικό στην Ελλάδα σήμερα συνεχώς να μειώνεται το ποσοστό των μαθητών, που επιλέγουν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, σε αντίθεση με άλλες χώρες της Ευρώπης. Και αυτό το ποσοστό θα συνεχίσει να συρρικνώνεται, αφού οι μαθητές το Σεπτέμβριο θα βρεθούν μπροστά σε μία επιλογή για την εκπαίδευσή τους χωρίς ουσιαστική ενημέρωση, χωρίς νομοθετική ρύθμιση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, χωρίς σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Γιατί λοιπόν να επιλέξουν την τεχνική εκπαίδευση; Γιατί να επιλέξουν τα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια, που ουσιαστικά δεν τους δίνουν το δικαίωμα να συνεχίσουν τις σπουδές τους, όταν τους δίνετε τίτλους χωρίς επαγγελματικό αντίκρισμα; Είναι ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν.

Είναι δεδομένο πως κανείς σχεδόν μαθητής στα δεκαπέντε ή στα δεκαεφτά του χρόνια δεν θα μπορέσει να αξιοποιήσει αυτό που ακούγεται για τρίχρονη εμπειρία. Και πώς εξασφαλίζεται; Ποιοι είναι οι όροι της τρίχρονης εμπειρίας ειδικά στην περιφέρεια και στις περιοχές όπου η ανεργία είναι ήδη σε πολύ υψηλά ποσοστά;

Ο θεσμός της πρακτικής μαθητείας, πέρα από την απόκτηση κάποιων δεξιοτήτων και εμπειρίας, πολύ φοβάμαι ότι θα οδηγήσει σε άλλους δρόμους, σ' αυτήν την ευαίσθητη και εύπλαστη ηλικία οι νέοι και οι νέες πιο εύκολα θα δεχθούν το πλαίσιο εργασιακών σχέσεων και συνθηκών που θα τους επιβάλει ο εργοδότης.

Οι νέες εργασιακές σχέσεις στο χώρο της εκπαίδευσης και κυρίως όσων εργάζονται στα ΤΕΑ και στα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια θα ενισχύσουν την αβεβαιότητα για το εργασιακό μέλλον περίπου δέκα χιλιάδων εκπαιδευτικών.

Η υπόθεση για κατάργηση ειδικοτήτων κυρίως στους τομείς κοινωνικών υπηρεσιών, διοίκησης και οικονομίας, η μείωση ωρών διδασκαλίας της γλώσσας και η επιχειρούμενη εξαφάνιση του μαθήματος της Ιστορίας οδηγεί στην υπεραριθμία χιλιάδων εκπαιδευτικών.

Με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς αυτοί οι εκπαιδευτικοί θα είναι μετέωροι, χωρίς διασφάλιση των εργασιακών τους δικαιωμάτων.

Είναι φανερό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με το παρόν σχέδιο νόμου γίνεται άλλη μία αποσπασματική προσπάθεια με προχειρότητα, για να ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση στο χώρο της παιδείας. Η ουσιαστική τομή με αντίληψεις και απόψεις του παρελθόντος δεν γίνεται. Η τεχνολογική επαγγελματική εκπαίδευση είναι και αυτή μέρος ενός σχολείου διαρκούς εξεταστικού κέντρου χωρίς ποιότητα, αναβάθμιση, με καθηγητές χωρίς εξασφάλιση των εργασιακών σχέσεων, μακριά από τη σύγχρονη παιδαγωγική αντίληψη. Είναι μία πολιτική

αντικινήτρων για τους μαθητές. Σήμερα δεν είμαστε σε τέτοια διαδικασία –θα αναφερθώ στο άρθρο 5– και είναι εντυπωσιακό, γιατί αναιρεί όλο το θεσμικό πλαίσιο του σημερινού σχεδίου νόμου που συζητάμε. Δεν είμαστε σε διαδικασία νομοθέτησης, αλλά εξουσιοδότησης του Υπουργού να εκδίδει υπουργικές αποφάσεις.

Το ερώτημα είναι –δεν είναι μόνο σ' αυτό το νομοσχέδιο αλλά και σε άλλα– ότι εξουσιοδοτούμε τον κύριο Υπουργό, να εκδίδει αποφάσεις και μάλιστα με άγνωστο περιεχόμενο. Θεωρώ ότι συνειδητά υποβαθμίζεται το Κοινοβούλιο και η παρουσία των Βουλευτών είναι διακοσμητική.

Ένα σημαντικό θέμα που δημιουργήθηκε είναι αυτό των τροπολογιών, έτσι που ήρθαν στη Βουλή. Γίνεται φανερό η προχειρότητα με την οποία το Υπουργείο αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στο χώρο της παιδείας, προβλήματα που αφορούν την οικονομική διαχείριση των κονδυλίων.

Θεωρούμε ότι οι διαδικασίες που προτείνονται και επιλέγονται για τη διαχείριση κονδυλίων είναι τελειώς αδιαφανείς. Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι εδώ θα πρέπει να πάρετε μία γενναία απόφαση, για να σταματήσει αυτό το αδιαφανές κλίμα που υπάρχει στην πολιτική ζωή του τόπου. Οι απευθείας αναθέσεις σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς παρατείνει μία κατάσταση με τη διαχείριση ευρωπαϊκών πόρων. Νομίζω ότι η Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να προχωρήσει σ' αυτήν τη λογική της ανεύθυνσης, της απευθείας ανάθεσης αυτών των κονδυλίων.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ούτε τα πανεπιστήμια;

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Αναφέρθηκα συγκεκριμένα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όσα ανέφερα παραπάνω, ο Συνασπισμός καταψηφίζει το παρόν νομοσχέδιο. Στην κατ'άρθρον συζήτηση θα αναφέρουμε τις προτάσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Τσαφούλιας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Έτυχε και πέρσι τέτοιες μέρες και τέτοιες ώρες να είμαι πάλι εισηγητής στην ονομαζόμενη μεγάλη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με την καθιέρωση του ενιαίου λυκείου. Νύχτα ήταν τότε, νύχτα είναι και τώρα. Ήταν Αύγουστος.

Η αδιαφορία και η μοιρολατρία των νέων μας λόγω της ανεργίας δίδει το δικαίωμα να λειτουργήσει η συνδικαλιστική ανυπαρξία σε τέτοιο βαθμό, που το αποτέλεσμα της να είναι σύμφωνο με την εντολή που παίρνει από την κυβερνητική πλειοψηφία από την οποία ελέγχεται. Γι' αυτόν το λόγο αυτά τα νομοσχέδια, που έπρεπε να είναι προϊόν επεξεργασίας τουλάχιστον δύο ετών, έρχονται σε μία νύχτα του Αυγούστου, χωρίς κανένα διάλογο με τη βάση της νεολαίας, αλλά και χωρίς διάλογο με τα άλλα κόμματα, χωρίς διάλογο, κύριε Υπουργέ, με την επιτροπή, την οποία συστήσατε αγνοώντας τους Βουλευτές. Δεν στείλατε ούτε το πόρισμα εκείνης της επιτροπής, για να λάβουμε γνώση και να ξέρουμε τουλάχιστον σήμερα, έστω και από μακριά, τι έλεγε εκείνη η επιτροπή.

Με τη μονολιθικότητα των αποφάσεων που λαμβάνετε, για να δημιουργήσετε παιδεία, εμείς δεν είμαστε σύμφωνοι. Ούτε και πέρυσι δεν ήμασταν σύμφωνοι. Για να δημιουργήσουμε ένα σωστό σύστημα επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης χρειάζεται μελέτη των σημερινών απαιτήσεων της ελληνικής οικονομίας σε γενικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο. Χρειάζεται να υπάρξει μία αξιολόγηση της μέχρι τώρα λειτουργίας της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να δούμε ποια είναι τα αρνητικά και ποια τα θετικά στοιχεία. Να αξιοποιήσουμε τα θετικά και να αποκλείσουμε τα αρνητικά.

Η έρευνα, η οποία δήθεν γίνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για το ποσοστό επιτυχίας των αποφοίτων των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για το ποσοστό της επαγγελματικής απασχόλησής τους στην αγορά εργασίας δεν λύνει σε βάθος το πρόβλημα για την επαγγελματική απασχόληση των νέων μας ούτε το πρόβλημα της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η τεχνική

επαγγελματική εκπαίδευση είναι τα εξής: Η ανυπαρξία επαγγελματικής κατοχύρωσης των πτυχιούχων, δηλαδή η νομοθετική ρύθμιση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.

Δεύτερον, τα απηρχαιωμένα αναλυτικά προγράμματα. Τρίτον τα άσχετα-λαθεμένα, άλλως ανύπαρκτα βιβλία. Τέταρτον, η ανυπαρξία συστήματος επιμόρφωσης των εκπαιδευτών συνδεδεμένου με την αγορά εργασίας. Πέμπτον η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής.

Το σχέδιο νόμου δεν έχει καμία σχέση με τα προβλήματα αυτά. Η επαγγελματική κατοχύρωση δεν υπάρχει. Από το 1994 θα έπρεπε να είχαν βγει τα επαγγελματικά δικαιώματα για τους πτυχιούχους των ΙΕΚ, των ΤΕΣ και των ΤΕΛ. Σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των ειδικοτήτων αυτών δεν έχει κανένα επαγγελματικό δικαίωμα.

Ας τα δει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ας τα δει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, που μας στέλνουν χαιρετίσματα, να συναρμολογούμε την αξία της έννοιας των μεταρρυθμίσεων με την πραγματικότητα των οδηγιών που δίνουν ή του περιεχομένου της λειτουργίας των σκέψεων που κάνουν, για την κοινή αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Ποια μελέτη υπάρχει, την οποία έχετε υπόψη σας, κύριε Υπουργέ, που να αναφέρει ότι η χώρα μας για μια πενταετία έχει ανάγκη από συγκεκριμένο αριθμό τεχνολόγων και με συγκεκριμένες ειδικότητες; Τι έρευνα έχει κάνει το κράτος για τις καθημερινές και μελλοντικές τεχνολογικές ανάγκες μας, που να αναφέρει πόσο προσωπικό χρειάζεται, σε ποιες ειδικότητες, σε ποια κέντρα εργασίας και για ποιους σκοπούς; Ποια μελέτη έχει γίνει μέχρι τώρα δυνατότητας απορρόφησης των πτυχιούχων της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και για πόσα χρόνια;

Ούτε στην εισηγητική έκθεση δεν αναφέρεται ο σημερινός αριθμός ανέργων από την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Δεν υπάρχουν άνθρωποι, που έχουν τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση; Πόσοι είναι; Τους μετρήσατε; Τους είδατε; Ενδιαφεθήκατε;

Το νομοσχέδιο των εργασιακών σχέσεων, που ψηφίστηκε την περασμένη βδομάδα, έχει τεράστια σχέση με αυτό που συζητάμε σήμερα. Την εποχή αυτή που λειτουργεί πέρα για πέρα η ανυπαρξία, όπως είπα και προηγουμένως, των συνδικαλιστικών κινήσεων –που είναι προδομένα από τις κομματικές διοικήσεις τους, που ανήκουν στην Κυβέρνηση– και μέσα στον Αύγουστο βρίσκετε την ευκαιρία, επειδή ησυχάζει ο λαός, να περάσετε τέτοια εργασιακά και εκπαιδευτικά νομοσχέδια, που έχουν σχέση με το μέλλον της νέας γενιάς, δηλαδή με το μέλλον της Ελλάδας.

Η έλλειψη πληροφόρησης –το είπα και προηγουμένως– των νέων μας από τα ανύπαρκτα συνδικαλιστικά κινήματα και τις κομματικές διοικήσεις τους και ως εκ τούτου η έλλειψη αντίστασής τους ενάντια σ' αυτά τα νομοσχέδια, θα τους οδηγήσει να βρεθούν με τεχνικά επαγγελματικά πτυχία χωρίς εργασία, για την οποία σπούδασαν και θα καλούνται να βρουν κάποια πρόχειρη εργασία ως εργάτες γης.

Γιατί να γίνει αυτό; Γιατί να κάνουν κάτι που δεν σπούδασαν; Αυτή την κατάσταση εν γνώσει του αποδέχεται και ο κύριος Υπουργός, χωρίς καμία συναίσθηση ευθύνης για το μέλλον των νέων μας. Περνάει χωρίς όραμα και προοπτική και αποδοχή και επιδοκμασία στην πράξη νομοσχέδιο για τους νέους μας, που θα έχει ως αποτέλεσμα την απογοήτευσή τους και την ανεργία τους.

Επειδή η τεχνοκρατική αντίληψη είναι η μόδα της εποχής και η διαφήμιση ότι η τεχνονομία με το επαγγελματικό πτυχίο της θα βρουν για τους νέους μας ανοικτό το δρόμο της μεγάλης ευδοκίμησής τους, μηχανοποιεί τα παιδιά της Ελλάδας, αφού τους αφαιρεί τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα στοιχεία, που θα αναπτύξουν την προσωπικότητά τους και την κριτική τους σκέψη.

Με το παρόν νομοσχέδιο, η προτεραιότητα στη γενική παιδεία και στην καλλιέργεια κριτικής σκέψης πάει περίπατο και εξαφανίζεται από τη διαφήμιση της κατάκτησης όπως κι όπως ενός πτυχίου της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης,

που δόθεν οδηγεί στον παράδεισο.

Όσον αφορά τα σύγχρονα βιβλία και αναλυτικά προγράμματα, προτείνονται βιβλία εκδόσεων του 1972 και του 1978, όπως διάβασα στο από 9.4.98 έγγραφο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Όσον αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, φοβόμαστε ότι θα συνεχιστεί η ίδια κατάσταση. Οι τεχνολόγοι εκπαιδευτικοί, όπως και το μεγαλύτερο πλήθος των λοιπών τεχνικών ειδικοτήτων, δεν έχουν σήμερα καμία τεχνολογική παιδαγωγική μόρφωση. Η ΣΕΛΕΤΕ που θα μπορούσε να παίξει αυτόν το ρόλο αδυνατεί, διότι με την ευθύνη της πολιτείας δεν είναι αυτοδιοικούμενη πανεπιστημιακή σχολή, αλλά μια σχολή με διορισμένη διοίκηση και με απηρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο.

Όπως προκύπτει από το νομοσχέδιο, η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν αποτελεί τον κύριο στόχο των ΤΕΕ. Βασικός σκοπός των ΤΕΕ είναι η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων στους μαθητές, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, που συνεχώς εξελίσσεται. Η μέσω των τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων απόλυτη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί. Απαιτούνται τρία χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας για να υπάρξει δήθεν κριτήριο πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ερωτάται, πού θα βρει την επαγγελματική εμπειρία; Ποιος θα τον προσλάβει και θα τον πληρώνει, αφού υπάρχουν άνεργοι μηχανικοί στην ίδια ειδικότητα που θα ζητάει επαγγελματική εμπειρία ο φτωχός πτυχιούχος του ΤΕΕ; Εδώ έχουμε του μεγάλου Πολυτεχνείου άνεργους μηχανικούς. Υπάρχουν μηχανικοί του Μετσόβιου που είναι μπετατζήδες, δουλεύουν στο γιαπί. Και ερωτάται τώρα, πώς θα βρεθούν τα τρία χρόνια, για να πάρει ο φτωχός ο πτυχιούχος των ΤΕΕ το χαρτί, για να πάει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Ποιον τρόπο προμόδοισης για την πρόσβασή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπει το κράτος για τη συνέχιση των σπουδών της ειδικότητός του; Η πρώτη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος δεν δίνεται για όλες τις ειδικότητες χωρίς νέες εξετάσεις. Με τη μετατροπή των ΤΕΣ σε ΤΕΕ παραμένει στις οργανικές του θέσεις το εκπαιδευτικό προσωπικό που βρίσκεται σήμερα στις τεχνικές επαγγελματικές σχολές. Δεν τακτοποιείται, όμως, το εκπαιδευτικό προσωπικό που προέρχεται από τα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια, όπως είπε η κ. Μπενάκη. Η απάντηση του κυρίου Υπουργού δεν είναι επαρκής, γιατί ζητήσατε και νόμο και διασάφηση της λειτουργίας της δήλωσης, που να δεσμεύει τον κύριο Υπουργό. Ο κύριος Υπουργός είπε θα τα κανονίσουμε, θα τους πάω από δω και από κει. Δεν λέει, πώς, τι, πού θα τους πετάξει. Στον Έβρο, στην Παραμυθιά, σε ποιες ειδικότητες και πού;

Εγώ θεωρώ ότι είναι τελείως απροσδιόριστη η δήλωση του κυρίου Υπουργού, ως προς εκείνο που ζητήσατε. Εάν αυτό δεν αποτελεί αδικία, δεν θα πρέπει κάποιος καθηγητής από το ΤΕΛ ή από ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο με δέκα, δεκαπέντε χρόνια προϋπηρεσία να μείνει χωρίς οργανική θέση, ενώ κάποιος συνάδελφός του από τα ΤΕΣ με ένα χρόνο προϋπηρεσία να παραμένει σε οργανική θέση.

Ούτε το θέμα των οργανικών θέσεων λύνεται. Η ανασφάλεια των εκπαιδευτικών είναι δεδομένη. Το Υπουργείο Παιδείας μετά τη θεσμοθέτηση του ενιαίου λυκείου δεν έχει αποφασίσει για τις αναθέσεις διδασκαλίας των μαθημάτων σε αυτό. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο αποκλείει από το ενιαίο λύκειο ακόμα και τους πτυχιούχους ΑΣΕΤΕΜ και ΣΕΛΕΤΕ. Φανταστείτε ένα ενιαίο λύκειο με τεχνολογική κατεύθυνση χωρίς τεχνολόγους εκπαιδευτικούς. Έχουν ξεκινήσει διαφημιστικές καμπάνιες για τα ΤΕΕ χωρίς να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Έχουν εκδοθεί διαφημιστικά τρικ προ της ψηφίσεως του νομοσχεδίου. Αυτό έγινε και με το νομοσχέδιο του "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ". Αντί να έρθετε σε διάλογο με τη βάση των νέων προ δύο ετών και να δείτε το πρόβλημα στις αληθινές του διαστάσεις, το Υπουργείο λειτουργεί τις τελευταίες στιγμές με διαφημιστικά σποτ, όπως και ο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Αυτό δείχνει την αποδοχή από τον κύριο Υπουργό της επικρατούσας κατάστασης και

απόγνωσης των νέων μας από την ανεργία και την κρατική αδιαφορία και αυτό το εκμεταλλεύεται με διαφημιστικά σποτ η Κυβέρνηση. Αυτή είναι μία πράξη ασέλγειας προς τα οράματα, την ψυχή και το πνεύμα των νέων μας, αφού το Υπουργείο, στην κατάσταση που βρίσκονται τα παιδιά, εκμεταλλευόμενο την απειρία τους, αντί να λειτουργήσει με διαχρονική διδαχή της πραγματικής διάστασης του προβλήματος και εμπεδωθεί σε αυτούς η αλήθεια για τα ΤΕΕ και η σχέση τους για το μέλλον τους, λειτουργεί με διαφημιστικά σποτ, παίζοντας θέατρο.

Η φράση μου αυτή είναι γραμμένη με σκέψη και με πίκρα, που μπαίνει στα Πρακτικά και θα είναι μία ιστορία. Ναι, κύριε Υπουργέ, είναι ασέλγεια. Και δεν μπορούμε να διαφημίζουμε τα ΤΕΕ, για να προσελκύσουμε πελατεία, όταν δεν υπάρχει το υπόβαθρο λειτουργίας της σχέσης μεταξύ των νέων που καλούμε να αναλάβουν αυτό το έργο, της αξίας του, της αναβάθμισής του, των αποτελεσμάτων του, των προνομίων του, της μελλοντικής πρακτικής επιδοκμασίας και αποδοχής και τους λέμε, ελάτε, γιατί τα φτιάχνουμε τώρα. Είναι κάτι το καινούργιο και ελάτε στο νέο, χωρίς να αντιμετωπιστούν όλα αυτά. Γι'αυτήν την ασέλγεια οπωσδήποτε θα δώσουν λόγο όλοι εκείνοι που κυβερνάνε σήμερα.

Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής και της εφαρμογής της στον τομέα της παιδείας δεν θα τα αντέξει ο χρόνος και για την Ελλάδα και για την Ευρώπη, με οποιονδήποτε τρόπο λειτουργίας της ΟΝΕ και εισόδου της Ελλάδας σε αυτήν και θα τα ξεράσει τα αποτελέσματα ιστορικά, είτε μπούμε είτε όχι.

Εδώ είναι η λειτουργία διαχρονικών σχέσεων από τα εφήμερα τεχνάσματα επιβολής νόμων, που θα λύνουν βραχυρόνια θέματα για τους νέους, που δεν θα έχουν βασισθεί, ούτε σε οράματα ούτε στο μέλλον τους ούτε στην επιθυμία τους ούτε σε τίποτα. Η ιστορία της λειτουργίας της παιδείας δεν κλείνεται σε χρονικά περιθώρια που εξυπηρετούν σκοπιμότητες λειτουργίας τραπεζικών κατεστημένων, είτε στην Ευρώπη είτε στον κόσμο ολόκληρο και απελευθερώνεται την ώρα της μεγάλης έκρηξης που έρχεται από την ίδια την ανέλεγκτη από τις λειτουργούσες κρατικές τρόικες, είτε της Ευρώπης είτε του κόσμου ολόκληρου η δύναμή της. Ναι, διότι η παιδεία είναι κάτι το άυλο, είναι το πνεύμα, είναι οι σχέσεις του ανθρώπου με τη δημιουργία μέσα από τη λειτουργία του πνεύματος και όσες ρυθμίσεις από τα τραπεζικά κατεστημένα και από τη μορφή της λειτουργίας των κρατικών επεμβάσεων που θα γίνουν για την εξυπηρέτηση αυτών, δεν θα αντέξουν στην ιστορία του χρόνου. Και η Ελλάδα και η Ευρώπη δεν είναι ούτε για τα είκοσι ούτε για τα τριάντα ούτε για τα πενήντα χρόνια. Διότι ποιος σας είπε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει αυτήν τη μορφή το 2030 ή το 2020 ή το 2040 ή το 2050. Επομένως η προϋπόθεση λειτουργίας σκέψης για να αναπτυχθεί το πνεύμα, που θα καθιερώσει τη σχέση των νέων με τη ζωή, δεν είναι για το 2010 ούτε για το 2001, που θα αρχίσει η Νομισματική Ένωση, είναι υπόθεση πέρα από αυτά. Είναι υπόθεση για σαράντα, πενήντα και εκατό χρόνια πέρα από αυτά, όπως έβλεπε ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Και επομένως μπορεί εδώ να είχε διαφοροποιηθεί οποιαδήποτε σκέψη του Υπουργείου εν σχέσει με τη μελλοντική ύπαρξη σκέψης και σχεδίων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των νέων πέρα από το 2010, πέρα από το 2001, πέρα από τη Νομισματική Ένωση που έχει γίνει το θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή το αίνιγμα "πάμε να σωθούμε". Το 2001 με αυτό σώζεται; Μπήκαμε στη Νομισματική Ένωση και το 2001 λειτουργούμε. Με αυτό το νομικό πλαίσιο σώζονται οι νέοι μας και παρέχεται προστασία γι' αυτούς; Ποια τα οράματα; Τίποτα δεν υπάρχει.

Κύριε Υπουργέ, η εντεταλμένη γραφειοκρατική αντίληψη για πέρασμα τέτοιων νομοσχεδίων σε μία θερινή νύκτα, δεν εξυπηρετεί την αληθινή έννοια του περιεχομένου της παιδείας και της αποστολής της. Είναι Αι- βασιλιάτικο ξεγέλασμα των νέων μας, σε μία χρονική περίοδο που κτυπιούνται σκληρά από την ανεργία, την ανυπαρξία ιδεολογίας, το γκρέμισμα των οραμάτων τους και τον πόλεμο που έχουν, να χαίρονται τη ζωή τους σαν νέοι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Σίγουρα τα ΤΕΕ δεν είναι λύκειο, για να είναι κάτι ανώτερο. Πιστεύουμε ότι δεν θα υπάρξει επιτυχία και παρά τη διαφημιστική καμπάνια, ύστερα από ορισμένα χρόνια δεν θα υπάρχουν και μαθητές. Ήδη πληροφορούμαι ότι υπάρχει μεγάλη απροθυμία από τα παιδιά να πάνε προς τα ΤΕΕ.

Ο σωστός εκπαιδευτικός, η υλικοτεχνική υποδομή, το σωστό βιβλίο και η επαγγελματική κατοχύρωση, δεν θα υπάρξουν ούτε με το παρόν νομοσχέδιο, για να λειτουργήσει η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Η πιστοποίηση, κατά κάποιον τρόπο γνώσεων που δεν θα έχουν διδαχθεί και θα είναι μάλιστα παρωχημένης τεχνολογίας για τους νέους μας, για το σύστημα μάλιστα των εξετάσεων, οδηγεί στο γκρεμό, διότι η τυποποίηση ενός τέτοιου τρόπου είναι το ζουμί μιας γραφειοκρατικής εκπαίδευσης, που μέχρι τώρα έχει εφαρμοσθεί τουλάχιστον για είκοσι πέντε χρόνια.

Επαναλαμβάνω ότι η πρόταση του Υπουργείου Παιδείας, που διατυπώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 6, σχετικά με τη συμπλήρωση τριετούς επαγγελματικής εμπειρίας στην ειδικότητα σαν απαιτούμενο προσόν, προκειμένου να αποκτήσουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν σε εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα ΤΕΙ, αποτελεί φραγμό, που κλείνει το δρόμο των μαθητών της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης προς την τριτοβάθμια τεχνολογική εκπαίδευση. Αυτή μας την άποψη τη δικαιολογούμε με τα επιχειρήματα που είπαμε.

Από τη μία μεριά φτιάχνετε ένα ενιαίο λύκειο και δίνετε την εντύπωση ότι μέσω αυτού υπάρχει απόλυτη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και από την άλλη πλευρά έχουμε τους άλλους, τους οποίους αντιμετωπίζουμε όχι με τις δυνατότητες αυτές με το παρόν νομοσχέδιο.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθώ στο θέμα του τι θα γίνουν οι απόφοιτοι που δεν εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από τα ενιαία λύκεια. Ο τρόπος καθορισμού της νομής του ενιαίου λυκείου αποκλείει από τη βασική παραγωγική θέση για το ενιαίο λύκειο, στο οποίο θα αποκτώνται ενιαίες γνώσεις, εφόδια και πολλαπλότητα διαδρομών.

Ο ν. 2525, που καθιέρωσε το ενιαίο λύκειο, δεν έλαβε υπόψη του την αναγκαιότητα παροχής από το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα επαγγελματικού τύπου επιπέδου δευτέρου και τρίτου βαθμού για τους νέους που επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας ως στελέχη παραγωγής, κάτι που συμβαίνει σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η όλη λογική της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης διέπεται κυρίως από το ενδιαφέρον για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εδώ όμως δεν λύνεται το πρόβλημα. Το ίδιο ισχύει και για το παρόν νομοσχέδιο.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι έχω ένα έγγραφο της Ένωσης Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών -επ' ευκαιρία του συζητούμενου νομοσχεδίου- οι οποίοι λένε ότι ακούγοντας να μιλάτε στη Βουλή για τους χιλιάδες των αναπληρωτών, που κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους, σας πληροφορούν ότι οι ίδιοι έχουν χάσει τη δουλειά τους και αυτό πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, που δεν θα υπάρξει κανένας μόνιμος διορισμός από τον κλάδο τους. Τους ειδοποίησαν να μην υποβάλει κανένας αίτηση, γιατί δεν υπάρχει μόνιμος διορισμός και έστειλε ένα έγγραφο -το έχουν στείλει σε όλους σας- η Ένωση Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών, η οποία ζητάει εν όψει του νομοσχεδίου αυτού να υπάρξει ρύθμιση.

Πάρ' όλο ότι κάνετε μία προσπάθεια με το 40% γενικών γνώσεων, αυτό το 40% το βάλατε από μία ενδεχόμενη τύψη ή ευσυνειδησία, αλλά και αυτό δεν είναι για τις ειδικότητες και με το άλλο που είπατε, να υπάρχει δηλαδή μία εισόδος να πηγαίνει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όταν θέτετε όμως τα δεσμά, ανααιρούνται αυτές οι προσπάθειες που κάνετε. Κάνετε, δηλαδή, κάποια προσπάθεια με το 40% και με το ότι τους δίνετε το δικαίωμα να πάνε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με αυτά τα εμπόδια, αλλά όταν θέτετε αυτούς τους φραγμούς, αυτές τις αρνητικές προϋποθέσεις, πώς είναι δυνατόν να έχουν πρόσβαση;

Με τα δεδομένα αυτά τελειώνω και καταψηφίζουμε το

νομοσχέδιο αυτό και για τους λόγους τους οποίους είπαμε και γιατί οι νέοι μας μετά από λίγο θα είναι αντίθετοι και είναι αντίθετοι προς αυτό. Δεν υπήρξε κανένας διάλογος μαζί τους. Η άρνηση του Υπουργείου να αναγνωρίσει την αξία της έννοιας του διαλόγου μαζί τους αποτελεί και την εντολή για εμάς να καταψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι θα ήθελα να σας παρακαλέσω, να μου επιτρέψετε να μην απευθυνθώ πρωτίστως στο Υπουργείο και στην Κυβέρνηση. Θα μου επιτρέψετε επίσης να μην απευθυνθώ ούτε στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, την οποία αυτήν τη στιγμή εκπροσωπώ, όχι ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος αλλά ως ένας απλός αγορητής, ούτε καν στα κόμματα της Αντιπολίτευσης, τα οποία ήδη έχουν εκφράσει τις θέσεις τους.

Θα μου επιτρέψετε να απευθυνθώ στους Βουλευτές της Συμπολίτευσης, στους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, σε εκείνους που έχουν διατηρήσει ή θέλουν να διατηρούν ακόμα ίχνη από έναν πολιτικό ρομαντισμό, από μία πολιτική εντιμότητα –και μετράω τα λόγια μου– πριν ψηφίσουν σε τελική μορφή αυτό το σχέδιο νόμου.

Στην πραγματικότητα, αυτό το σχέδιο νόμου αφορά, σύμφωνα με τον τίτλο του, θέματα της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεν θα μείνω όμως στο θέμα αυτό, γιατί δεν είναι εκεί το ζητούμενο. Δεν θα μείνω στο θέμα ότι οι ρυθμίσεις, που περιέχει αυτό το νομοσχέδιο, στην ουσία αποτελούν βήματα προς τα πίσω. Θα σας φέρω απλώς και μόνο ένα παράδειγμα το οποίο όμως είναι νομοτεχνικό.

Στο άρθρο 5 του σχεδίου νόμου όλες οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση των επί μέρους θεμάτων αυτού του σχεδίου νόμου, ήτοι στην ουσία όλες οι εξουσιοδοτήσεις που αφορούν την οργάνωση των τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων παραπέμπουν σε υπουργικές αποφάσεις.

Είναι η πρώτη φορά που δεν υπάρχει ούτε μια εξουσιοδότηση για την έκδοση διατάγματος, αλλά όλα γίνονται με υπουργικές αποφάσεις. Και ο λόγος είναι απλός: Έχει πικρή πείρα, ιδίως το Υπουργείο Παιδείας, από τον τρόπο με τον οποίο μέχρι σήμερα τα διατάγματα που πήγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας για επεξεργασία γύρισαν πίσω. Ελλιπέστατα διατάγματα, τα οποία σε μεγάλο βαθμό γύρισαν πίσω, με αποτέλεσμα το Υπουργείο να έχει προβλήματα.

Προκειμένου να αποφύγει αυτό το ζήτημα, αντί να βελτιώσει τη νομοτεχνική αρτιότητα των διαταγμάτων, να τα προσέξει περισσότερο, στην ουσία έρχεται και ούτε λίγο-ούτε πολύ, με υπουργικές αποφάσεις ρυθμίζει τα πάντα. Φαλκίδευση μεγαλύτερη του άρθρου 43 παράγραφος 2 εδάφιο β' του Συντάγματος δεν μπορεί να υπάρξει.

Σας θυμίζω –και εδώ μπαίνω σε μια νομική λεπτομέρεια– ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 εδάφιο β', το Σύνταγμα επιτρέπει την έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης, πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας, για ειδικότερα, τεχνικά, λεπτομερειακά, ή θέματα τοπικού χαρακτήρα.

Σας ερωτώ και εσάς, που δεν έχετε νομική κατάρτιση: Συνάδει προς το άρθρο 43 παράγραφος 2 εδάφιο β' εξουσιοδότηση αυτού του είδους;

Σας παρακαλώ πολύ, ακούστε την: Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των Τ.Ε.Ε., τους τομείς ειδικότητας, τον ορισμό κλάδων, τα ωρολόγια προγράμματα, την έναρξη και λήξη του σχολικού έτους, τις εγγραφές, τις μετεγγραφές, τη φοίτηση, τις ποινές, τις εξετάσεις, τη διαδικασία, τους λόγους και τα όργανα που αποφασίζουν διακοπή των μαθημάτων, την κατάταξη ανά ειδικότητα, την οργάνωση της μαθητικής ζωής, κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία των Τ.Ε.Ε. Αυτό το πράγμα...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Και στα άλλα σχολεία έτσι γίνεται, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αν αυτό λέγεται εξουσιοδότηση, η οποία συνάδει προς το άρθρο 43 παράγραφος 2 εδάφιο β', σκεφθείτε το και οι μη νομικοί.

Σταματώ όμως εδώ...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε μια διακοπή, κύριε συνάδελφε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας κρατώ το χρόνο, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Και σε άλλες περιπτώσεις των λυκείων, των γυμνασίων, τα ωρολόγια προγράμματα προσδιορίζονται με υπουργικές αποφάσεις, σύμφωνα με το νόμο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Με τη μόνη διαφορά ότι πήρατε τα ωρολόγια προγράμματα.

Θα μου επιτρέψετε, να ξαναδιαβάσω και πάλι τι γίνεται με υπουργική απόφαση. Προσέξτε: Όλα τα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των Τ.Ε.Ε. –όλη η οργάνωση και η λειτουργία– τομείς και ειδικότητες, ορισμός κλάδων και ειδικοτήτων των εκπαιδευτικών που διδάσκουν τα μαθήματα, εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση, ποινές, εξετάσεις, βαθμολογία, αξιολόγηση μαθητών, χορήγηση υποτροφιών, τίτλους πανεπιστημιακών σπουδών.

Στα ωρολόγια προγράμματα, ναι, τις είχαμε. Τέτοια εξουσιοδότηση εγώ προσωπικά δεν έχω δει ποτέ μου.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Είδατε την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί αυτού;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ιωαννίδη, την είδα την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής και συμφωνώ κατά μεγάλο μέρος για την επιφύλαξη την οποία αφήνει. Δεν την κοιτάξατε καλά...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Τη μελέτησα πολύ καλά.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αλλά πρέπει ακριβώς η Κυβέρνηση και το Προεδρείο της Βουλής να ξέρουν και να μας λένε τότε επικαλούνται, τότε συμφωνούν και τότε δεν συμφωνούν με τις εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όλοι το ίδιο κάνουμε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –και απευθύνομαι στους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ.– δεν είναι εδώ το ζήτημα.

Αυτά σας τα είπα προκαταρκτικά, παρ' όλο το γεγονός ότι έχω φάει το μισό μου χρόνο, αλλά θα επανέλθω.

Προσέξτε τι έχει γίνει με αυτό το σχέδιο νόμου και εκεί βρίσκεται το ζήτημα, για το οποίο δεν μπορεί παρά να έχετε πρόβλημα συνείδησης.

Αυτό το σχέδιο νόμου ήρθε στη Βουλή των Ελλήνων με δέκα άρθρα και βγαίνει με δεκαεπτά. Θα μου πείτε "συνηθισμένα πράγματα". Πολλές φορές έχει συμβεί να έρθει ένα νομοσχέδιο, να διπλασιαστεί με τροπολογίες.

Εδώ όμως συμβαίνει το εξής. Η ραχοκοκαλιά του σχεδίου νόμου δεν είναι τα άρθρα 1 έως 10 του σχεδίου νόμου, αλλά τα επόμενα άρθρα και ιδίως τα άρθρα 11 έως 15. Έχουν διατάξεις, που στην κυριολεξία ανατρέπουν όλα τα ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την κατάρτιση, τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων, τα οποία αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση, όλα τα θέματα, τα οποία αφορούν τη δημιουργία νέων τμημάτων στα πανεπιστήμια.

Με μια τροπολογία της τελευταίας στιγμής ρυθμίζετε όλα αυτά τα θέματα και το ερώτημα είναι απλό: Όταν η Κυβέρνηση και ο Υπουργός κατήρτιζε αυτό το σχέδιο νόμου, δεν εγγωρρίζε ότι αυτά τα θέματα ήταν εκκρεμή και έπρεπε να ρυθμιστούν; Με τόσο προχειρότητα νομοθετούσε; Ήξερε να βάζει τα άρθρα 1 έως 10 πριν έρθει στην επιτροπή και δεν εγγωρρίζε, δηλαδή, αυτά τα τεράστια ζητήματα των άρθρων 11 έως 15, που είναι απείρως σημαντικότερα από την ίδια την τεχνική επαγγελματική κατάρτιση;

Ή το έκανε, διότι ήθελε να αποφύγει την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, η οποία με τον τρόπο αυτό φαλκιδεύεται; Ξέρετε ότι η Επιστημονική Υπηρεσία της

Βουλής γνωμοδοτεί πριν μπει στην επιτροπή το σχέδιο νόμου. Αν προστεθούν άλλα πράγματα, μετά δεν έχει τη δυνατότητα να το κάνει. Και έχουμε πικρή εμπειρία για τη σχέση της Κυβέρνησης με την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής και ιδίως με το Επιστημονικό της Συμβούλιο.

Ακούστε τι λένε αυτές οι περίφημες διατάξεις των άρθρων 11 έως 15 και σκεφθείτε, τι θα κάνετε, όταν θα έρθει η ώρα της ψήφισης. Αν προκαταλαμβάνω και προτρέχω είναι διότι εδώ βρίσκεται η ουσία και της νοοτροπίας του Υπουργείου και της ίδιας της Κυβέρνησης. Ακούστε τι προβλέπει το περίφημο άρθρο 11, για το οποίο η Κυβέρνηση ζητεί τη δική σας ψήφο. Αφορά το άρθρο 11 μελέτες ενέργειες και έργα επιχειρησιακού προγράμματος εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης ήτοι το περίφημο ΕΠΕΑΕΚ. Μιλάμε για πρόγραμμα πολλών δεσκατομμυρίων και ας έρθει το Υπουργείο να μου το διαψεύσει. Ακούστε τι προβλέπει αυτή η διάταξη. Πρώτη ρύθμιση. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από εισήγηση της οικείας γνωμοδοτικής επιτροπής, την οποία διορίζει κατ' απόλυτη διακριτική ευχέρεια ο Υπουργός, χωρίς κανένα φραγμό και έλεγχο για το ποιοι θα μετέχουν, μπορούν να ανατίθενται απευθείας μετά από διαπραγμάτευση, μελέτες, ενέργειες και έργα του ΕΠΕΑΕΚ, σε εποπτευόμενους από το ΥΠΕΠΘ ενδιάμεσους φορείς. Ποιοι είναι αυτοί οι ενδιάμεσοι φορείς; Είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού, ή νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ο Υπουργός, δηλαδή, στην πραγματικότητα μπορεί να τα αναθέτει με απευθείας ανάθεση χωρίς ίχνος διαγωνισμού.

Ακούστε το δεύτερο, δεν σταματάμε εδώ. Όλες αυτές οι ενέργειες, ο ειδικός λογαριασμός του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίο είναι εντεταγμένα τα πράγματα αυτά, λειτουργεί σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, χωρίς καμία αναφορά ή περιορισμό από τις διατάξεις που διέπουν τη διάθεση και κατανομή των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το δημόσιο λογιστικό, τις κρατικές προμήθειες και τις αμοιβές. Φραγμός κανένας. Και ακούστε και την κατάληξη. Δεν σταματάμε εδώ, δεν μας φθάνουν αυτά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα μου επιτρέψετε δυο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Αποφάσεις του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για το υπό εκτέλεση έργο, συμβάσεις για την απευθείας ανάθεση και εκτέλεση έργων σε ενδιάμεσους φορείς, οι οποίες υπογράφηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται έγκυρες και παράγουν τα αποτελέσματά τους. Ό,τι παρανομία έγινε, ευλογείται. Δηλαδή στην ουσία ό,τι έλεγχος έχει γίνει από το Ελεγκτικό Συνέδριο, αναφαιρείται. Και ξέρετε ότι οι εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου αυτά αφορούν κατά κύριο λόγο. Στην ουσία η διάταξη αυτή μπαίνει, για να επιτρέψει στο μέλλον και να ευλογήσει την παρανομία και να ανατρέψει όλον τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αυτά καλείσθε να ψηφίσετε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Σκεφθείτε το. Σκεφθείτε αν βρισκόταν άλλη κυβέρνηση εκεί, τι θα λέγατε. Σκεφθείτε τι έχετε πει στο παρελθόν γι' αυτά τα πράγματα.

Τέλος, υπάρχει το άρθρο 15, το αποκορύφωμα του λαϊκισμού και της προχειρότητας. Ξέρετε τι κάνει το άρθρο 15; Μέχρι σήμερα –και είναι ευκτέο αυτό το πράγμα, να μπουν περισσότερα παιδιά στα πανεπιστήμια, αλλά αυτό χρειάζεται και προγραμματισμό και στελέχωση των τμημάτων– τι γινόταν; Υπήρχε ένας στοιχειώδης προγραμματισμός και με νόμο ή διατάγματα εδημιουργούντο νέα πανεπιστήμια ή νέα τμήματα. Τι λέει η τωρινή ρύθμιση; Επιτρέπει μέσα από τα ίδια τα πανεπιστήμια που υπάρχουν να δημιουργούνται νέα διατμηματικά προγράμματα προπτυχιακών σπουδών. Στην ουσία νέα τμήματα, τα οποία εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που απλώς ελέγχει τη νομιμότητα, αφού δεν μπορεί να μπει στη σκοπιμότητα.

Σκεφθείτε, δηλαδή, ότι με τον τρόπο που λειτουργεί αυτό το σχέδιο νόμου, ένα πανεπιστήμιο ή μια σχολή, ας πούμε, που διαθέτει τρία ή τέσσερα τμήματα, μπορεί να δημιουργεί άλλα δύο και τρία τμήματα. Και επ' αυτών να μπορεί να αυξάνει τον αριθμό ελευθέρως των εισακτέων ο Υπουργός με το ίδιο προσωπικό.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, στα τμήματα πάντα έτσι δεν γίνεται;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι βεβαίως, κύριε Υπουργέ.

Σήμερα μπορεί να τα δημιουργήσει με κανονιστική πράξη. Ποια παρόμοια εξουσιοδοτική διάταξη υπάρχει σήμερα που να μπορεί να δημιουργήσει καινούριο τμήμα, το οποίο να ήταν δυνατό να υποδεχθεί νέους φοιτητές προπτυχιακούς; Πείτε μου μια περίπτωση. Μπορεί το Πανεπιστήμιο Αθηνών; Μπορεί αυτήν τη στιγμή η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, που έχει τρία τμήματα, το Οικονομικό, το Πολιτικό και το Νομικό, να δημιουργήσει άλλο τμήμα με δική της πράξη και δική σας έγκριση; Να δημιουργήσει ένα καινούριο τμήμα, το οποίο παίρνει νέους φοιτητές και εσείς να καθορίζετε τον αριθμό, με το ίδιο προσωπικό το οποίο σήμερα δεν μπορεί να διδάξει φοιτητές και να κάνει και έρευνα; Αν αυτό δεν λέγεται λαϊκισμός, κύριοι συνάδελφοι, τι λέγεται; Είμαστε σύμφωνοι να αυξηθεί ο αριθμός των εισακτέων. Χρειάζεται όμως προγραμματισμός και όχι αυτή η προχειρότητα, την οποία παρατηρούμε. Λυπούμαι για τον τρόπο που σκέφτεται το Υπουργείο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ το Υπουργείο, να αποσύρει αυτές τις διατάξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα παρακαλούσα τους κυρίους συναδέλφους να είναι συνεπείς στο χρόνο τους, διότι πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι έχουμε δεκαπέντε συναδέλφους εγγεγραμμένους και έχουμε και τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους και τον Υπουργό, που σημαίνει ότι θα φθάσουμε στις 2.00' η ώρα.

Ορίστε, κύριε Παπαδημόπουλε, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της παιδείας γενικότερα στη χώρα μας είναι γνωστό σε όλους ότι από μέρα σε μέρα βαίνει στο χειρότερο. Μπορεί να υποστηρίξει κανείς χωρίς ενδοιασμούς ότι σοβαρή παιδεία δεν υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα.

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, ευθύς εξαρχής να κάνω τη δήλωση ότι δεν σημαίνει πως εσείς δεν διακατέχετε από έντονο προβληματισμό και από διάθεση, για να βάλετε κάποια τάξη στην παιδεία. Αλλά δυστυχώς, όμως, παρά τις ενδεχομένως φιλότιμες προσπάθειες και τη διάθεση για να μπει επιτέλους κάποια τάξη στην παιδεία, τίποτα το θετικό, δεν μπορεί να πει κανείς, ότι γίνεται.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στο χώρο της ανωτάτης εκπαίδευσης τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα από αυτά που συμβαίνουν στο χώρο της μέσης εκπαίδευσης. Γιατί; Γιατί υπακούοντας οι πάντες στη φθηνή πολιτική και στις κομματικές σκοπιμότητες, φθάσαμε στο σημείο να απλώσουμε το πανεπιστήμιο στη χώρα μας σε όλες τις κωμοπόλεις, για να πούμε ότι δίνουμε ζωή και ότι ενδιαφερόμαστε για την πνευματική ανάπτυξη σε όλα τα σημεία αυτής. Είναι, όμως, μέγα λάθος. Γιατί όπως το λέει και η ίδια η λέξη "πανεπιστήμιο" δεν σημαίνει τίποτα άλλο, παρά μόνο την ύπαρξη σωστών πνευματικών ιδρυμάτων, με όλες τις επιστήμες μαζί, για να μπορούμε να έχουμε μια κεντρική βιβλιοθήκη, να έχουμε έναν πρύτανη, να έχουμε κοσμήτορες, να έχουμε ενιαία διοίκηση, να έχουμε, εν πάση περιπτώσει, ένα πνευματικό ίδρυμα, το οποίο όντως θα εκπέμπει τη γνώση προς πάσα κατεύθυνση.

Φτιάξαμε το Πανεπιστήμιο Θράκης και βλέπετε το κατάντημα –το έχω πει και άλλη φορά– αλλού να είναι η έδρα του πανεπιστημίου, αλλού να είναι η έδρα της ιατρικής σχολής, αλλού να είναι οι καθηγητές και οι φοιτητές να εκπαιδεύονται στη Θεσσαλονίκη, γιατί εκεί είναι τα εργαστήρια. Αν αυτό λέγεται πανεπιστήμιο, τότε θα πρέπει να πάσουμε επιτέλους να συζητούμε για θέματα παιδείας στη χώρα μας. Δεν είναι

πανεπιστήμια αυτά.

Κύριε Υπουργέ, το ίδιο συμβαίνει και στην πατρίδα μου τη Θεσσαλία. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει την έδρα σε κάποια πόλη Θεσσαλική, αλλά με τις πιέσεις των άλλων πόλεων ξεφύτρωσαν παντού σχολές και τελικά πανεπιστήμιο με την έννοια της λέξεως δεν υπάρχει πουθενά.

Έτσι, λοιπόν, τα πανεπιστήμια δεν είναι σήμερα αυτά τα οποία ήταν παλαιότερα και εμείς μένουμε με την εσφαλμένη εντύπωση, ότι όντως σήμερα γίνεται πρόοδος και έχουμε θετικές εξελίξεις και ότι τα πανεπιστήμια σοβαρεύτηκαν και ότι τα πανεπιστήμια κάνουν έργο σημαντικότερο κλπ. Όλα αυτά είναι μύθοι, διότι τέτοια πανεπιστήμια με τέτοια διασπορά των σχολών, οπωσδήποτε δεν επιτελούν σωστά το έργο τους.

Δεν ρίχνετε μια ματιά τι γίνεται στα τμήματα, κύριε Υπουργέ; Υπήρχαν καμιά εξηνταριά τμήματα σε όλες τις σχολές και τα φθάσαμε διακόσια και δεν ξέρω αν σε αυτόν το χρόνο θα γίνουν τετρακόσια. Και μη νομίζετε ότι η υπερειδίκευση συντελεί στην πρόοδο της επιστήμης σήμερα. Αυτό είναι λάθος. Όταν λέμε π.χ. εσωτερική ιατρική, δεν εννοούμε το γιατρό που ασχολείται μόνο με τους πνεύμονες ή μόνο με το σκώτι ή μόνο με τα νεφρά ή ό,τιδήποτε άλλο εσωτερικό όργανο του ανθρώπου. Είναι καλύτερα πέρα από την υπερειδίκευση, η οποία πράγματι συντελεί πολλές φορές στην πρόοδο, να κατέχει κανείς γνώσεις από περισσότερους τομείς, για να μπορεί να επιτελέσει σωστότερα την αποστολή του.

Γιατί, επαναλαμβάνω, η υπερειδίκευση καμιά φορά οδηγεί και στην αγραματοσύνη. Γιατί, άμα δεν ξέρει φέρ' ειπείν ο γιατρός τη λειτουργία του διπλανού οργάνου, δεν θα μπορεί να έχει σωστή αντίληψη για την καταπολέμηση της ασθένειας. Το ίδιο συμβαίνει σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους.

Τι τμήματα είναι αυτά, δεν μπορώ να καταλάβω. Εκατοντάδες τμήματα; Δηλαδή τα τελευταία χρόνια είχαμε τριπλασιασμό των επιστημονικών κλάδων σε όλον τον κόσμο, ώστε τα εξήντα τμήματα να γίνουν διακόσια και να ξημερώσουμε αύριο με τετρακόσια; Αυτή η χαώδης κατάσταση υπάρχει στην παιδεία.

Δεν θέλω να πω τίποτε για τη στοιχειώδη εκπαίδευση. Μπορεί να πει κανείς ότι είναι κάπως ηρεμότερα τα πράγματα στο χώρο αυτό.

Δεν μπορώ όμως τώρα να μην καυτηριάσω την προσπάθεια η οποία εκδηλώνεται κάθε ημέρα από το Υπουργείο σας, κύριε Υπουργέ, με πρωτοφανή τρόπο, στη "σύλληψη" ιδεών για μεταρρυθμίσεις. Θέλετε να γίνετε ένας μεγάλος reformer που λένε, ένας μεγάλος μεταρρυθμιστής; Ε, δεν γίνεται μεταρρύθμιση με το να αλλάζετε κάθε φορά τους τίτλους στα διάφορα νομοσχέδια.

Κύριε Υπουργέ, έχετε την απαιτούμενη μόρφωση. Πιστεύω ότι έχετε και τη διάθεση. Πόσα χρόνια είσατε στο Υπουργείο Παιδείας; Γιατί δεν προσπαθήσατε να κάνετε μια σωστή δουλειά; Τι δηλαδή; Να πιάσετε όλους τους νόμους για την παιδεία και να τους καταστρέψετε, να τους κάψετε και να κάνετε το Σύνταγμα της παιδείας. Και εκεί μέσα να βάλετε και τους νόμους 1268, 1566, τους βασικούς νόμους για τη στοιχειώδη, για τη μέση και για την ανώτατη εκπαίδευση. Να ξέρουμε, επιτέλους, ποιο είναι το Σύνταγμα της παιδείας. Να ξέρουμε τι ισχύει στον κάθε κλάδο επιστήμης ή τι προγράμματα εν πάση περιπτώσει, εφαρμόζονται σήμερα στη χώρα μας.

Αντ' αυτού τι κάνατε; Πήρατε το κλασικό λύκειο, το γενικό λύκειο, το εκκλησιαστικό λύκειο, το τεχνολογικό, το Τ.Ε.Λ. και το κάνατε ενιαίο λύκειο. Εντάξει, μπορεί να αποδώσει, μπορεί να μην αποδώσει. Δεν ξέρουμε, τι μπορεί να γίνει στο μέλλον. Θέλω να πιστεύω ότι ξεκινήσατε με αγαθή πρόθεση.

Τώρα ερχόσαστε και παίρνετε τις τεχνικές σχολές και τα Τ.Ε.Λ. και τα κάνετε Τ.Ε.Ε. Κάποτε κάποιοι άλλοι πήραν τα ΚΑΤΕΕ και τα έκαναν Τ.Ε.Ι. Νομίζετε ότι με το να αλλάζουμε τους τίτλους, πετυχαίνουμε βελτίωση των όρων εκπαίδευσης των Ελληνοπαίδων; Είναι λάθος μέγα!

Θα τα πούμε βέβαια κατ' άρθρον, αλλά θα ήθελα να κάνω μια γενική παρατήρηση από τώρα. Τι νομίζετε; Ότι με το να πάει ένας νεαρός, να κάνει τρία χρόνια πρακτική εξάσκηση, θα έλθει μετά να μπει στα Τ.Ε.Ι.; Δεν έχετε αντιληφθεί

επιτέλους, κύριε Υπουργέ, ότι οι Ελληνόπαιδες κατά 98% πηγαίνουν στην ανώτατη εκπαίδευση, για να βρουν μια θέση αύριο και να εξοικονομήσουν τα προς το ζην; Δεν πάνε απλώς για να πάρουν τίτλους και να μορφωθούν.

Θα έπρεπε να έχετε αντιληφθεί ότι δύο είναι κυρίως οι στόχοι των σπουδών: Ο ένας αφορά πολύ λίγους, εκείνους που θέλουν να κάνουν συσσώρευση γνώσεων, για να επιτύχουν στην επιστήμη τους, για να γίνουν συγγραφείς, για να γίνουν φιλόσοφοι, κοινωνιολόγοι ή οικονομολόγοι. Το μέγα πλήθος όμως πάει να εξασφαλίσει τον επιούσιο.

Πώς, λοιπόν, είναι δυνατόν να πιστεύει κανείς σοβαρά ότι αυτοί οι μαθητές, οι οποίοι θα φοιτούν αύριο στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, χωρίς να υπάρχει τεχνικός εξοπλισμός, χωρίς να υπάρχει η στοιχειώδης οργάνωση, θα εκπαιδευθούν σωστά; Και αυτό το βλέπουμε καθημερινά στη ζωή μας. Υπάρχουν άνθρωποι που τελειώνουν τεχνικές σχολές και δεν ξέρουν ποιος είναι ο ηλεκτρολογικός πίνακας ή να αλλάξουν μια ασφάλεια στον πίνακα. Αυτή είναι η τεχνολογική παιδεία που προσφέρεται στη χώρα μας. Τίποτε άλλο από τίτλους. Τίτλους, τίτλους, τίτλους, να δούμε τι θα γίνει.

Λένε πολλοί ότι το 2010 οι γιατροί θα φθάσουν το διπλάσιο αριθμό. Θα έχουμε κάθε πενήντα ή εκατό ανθρώπους και από ένα γιατρό. Οι πιο πολλοί βέβαια θα είναι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ, για να παίρνουν το επίδομα και οι άλλοι δεν ξέρω, ίσως –όπως είπε προλαλήσας συνάδελφος– θα ρίχνουν μπετόν στις οικοδομές, αν υπάρχει και εκεί δουλειά, γιατί και εκεί υπάρχει πλεονασμός.

Θα πρέπει επιτέλους να αντιληφθούμε ότι το θέμα της παιδείας δεν είναι ούτε η αλλαγή των τίτλων ούτε άλλα, που νομίζουμε ότι βελτιώνουν τη γενικότερη εικόνα της παιδείας. Πρέπει να γίνει ένα συμμάζεμα στην παιδεία. Δεν μπορεί να πιστεύουμε πεπλανημένως ότι έτσι, με αυτές τις αλλαγές των τίτλων, οδηγούμε την παιδεία σε καλύτερες ημέρες.

Εδώ βλέπουμε ότι τα παιδιά μας φεύγουν από το σπίτι στις δώδεκα η ώρα τη νύχτα και γυρίζουν στις πεντέμισι.

Να λάβουμε υπόψη μας την υπογεννητικότητα που έχουμε στη χώρα μας, να λάβουμε υπόψη μας τη βιολογική καταστροφή που συντελείται από τα ναρκωτικά. Προσθέστε ακόμα και αυτό που συμβαίνει σήμερα στη νεολαία, που δεν γίνεται καμία προσπάθεια από το Υπουργείο Παιδείας προς την κατεύθυνση του περιορισμού του κακού. Τα παιδιά μας ξημερώνουν στα μπαρ και κατά την επιστροφή στο σπίτι σκοτώνονται ομαδικά, όπως βλέπουμε κάθε μέρα στις εφημερίδες.

Αντί, λοιπόν, να γίνει κάποιο συμμάζεμα στην παιδεία και να δώσουμε πραγματικά σοβαρά προγράμματα, ασχολούμαστε με τους τίτλους των νομοσχεδίων. Να συγκεντρώσουμε, εν πάση περιπτώσει, όλα τα νομοθετικά κείμενα σε έναν ενιαίο κώδικα, στο Σύνταγμα της παιδείας, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε πραγματική υπηρεσία στην ελληνική νεολαία και όχι να ασχολούμαστε με τις μετονομασίες των σχολών, πιστεύοντας αφελώς ότι έτσι κάνουμε μεταρρυθμίσεις.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, –θα τα πούμε βέβαια και στην κατ' άρθρον συζήτηση– θα ήθελα ευθύς εξαρχής να επισημάνω ότι τα άρθρα 11 και 15 είναι πάρα πολύ έξω από τον επιδιωκόμενο στόχο σας, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι. Ή είναι εσκεμμένη η πρόθεσή σας προς τα εκεί, για να εκδίδετε τόσες αποφάσεις και να λύνετε τόσο σοβαρά θέματα με αποφάσεις. Οπότε τι ρόλο παίζει η Βουλή και εν συνεχεία, ο Αρχηγός του κράτους που δεν θα μπορεί να εκδίδει προεδρικά διατάγματα για ρύθμιση σοβαρών θεμάτων; Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βλασσόπουλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προκαλεί έκπληξη το γεγονός πως, ενώ όλη η Αντιπολίτευση δέχεται πως το σύστημα που υπάρχει σήμερα στην επαγγελματική τεχνική εκπαίδευση είναι αναχρονιστικό, πως τα ΤΕΛ και οι ΤΕΣ δεν ανταποκρίθηκαν και δεν ανταποκρίνονται στο ρόλο τους και στον προορισμό τους, πως οι απόφοιτοι από την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση

αποκτούν πτυχία χωρίς αντίκρισμα, η ίδια αυτή Αντιπολίτευση συλλήβδην απορρίπτει το νομοσχέδιο. Το συζητούμενο νομοσχέδιο που κατά τη δική μου άποψη μεταρρυθμίζει και εκσυγχρονίζει την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Υπάρχει, λοιπόν, μία αντίφαση την οποία είναι υποχρεωμένος κανένας να επισημάνει από την αρχή.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επιχειρείται –και κατά την άποψή μου επιτυγχάνεται– η μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ολοκληρώνεται κατ' αυτόν τον τρόπο το θεσμικό μεταρρυθμιστικό πλαίσιο στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η πολιτεία παρέχει στους νέους μας, μετά την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση ή ενιαία γενική εκπαίδευση και μάλιστα υψηλού επιπέδου και προδιαγραφών ή αναβαθμισμένη τεχνοεπαγγελματική εκπαίδευση. Τους εξασφαλίζει κατ' αυτόν τον τρόπο εφόδια για επαγγελματική ένταξη, αλλά και συνέχιση των σπουδών τους, εάν το επιθυμούν.

Σε μία περίοδο που γίνονται κοσμογονικές αλλαγές στην οικονομία, στην επιστήμη, στην τεχνολογία αλλά και στις κοινωνικές και πολιτισμικές σχέσεις, η γνώση αποτελεί ουσιαστική επένδυση και για την κοινωνία και για το άτομο. Εξάλλου η αλματώδης τεχνολογική εξέλιξη και οι αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας απαιτούν επαγγελματική εξειδίκευση υψηλής στάθμης και νέες, σύγχρονες ειδικότητες. Την ανάγκη αυτή εκσυγχρονισμού και μεταρρύθμισης επιτυγχάνει να προσεγγίσει και να καλύψει το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Το νομοσχέδιο αυτό είναι κατ' αρχήν θεσμικό και καλύπτει τη δομική οργάνωση της τεχνοεπαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τη λειτουργική οργάνωση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, την αναλαμβάνει ο εκάστοτε Υπουργός με κανονιστικές πράξεις. Βεβαίως αυτό είναι εξηγήσιμο, αν αναλογιστεί κανείς τις συχνές μεταβολές που καθημερινά δημιουργούνται στο χώρο της επιστήμης της τεχνολογίας και της εργασίας.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο κινείται στους παρακάτω άξονες:

1. Στη διασύνδεση της τεχνολογίας και της τεχνολογικής εξέλιξης με την απαραίτητη και αναγκαία αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά αυτόν τον τρόπο οι επαγγελματικά κατάρτιζόμενοι θα είναι σε θέση να ανταποκρίνονται κάθε φορά, στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες στην αγορά εργασίας.

2. Στον επαναπροσδιορισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης–κατάρτισης σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του νέου δευτεροβάθμιου εκπαιδευτικού συστήματος. Ενός συστήματος που δομείται από το ενιαίο λύκειο, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την αρχική κατάρτιση και τα δίκτυα της συνεχιζόμενης κατάρτισης.

3. Στην ανάπτυξη ενός ανοιχτού συστήματος, το οποίο έχει οριζόντια διασύνδεση με το ενιαίο λύκειο, παρέχοντας τη δυνατότητα στους νέους συνεχών ευκαιριών επαγγελματικής εκπαιδευτικής εξέλιξης, επαγγελματικής ένταξης και μόρφωσης και επαγγελματικής ανέλιξης.

4. Στην απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων, εμπειρίας και εξειδίκευσης σε συνθήκες πραγματικής εργασίας – μαθητείας. Αυτό θα επιτευχθεί και το διαλαμβάνει το νομοσχέδιο με συμβάσεις, που θα επιδιωχθούν και θα πραγματοποιηθούν με επιχειρήσεις, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα.

5. Με την αναδιάρθρωση και δημιουργία νέων επαγγελματικών ειδικοτήτων σύμφωνα με τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας.

Μετά από αυτά, θέλω να κάνω κάποιες παρατηρήσεις. Επειδή με την επιχειρούμενη και επιτυγχανομένη μεταρρύθμιση το σύστημα είναι ανοιχτό και παρουσιάζει οριζόντια διασύνδεση και παρέχει κινητικότητα, χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού και μάλιστα στις ηλικίες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Θέλω ακόμη να κάνω δύο παρατηρήσεις, τις οποίες θεωρώ βασικές και ουσιαστικές και τις οποίες βεβαίως θα συζητήσουμε στα άρθρα. Θα αναφερθώ κατ' αρχήν στο άρθρο 12.

Το άρθρο 12, στην παράγραφο 1, βρίθει ιατρικών σολοικισμών.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Βοηθήστε με.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας βοηθήσω. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι η μυοπάθεια δεν λέγεται μυοπάθεια του "ΣΕΝ". Το άρθρο "του" είναι λάθος. Το σωστό είναι "DUCHEWNE". Πρέπει οπωσδήποτε να διορθωθεί αυτό.

Βεβαίως, η ενσωμάτωση αυτής της τροπολογίας ως άρθρο στο νομοσχέδιο δείχνει την ιδιαίτερη ευαισθησία που έχει ο κύριος Υπουργός.

Μπορώ να το διαβάσω αυτό το άρθρο ή αν θέλετε, να το διατυπώσω ιατρικά, γιατί σας διαβεβαιώ ότι πάσχει π.χ. σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό των νεοπλασμάτων και σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό των λευχαμιών. Βεβαίως, αναφέρεται και σε άλλα σύνδρομα, που θα ήθελα να τα δούμε, για να το αναδιατυπώσουμε. Ευχαριστώ πολύ, που έχετε αυτήν την καλοσύνη να το δεχθείτε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ως ιατρικός σύμβουλος...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως. Βρίθει ιατρικών σολοικισμών και βαρβαρισμών.

Επίσης, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση –νομίζω πως έχω χρόνο– που έχει σχέση με το άρθρο 15, παράγραφος 5, που αναφέρεται στις γυναίκες, στα κορίτσια, τα οποία ασχολούνται με τη ρυθμική γυμναστική ή με τη συγχρονική κολύμβηση κλπ.

Σε αυτά τα κορίτσια, που πηγαίνουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες, δίνετε τη δυνατότητα να μπαίνουν στα ΤΕΦΑΑ χωρίς εξετάσεις και καλά κάνετε. Αλλά φοβάμαι ότι θα ανοίξουμε κάποια πόρτα. Υπάρχει πικρή εμπειρία σ' αυτό. Θα μπορούσε, να απαιτήσουμε κάποιες ολυμπιακές διακρίσεις ή άλλες διακρίσεις για να εγγράφονται χωρίς εξετάσεις και καθ' υπέρβαση στα ΤΕΦΑΑ. Ευχαριστώ πολύ και όπως σας υποσχέθηκα, θα είμαι εδώ, για να αναδιατυπώσουμε την παράγραφο 1 του άρθρου 12.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστώ το συνάδελφο και μοναδικό ιατρό σήμερα στην Αίθουσα, που δίνει τις συμβουλές του και βοηθάει στην καλύτερη νομοτεχνική διατύπωση του νομοσχεδίου.

Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, όπως έχω πει επανειλημμένα, δεν αμφισβητώ τις προθέσεις σας. Πιστεύω ότι πράγματι φιλοδοξία σας είναι να λύσετε πολλά από τα προβλήματα που ταλανίζουν την εκπαίδευση, ιδιαίτερα δε εκείνα, που κληρονομήσατε από τον προκάτοχό σας.

Όπως επίσης συμμερίζομαι και αρκετούς από τους στόχους σας, απλά γιατί υπήρξαν και δικοί μου στόχοι, χωρίς να μπορέσω –για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή μου– να τους πραγματοποιήσω. Όμως διαφωνώ ριζικά με τα περισσότερα από τα μέτρα, που παίρνετε, για να επιτύχετε αυτούς τους στόχους. Πριν από έναν περίπου χρόνο την ίδια ακριβώς εποχή στη συζήτηση του ν. 2525/97 είχα πει ότι συμμερίζομαι απόλυτα και συμφωνώ με την κατάργηση της επετηρίδας και την επαναφορά της αξιολόγησης. Διότι είναι σημαντικά μέτρα για την ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Διαφωνούσα όμως ριζικά και προέβλεψα τότε ποια σύγχυση θα δημιουργείτο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με τον πειραματισμό που επιχειρήσατε και επιχειρείτε με το ενιαίο λύκειο. Δεν έχω χρόνο για να αναφερθώ συγκεκριμένα σε γεγονότα, που επιβεβαιώνουν την πρόβλεψή εκείνη. Το ίδιο ακριβώς, δυστυχώς, έπειτα από ένα χρόνο επιχειρείτε και προς την κατεύθυνση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Προβληματίστηκα, πράγματι, αναζητώντας ποια είναι η αιτία αυτής της δυσαρμονίας ανάμεσα στις προθέσεις, τους στόχους και στα μέτρα. Και δεν μπορώ να βρω άλλη

εξήγηση παρά την έμμονή σας, σε ένα μέτρο που από εποχής Ανδρέα Παπανδρέου είχατε υποσχεθεί στην ελληνική κοινωνία, να καταργήσετε δηλαδή τις εισαγωγικές εξετάσεις από τα λύκεια στα πανεπιστήμια. Από τη μια μεριά αυτό το όραμα –που θα μου επιτρέψετε να πω ότι δεν είναι αυτό το όραμα της ελληνικής κοινωνίας– είναι ένα πρόβλημα. Αποτελεί το γόρδιο δεσμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αλλά δεν είναι πανάκεια η κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων όπως την έχετε αναγορεύσει, με όλα τα μέτρα που έχετε πάρει.

Και μια δεύτερη αιτία είναι το άγχος σας το μεταρρυθμιστικό.

Μέσα σε λίγο χρόνο επιχειρείτε αλλαγές τεράστιες και μάλιστα χωρίς την κατάλληλη προετοιμασία. Εκεί θα αποδώσω και την πρωτοφανή, πράγματι, χρησιμοποίηση κατά κόρον της παραπομπής σε υπουργικές αποφάσεις αντί σε προεδρικά διατάγματα. Δεν πιστεύω ότι είναι πρόθεσή σας να παρακάμψετε την Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή της Βουλής και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αλλά είναι αδύνατον να προλάβετε να εκδώσετε προεδρικά διατάγματα, αφού μέσα σε λίγες μέρες που αρχίζει η εφαρμογή των μέτρων σήμερα ψηφίζουμε, δεν θα έχει ακόμη δημοσιευθεί ο νόμος, που σήμερα ψηφίζουμε;

Κατά συνέπεια είναι λύση ανάγκης η προσφυγή σας σε υπουργικές αποφάσεις.

Το αποτέλεσμα είναι ότι πάλι δίνουμε έμφαση σε θεσμικές αλλαγές και παραλείπουμε την ουσία. Διότι –συμφωνώ στο σημείο αυτό απόλυτα με την εισηγήτρια της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης– δεν είναι τόσο οι θεσμικές αλλαγές αυτές που προέχουν, αλλά το πρόβλημα είναι στα προγράμματα, στις διαδικασίες, στην ποιότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού. Αυτό όμως είναι και το δύσκολο, ενώ η ψήφιση των νόμων είναι ό,τι ευκολότερο και μάλιστα με τον πρωτοφανή και εύκολο τρόπο που νομοθετεί η Κυβέρνηση λόγω απουσίας ουσιαστικής Αντιπολίτευσης.

Έρχομαι τώρα στην ουσία του νομοσχεδίου, που είναι η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Η εκτίμηση του Εισηγητού της Συμπολίτευσης, ο οποίος μίλησε για χρεοκοπία του σημερινού συστήματος, είναι ως ένα βαθμό ακριβής. Τι έφταιξε όμως; Έχει αποτύχει η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση; Όχι. Θα σας θυμίσω ότι έγινε μία προσπάθεια επί Γεωργίου Ράλλη στο 1976–1977 –είχα την τύχη να είμαι ο Υφυπουργός που υπεστήριξε εκείνον το νόμο– που αναβάθμιζε την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση καθιερώνοντας τα τεχνικά, επαγγελματικά λύκεια.

Το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζαμε τότε ήταν η κοινωνική απαξίωση. Οι λέξεις που χρησιμοποιήσε ο Γεώργιος Ράλης ήταν ότι ο κόσμος θεωρούσε την τεχνική εκπαίδευση ως εκπαίδευση για τους "μουτζούρηδες". Τα παιδιά δεν πήγαιναν στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Η αναλογία των μαθητών τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης κατέτασσε τη χώρα μας στην τελευταία θέση σε σχέση με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Παρά τις αδυναμίες που είχε εκείνος ο νόμος με το θεσμικό πλαίσιο, που προέβλεπε, το οποίο συνέχισαν όμως οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. βελτιώνοντάς το σε αρκετά σημεία, επιτεύχθηκε ένας σημαντικός στόχος και από το 15%, που ήταν το μαθητικό δυναμικό της τεχνικής εκπαίδευσης, σήμερα ανέβηκε στο 30%. Θα συνομολογήσω, βέβαια, ότι δεν καταξιώθηκε η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. Εκεί είναι το κριτήριο επιτυχίας της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Διότι παρά τις όποιες προσπάθειες, εάν δεν υπάρξει ανταπόκριση στην αγορά εργασίας, δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Για να εκπληρώσει το στόχο της η τεχνική – επαγγελματική εκπαίδευση απαιτούνται δύο προϋποθέσεις: Πρώτον, πρέπει να υπάρχει διαδικασία ανάπτυξης, ώστε να υπάρχει ζήτηση στην αγορά εργασίας. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια δεν είχαμε τέτοιους περιόδους ανάπτυξης, ώστε να απορροφώνται οι απόφοιτοι της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεύτερη προϋπόθεση είναι να τροφοδοτεί η τεχνική εκπαίδευση την αγορά εργασίας με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Εκεί έχουμε αποτύχει για πολλούς λόγους. Ένας

από αυτούς είναι ότι υποχωρήσαμε όλοι μας στις πιέσεις της κοινής γνώμης, ανεβάζοντας υπέρμετρα το επίπεδο και γενικεύοντας υπέρμετρα τις σπουδές, εξειδικεύοντας επίσης υπέρμετρα τις ειδικότητες.

Κατά συνέπεια, αντί να καταργήσετε τα ΤΕΛ, αντί να αλλάξετε το θεσμικό πλαίσιο, θα έπρεπε να προχωρήσετε στην ποιοτική αναβάθμισή τους, στη βελτίωση του επιπέδου διδασκαλίας, των προγραμμάτων, των βιβλίων, των εργαστηρίων. Κάνετε ένα αξιόλογο πείραμα με τα πολυκλαδικά λύκεια. Όμως το εγκαταλείψατε, χωρίς να έχει γίνει όλο αυτό το διάστημα καμία έρευνα για την τύχη των αποφοίτων όλων των μορφών τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας.

Αποφασίσατε σύμφωνα με τις εισηγήσεις των συμβούλων σας. Δεν το έχετε πάθει μόνο εσείς. Συνήθως αποφαινόμεστε ότι κάποιο μέτρο απέτυχε, και καταφεύγουμε σε ένο πειραματισμό. Το αποτέλεσμα είναι, όχι μόνο να μην προχωρούμε, αλλά να γυρίζουμε ακόμα πιο πίσω. Επιτρέψτε μου να ομολογήσω ότι έχω την εντύπωση ότι οι απόφοιτοι των παιδιών μέσων σχολών ήταν ίσως καλύτεροι και πιο χρήσιμοι στην αγορά εργασίας από τους αποφοίτους των σημερινών σχολών τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Επομένως ήταν λάθος και είναι λάθος η κατάργηση των ΤΕΛ και η θέσπιση αυτής της απροσδιόριστης τεχνολογικής κατεύθυνσης, που ήδη έχετε τα πρώτα ανησυχητικά μηνύματα. Δεν θα την εμπιστευθούν οι μαθητές. Και με αυτό το νομοσχέδιο αναβιώνετε τις τεχνικές επαγγελματικές σχολές στο επίπεδο που τις βρήκε η μεταρρύθμιση του 1976–77. Στο επίπεδο δηλαδή του π.δ. 580/70, και κόβοντας μάλιστα όπως και τότε τη διέξοδο προς την τρίτοβάθμια εκπαίδευση, γιατί κατ' ουσίαν αυτήν τη διέξοδο που δίνετε για τα ΤΕΙ δεν είναι διέξοδος, αλλά και φανερώνει ότι στη συνείδησή σας τα ΤΕΙ παραμένουν υποβαθμισμένα δεύτερης ποιότητας εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το λάθος λοιπόν, που έγινε με το ν. 2525/97 έρχεται κατ' ανάγκην πλέον να ολοκληρώσει το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα.

Υποχρεώνομαι λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να προσφύγω σε μία παρότρυνση, που ξέρω δεν έχει νόημα, αλλά που θεωρώ χρέος μου να το κάνω και να σας πω ότι πρέπει να αποσύρετε αυτό το νομοσχέδιο, διότι όχι μόνο δεν θα λύσει κανένα από τα προβλήματα που υπάρχουν, όχι μόνο δεν θα πετύχετε τους στόχους, αλλά θα δημιουργήσετε άλλο ένα μεγάλο πρόβλημα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε βάρος και της ελληνικής νεολαίας αλλά και της διαδικασίας ανάπτυξης της χώρας μας. Στη συζήτηση των άρθρων θα είμαι αναλυτικότερος και θα δικαιολογήσω τις παρατηρήσεις, που διατύπωσα, καθώς και θα αναφερθώ και στα άλλα θέματα, τα πολύ σημαντικά, που θίγετε με τις τροπολογίες, που αποτελούν ολόκληρα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο συζητιέται μετά από μία λεπτομερέστατη, μακρότατη προετοιμασία και επεξεργασία. Είναι ένα νομοσχέδιο που εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Θα ήθελα πρώτα απ' όλα να πω μερικά πράγματα για την επεξεργασία αυτού του νομοσχεδίου και την προετοιμασία του. Πέρυσι τέτοια εποχή εδώ στη Βουλή είχαμε προαναγγείλει ότι η νομοθεσία, που αφορά το ενιαίο λύκειο, θα συνοδευθεί από μία νομοθεσία που θα αφορά την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Έκτοτε έγιναν πολλές και δημόσιες συζητήσεις και τον Ιανουάριο, φέτος, μετά από επεξεργασία πολλών κειμένων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, συγκαλέσαμε μία επιτροπή εργασίας, στην οποία εκπροσωπήθηκαν όχι μόνο οι εκπαιδευτικοί φορείς, δηλαδή η ΟΛΜΕ, το Πολυτεχνείο, εκπρόσωπος των ΤΕΙ, αλλά και οι κοινωνικοί φορείς, που έχουν σχέση με την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, όπως η ΓΣΕΕ, η ΓΣΕΒΕ, ο ΣΕΒ, το Υπουργείο Εργασίας και άλλοι.

Έγινε μία σε βάθος συζήτηση στο πλαίσιο αυτής της επιτροπής και κατατέθηκαν διαφορετικές απόψεις. Η επιτροπή

αυτή συνεδρίασε και για μια δεύτερη φορά.

Με βάση τις παρατηρήσεις της επιτροπής έγινε μια καινούρια επεξεργασία από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Αν και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο δεν ήταν συγκλίνουσες οι απόψεις στην αρχή, έκανε ομόφωνη πρόταση προς το Υπουργείο Παιδείας την άνοιξη, φέτος, και το νομοσχέδιο δόθηκε στη δημοσιότητα για σχόλια από όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς. Έγιναν πολλές συζητήσεις άτυπες στο Υπουργείο Παιδείας και το νομοσχέδιο αυτό, στην τελική του μορφή, που κατατέθηκε και στη Βουλή, δόθηκε στη δημοσιότητα πριν από το καλοκαίρι. Δεν υπάρχει λοιπόν κανένας αιφνιδιασμός. Αυτό που συζητάμε σήμερα είναι γνωστό ως θέση της Κυβέρνησης από το καλοκαίρι. Και, παράλληλα με αυτό το νομοσχέδιο, που είναι ένας νόμος-πλαίσιο, έχει ήδη κινηθεί ο διοικητικός μηχανισμός και έχουν ετοιμασθεί όλες οι απαραίτητες εγκύκλιοι και υπουργικές αποφάσεις, για να στηρίξουν την υλοποίηση των διατάξεων αυτού του νόμου.

Το νομοσχέδιο αυτό κινείται μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, που έχει σαφείς στόχους, που επανειλημμένα τους έχω εξηγήσει σε αυτό το Σώμα και δεν χρειάζεται να τους επαναλάβω. Θα χρειασθεί όμως ίσως να πω μερικά λόγια.

Σε σχέση με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

Η υποχρεωτική εκπαίδευση είναι γνωστή, το πλαίσιο σπουδών αλλάζει και στο δημοτικό και στο γυμνάσιο. Ο εισηγητής της Πλειοψηφίας αναφέρθηκε σε μια μεγάλη τομή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, στην κατάρτιση ενός ενιαίου πλαισίου προγράμματος σπουδών από το δημοτικό μέχρι και το λύκειο. Δεν χρειάζεται να αναφερθώ στις καινοτομίες που αφορούν στο ολοήμερο νηπιαγωγείο, το ολοήμερο δημοτικό, το νέο εκσυγχρονισμένο πλαίσιο σπουδών στο γυμνάσιο.

Το θέμα που συζητάμε σήμερα αφορά κυρίως τη μεταύποχρεωτική εκπαίδευση από το γυμνάσιο και μετά. Στη μεταύποχρεωτική εκπαίδευση η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αναγνωρίζει δύο βασικούς κλάδους. Το ενιαίο λύκειο και τα ΤΕΕ.

Για το ενιαίο λύκειο έχουμε συζητήσει πολλές φορές σε αυτό το Σώμα. Θα χρειασθεί μόνο να σας υπενθυμίσω ότι το ενιαίο λύκειο δίνει γενική παιδεία υψηλής ποιότητας. Αποφεύγει τις εξειδικεύσεις και επιμένει ότι οι απόφοιτοι του ενιαίου λυκείου πρέπει να έχουν γενική παιδεία υψηλού επιπέδου. Όλοι πρέπει να ξέρουν τα μαθηματικά τους, την ιστορία τους, τη φυσική τους, τα αρχαία ελληνικά τους.

Μέσα στο ενιαίο λύκειο δεν υπάρχουν εξειδικεύσεις, όπως υπήρχαν στο σύστημα των δεσμών, υπάρχουν κατευθύνσεις η θετική, η θεωρητική και τεχνολογική, που δεν είναι εξειδικεύσεις, αλλά είναι επιμέρους εμβάθυνση σε ορισμένους χώρους, σύμφωνα με τις επιθυμίες και τις κλήσεις των μαθητών. Οι απόφοιτοι, όμως, του ενιαίου λυκείου ανεξάρτητα από την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν στη δεύτερη και στην τρίτη λυκείου, δικαιούνται να ζητήσουν εγγραφή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε όποιο κλάδο νομίζουν ότι πρέπει να επιδιώξουν. Έτσι, είναι δυνατόν ένας απόφοιτος του ενιαίου λυκείου με θεωρητική κατεύθυνση να ζητήσει εγγραφή στο Πολυτεχνείο, όπως και ένας απόφοιτος ενιαίου λυκείου της θετικής κατεύθυνσης να ζητήσει εγγραφή στη Φιλοσοφική Σχολή, διότι όλοι έχουν περάσει τη βασική εκπαίδευση, το βασικό κορμό της γενικής παιδείας.

Το ενιαίο λύκειο είναι ο κανονικός δίαυλος από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτό δε σημαίνει ότι όλοι οι απόφοιτοι του λυκείου θα ζητήσουν εγγραφή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το βασικό χαρακτηριστικό όμως της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης είναι το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τη διεύρυνση της έτσι που το 2000 ο αριθμός των εισακτέων, με τη διεύρυνση των τμημάτων και άλλων καινοτομιών για τις οποίες μίλησα στο Σώμα σε προηγούμενες ευκαιρίες, θα μπορεί να απορροφήσει πάνω από ογδόντα πέντε χιλιάδες εισακτέους φοιτητές, δηλαδή έναν αριθμό κατά τι ανώτερο των αποφοίτων λυκείου το 2000.

Η διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η κατάργηση των γενικών εξετάσεων είναι αυτή που αλλάζει το κλίμα της εκπαίδευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Παλαιότερα, τα φροντιστήρια, οι διαγωνισμοί, το άγχος, η οικονομική επιβάρυνση στην οικογένεια, ήταν αποτελέσματα του γεγονότος ότι ένας στους τέσσερις είχε θέση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όταν αυτή η αναλογία αλλάζει και γίνεται ένα προς ένα, τότε η δευτεροβάθμια εκπαίδευση μπορεί να αναβαθμιστεί και μπορούμε να προσανατολιστούμε τώρα στα μαθήματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενοποιούμε όλα τα σχολεία που υπήρχαν πριν και παίρνουμε ένα μέρος των υφισταμένων ΤΕΛ. Από τα μαθήματα της τεχνολογικής κατεύθυνσης τα οποία δίνονταν στο ΤΕΛ, με προοπτική την τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχουν απορροφηθεί στη διδασκαλία του ενιαίου λυκείου. Αυτό που μένει έξω από το ενιαίο λύκειο είναι εκείνο το κομμάτι των ΤΕΛ το οποίο δεν απευθυνόταν σε μαθητές που είχαν σκοπό την τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά καθαρά την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και μένει απ' έξω το ενιαίο λύκειο και η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση των ΤΕΣ. Είναι αυτά τα καθαρά τεχνικά επαγγελματικά στοιχεία, των ΤΕΣ και των ΤΕΛ, που ενοποιούνται στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια.

Τώρα, ως παρακολουθήσουμε τη διαδικασία. Ο απόφοιτος του γυμνασίου θα πρέπει να κάνει μια επιλογή. Και την επιλογή αυτή θα την κάνει με βάση τις προθέσεις του, τις κλήσεις του και τον επαγγελματικό προσανατολισμό που αναβαθμίζεται στις τάξεις του γυμνασίου και θα αποφασίσει εάν κατά βάση επιθυμεί να ακολουθήσει το ενιαίο λύκειο ή να ακολουθήσει το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο.

Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στον τεχνικό επαγγελματικό προσανατολισμό. Αυτό το οποίο εισάγουμε με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν είναι δα και τρομερή καινοτομία. Γίνεται στις περισσότερες χώρες. Βέβαια, θα μου πείτε, μπορεί ένα παιδί σε ηλικία δεκαπέντε ετών να έχει μια τέτοια ωριμότητα, ώστε να αποφασίσει οριστικά αν θα ακολουθήσει τον έναν ή τον άλλο δρόμο;

Εδώ είναι ένα σημαντικό στοιχείο του νομοσχεδίου αυτού. Υπάρχει οριζόντια κινητικότητα. Υπάρχει πάντοτε χρόνος και ευκαιρία για το μαθητή, για το φοιτητή, να αλλάξει πορεία και άποψη με το ελάχιστο κόστος σε αυτόν. Γι' αυτό υπάρχει οριζόντια κινητικότητα ανάμεσα στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια και στο λύκειο.

Και ο μαθητής, ο οποίος μετά από ένα ή και δύο χρόνια Τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που θα πάρει το πρώτο πτυχίο στα ΤΕΕ, αλλάξει γνώμη και δει ότι δεν θέλει να ακολουθήσει αυτόν το δρόμο, αλλά θέλει να πάει στο λύκειο και μέσω του λυκείου στην τριτοβάθμια ίσως εκπαίδευση, μπορεί να το κάνει αυτό μεταγραφόμενος, χωρίς εξετάσεις, στη δεύτερη ενιαίου λυκείου. Έχει χάσει ένα χρόνο στη σχολική του καριέρα, έχει κερδίσει όμως και ένα πτυχίο τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και μπορεί να ακολουθήσει την καριέρα που θέλει. Και το αντίστροφο ισχύει.

Ισχύει, επίσης, και κάτι άλλο. Μπορεί ο μαθητής που τελείωσε τα Τ.Ε.Ε. με προσανατολισμό σαφέστατο προς την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, κάποτε, μετά από μία εμπειρία εργασίας, να έχει άλλη άποψη ή να έχει και την άποψη ότι οι δυνατότητές του είναι τέτοιες που θα θέλει να ακολουθήσει τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η δυνατότητα αυτή του δίνεται, μετά από μία εμπειρία στο επάγγελμά του, να δώσει εξετάσεις στον αντίστοιχο κλάδο ή ειδικότητα του στα Τ.Ε.Ι. και να ακολουθήσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τίποτα, λοιπόν, δεν αποκλείεται στην προοπτική του μαθητή και γι' αυτό δίνουμε ένα ιδιαίτερα σημαντικό κίνητρο στα παιδιά που έχουν μία κλίση να πάνε στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση να πάρουν αυτήν την απόφαση χωρίς κανένα φόβο για το τι θα γίνει αν αργότερα αλλάξουν άποψη.

Έχουν, επίσης, τα παιδιά αυτά και ιδιαίτερα κίνητρα προς την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση αν οι ίδιοι αποφασίσουν ότι αυτή είναι η πορεία που θέλουν να ακολουθήσουν στη ζωή.

Πρώτον, τα αναβαθμισμένα μαθήματα στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια μπορεί να είναι συνδυασμένα και με μαθητεία.

Τα προγράμματα σπουδών είναι προγράμματα γενικής παιδείας, γιατί τα παιδιά αυτά πρέπει να έχουν και αυτά τη γενική παιδεία. Αλλά είναι και προγράμματα, τα οποία κατευθύνονται σε συγκεκριμένα επαγγέλματα και σε συγκεκριμένη κατάρτιση. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να διαμορφώνονται κατά έναν ελαστικό τρόπο και να διαφέρουν οι ειδικότητες κατά περιοχές –και εδώ τα νομαρχιακά συμβούλια μπορούν να παίξουν κάποιο ρόλο– έτσι που η τεχνική εκπαίδευση και η κατάρτιση των παιδιών στα Τ.Ε.Ε. να είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα, στην παραγωγή, εκεί που σπουδάζουν και εκεί που ζουν.

Ο θεσμός της μαθητείας που εισάγεται στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια φέρνει ακόμα πιο κοντά τα παιδιά στην πραγματικότητα της παραγωγής, στην πραγματικότητα της περιοχής στην οποία ζουν.

Αυτός είναι ο αντικειμενικός σκοπός των τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων. Βέβαια θα περάσουμε ένα μεταβατικό στάδιο. Δεν μπορούν τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, δεν μπορεί η δευτεροβάθμια εκπαίδευση να φθάσει το βαθμό της αναβάθμισης που επιδιώκουμε αμέσως. Θα περάσουμε μέσα από κάποια διαδικασία αρχίζοντας από τώρα, όπως αρχίσαμε από πέρσι με το ενιαίο λύκειο.

Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι για την αναβάθμιση αυτών των σχολών;

Πρώτα απ' όλα, προχωράμε σε ένα σημαντικό πρόγραμμα εξοπλισμών και εργαστηρίων. Τα εργαστήρια και οι εξοπλισμοί δεν μπορούν να γίνουν από τη μια μέρα στην άλλη. Θα μπορούν να γίνουν, όμως, συντομότερα και έχει ήδη αρχίσει ένα πρόγραμμα αναβάθμισης των εξοπλισμών αυτών των σχολείων. Αυτήν τη σχολική χρονιά τα πράγματα θα είναι πολύ καλύτερα από πέρσι και σε δύο χρόνια θα έχουμε φθάσει τον επιδιωκόμενο στόχο.

Δεύτερον, η βασική εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση γίνεται για τα παιδιά και για το μέλλον του τόπου και είναι ανοιχτό μυστικό ότι υπάρχουν εκπαιδευτικοί που πρέπει να μετεκπαιδευτούν και να εκπαιδευτούν σε σύγχρονα θέματα τεχνολογίας γιατί αυτά που είχαν μάθει και αυτά που μερικοί διδάσκουν σήμερα πρέπει να εκσυγχρονιστούν.

Εμείς έχουμε δηλώσει –και το δηλώνω ακόμη μία φορά– ότι κανείς από τους εκπαιδευτικούς– έστω και αυτοί οι οποίοι δεν έχουν σήμερα τα προσόντα που πρέπει να έχουν ή και την εμπειρία δεν θα απολυθεί. Αντίθετα, θα περάσουν από προγράμματα εκπαίδευσης και αναβάθμισης για να παίξουν τον αναβαθμισμένο ρόλο που χρειάζεται να παίξουν.

Αναβάθμιση, λοιπόν, και του εκπαιδευτικού και, φυσικά, αναβάθμιση των βοηθημάτων του μαθητή. Αρχίζουμε από φέτος με αυτά που υπάρχουν, με οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς. Τα χίλια βιβλία τεχνολογικής εκπαίδευσης –που έχει αρχίσει ήδη το πρόγραμμα να εφαρμόζεται– θα μπουν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια του χρόνου και τον επόμενο χρόνο.

Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι έχουμε ένα σταθερό στόχο, την ουσιαστική αναβάθμιση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που δίνει προοπτική και διέξοδο στα παιδιά, που δίνει και οριζόντια κινητικότητα για αλλαγή πορείας, εάν το θέλουν. Αρχίζοντας από τώρα, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, θα φθάσουμε σε ένα επίπεδο τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που θα είναι αποτελεσματικό για να αντιμετωπίσουν τα παιδιά τις προκλήσεις των καιρών και για να μπορούν να δημιουργήσουν τις συνθήκες να βρουν δουλειά στην Ελλάδα.

Γιατί –αυτό θα πρέπει να το τονίσουμε– σε ένα μεγάλο βαθμό η ανεργία των νέων στον τόπο μας είναι διαρθρωτική ανεργία, τα ίδια τα σχολεία και οι τεχνικές σχολές δεν έχουν εκπαιδεύσει τα παιδιά σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες υπάρχει ζήτηση στην παραγωγή, αλλά δεν υπάρχει η

κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση.

Μ' αυτό το πνεύμα έχουμε προσεγγίσει την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Φυσικά ο νόμος είναι νόμος πλαίσιο. Δεν θα κανονίσει τις λεπτομέρειες, δεν θα κανονίσει πού θα γίνει ένα τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο, πόσα θα γίνουν μέσα σε ένα νομό ή ποιο θα είναι και το ωρολόγιο πρόγραμμα, που όπως σας είπα μπορεί να κυμαίνεται από περίπτωση σε περίπτωση. Αυτά είναι θέματα που πάντοτε καθορίζονται από υπουργικές αποφάσεις.

Σ' αυτό το νόμο ακολουθούμε πιστά την απλοποιημένη διαδικασία που ενέκρινε και ψήφισε η Βουλή με το νόμο 2525 για το ενιαίο λύκειο, δίνοντας εξουσιοδοτήσεις στον Υπουργό Παιδείας να κανονίζει τις λεπτομέρειες της εφαρμογής αυτού του νόμου.

Όσον αφορά το άρθρο 5, υπάρχει ίσως ένα θέμα που αφορά στην αξιολόγηση του μαθητή στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια για το οποίο μιλάει και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής και έγιναν και παρεμβάσεις από άλλους συναδέλφους, που εκεί εμείς θα μπορούσαμε να δούμε, αντί υπουργικής απόφασης να υπάρχει προεδρικό διάταγμα. Η εμπειρία μας με το Συμβούλιο της Επικρατείας θέλω να πω ότι είναι πολύ καλή. Η αξιολόγηση των μαθητών για το ενιαίο λύκειο πέρασε χωρίς καμία δυσκολία από τη νομοτεχνική επεξεργασία του Συμβουλίου της Επικρατείας και έχει ήδη δημοσιευθεί. Δεν έχουμε κανένα λόγο να παρακάμπουμε το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν υπάρχει λόγος να παρεμβάλεται στις εργασίες μας.

Αυτό θα ήθελα να το τονίσω, γιατί ένας συνάδελφος με νομική κατάρτιση, αλλά με υπέρμετρο λαϊκισμό σήμερα μίλησε γι' αυτό το θέμα.

Όταν θα έρθουμε στο άρθρο 5, είμαι ανοιχτός να συζητήσουμε τέτοια θέματα, γιατί εμείς τι θέλουμε; Θέλουμε ένα νόμο πλαίσιο μέσα στον οποίο η πολιτεία προσδιορίζει τις λεπτομέρειες της υλοποίησης ενός νόμου και, στο βαθμό που χρειάζονται και τα προεδρικά διατάγματα. Δεν έχουμε καμία δυσκολία να δεχθούμε προτάσεις και για προεδρικά διατάγματα.

Το νομοσχέδιο αυτό έχει και άλλες διατάξεις που δεν αφορούν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, που αφορούν όμως θέματα σημαντικά, τα της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος.

Εδώ θα ήθελα να κάνω μία γενική παρατήρηση. Για λόγους που δεν χρειάζεται να εξηγήσω τώρα, οι περισσότερες διατάξεις, οι περισσότερες ρυθμίσεις που αφορούν στο Υπουργείο Παιδείας χρειάζονται νομοθετικές ρυθμίσεις. Αρκεί να σας πω, ότι για την ίδρυση ενός τμήματος στο πανεπιστήμιο χρειάζεται πράξη ολόκληρου του Υπουργικού Συμβουλίου. Αυτό ίσως βέβαια είναι κατάλοιπο της βαυαρικής εποχής.

Θα χρειαστεί, λοιπόν, κάποια στιγμή εδώ στη Βουλή να δούμε μία σημαντική απλοποίηση των διαδικασιών για να κινηθεί το εκπαιδευτικό σύστημα. Και προς αυτήν την κατεύθυνση κινούνται και τα άρθρα, τα οποία συζητήθηκαν στην επιτροπή. Δεν εισάγουμε αυτές ως τροπολογίες, είναι άρθρα του νόμου που επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή την περασμένη εβδομάδα.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε μερικά από αυτά. Μερικές από τις τροπολογίες οι οποίες έγιναν άρθρα –οι πέντε, δηλαδή οι περισσότερες– είναι προτάσεις των συναδέλφων Βουλευτών. Τις κάναμε αποδεκτές γιατί ήταν προτάσεις λογικές, που διευκολύνουν τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος.

Θα μείνω σε δύο μόνο άρθρα, για τα οποία έγινε μία προσπάθεια από μερικούς να δημιουργηθούν εντυπώσεις, διότι δεν είχαν τίποτα άλλο να πούνε για το κύριο θέμα, για την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση.

Το άρθρο 11 αναφέρεται στη διαχείριση του ΕΠΕΑΕΚ στο Υπουργείο Παιδείας. Το Υπουργείο Παιδείας, όπως ξέρετε, δεν είχε εμπειρία στο χειρισμό κοινοτικών πόρων. Η πρώτη του εμπειρία άρχισε το 1994/1995. Και παρά το γεγονός ότι δεν είχε εμπειρία, έγιναν σημαντικές προσπάθειες να κατευθυνθούν αυτοί οι πόροι σε στήριξη της εκπαιδευτικής πολιτικής και σήμερα έχουμε φθάσει σε ένα σημείο που η απορροφη-

τικότητα μας είναι σημαντική. Έχει ξεπεράσει το 40%, θα πλησιάσει το 50% στα τέλη αυτού του έτους και μπορούμε να πούμε ότι, όχι μόνο δεν υπάρχει κίνδυνος μείωσης αυτών των κονδυλίων για τον οποίο μερικοί συνάδελφοι πανηγύρισαν εδώ και τρεις εβδομάδες, αλλά αντίθετα, με την πρόσφατη συμφωνία που έγινε μεταξύ Κυβερνήσεως και της Κοινότητας, έχουν αυξηθεί οι πόροι του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την Παιδεία.

Για να λειτουργήσει, όμως αποτελεσματικά το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο χώρο της παιδείας χρειάζεται να κινηθούν και κάποιοι μηχανισμοί. Τι γίνεται, κύριοι συνάδελφοι, με το άρθρο 11; Το άρθρο 11, με χρονική υστέρηση τριών ετών εισάγονται και στο Υπουργείο Παιδείας, ρυθμίσεις οι οποίες προβλέπονται και προωθούνται από την οδηγία 92/50 της Ε.Ο.Κ. με την οποία έχουν συμμορφωθεί ήδη τα άλλα Υπουργεία.

Σύμφωνα με αυτήν την οδηγία 92/50 της ΕΟΚ, ενδιάμεσοι φορείς μπορεί να είναι εποπτευόμενοι οργανισμοί, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή και ιδιωτικοί φορείς.

Δεύτερον, προβλέπεται από την ίδια οδηγία η κατευθείαν ανάθεση και η ανάθεση μέσα από διαπραγμάτευση. Για παράδειγμα, αναφέρομαι στο νόμο 2244/94 που αφορά στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Εκεί, σε εφαρμογή αυτής της οδηγίας, προβλέπεται η χρηματοδότηση σε ενδιάμεσους φορείς του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των ιδιωτικών φορέων, με ανάθεση.

Ερχόμαστε τώρα λοιπόν, μετά από τρία χρόνια, και λέμε ότι για την καλύτερη λειτουργία του ΕΠΑΕΚ και για την καλύτερη απορρόφησή του θα εφαρμόσουμε την ΕΟΚική οδηγία και ότι θα κάνουμε στο Υπουργείο Παιδείας αυτό που γίνεται και στα άλλα Υπουργεία.

Εγώ απορώ για την προχειρότητα με την οποία αντιμετωπίστηκε το άρθρο 11 και την προσπάθεια δημιουργίας εντυπώσεων εκεί που δεν υπάρχουν.

Έρχομαι στο άρθρο 15. Το άρθρο 15 αντιμετωπίζει ένα συγκεκριμένο λειτουργικό θέμα. Στα πανεπιστήμια σήμερα αυξάνεται η συνεργασία των τμημάτων σε προπτυχιακό επίπεδο. Αυτό προβλέπεται από το νόμο. Σήμερα η εφαρμογή του γενικεύεται γιατί προχωράμε σε γνωστικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται από ένα μόνο τμήμα και γι' αυτό έχουμε τη συνεργασία πολλών τμημάτων.

Τι λέει το άρθρο 15; Το άρθρο 15 λέει ότι με απόφαση της συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο ίδιο ΑΕΙ που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Και καθορίζει, μετά τα της λειτουργίας των διατμηματικών αυτών σπουδών, την απονομή των διπλωμάτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις διατάξεις που ρυθμίζει το άρθρο 15.

Ερχόμαστε λοιπόν, πάλι με κάποια καθυστέρηση, να ρυθμίσουμε ένα θέμα το οποίο βελτιώνει τη λειτουργικότητα και τη λειτουργία των πανεπιστημίων.

Πιστεύω ότι αυτά τα γενικότερα σχόλια θα βοηθήσουν τους κυρίους συναδέλφους, όταν φθάσουμε στα συγκεκριμένα άρθρα, να αναθεωρήσουν ίσως κάποιες απόψεις που εξέφρασαν σήμερα στη συζήτηση επί της αρχής. Επιφυλάσσομαι και εγώ, όταν φθάσουμε στα συγκεκριμένα άρθρα, να ανταποκριθώ σε συγκεκριμένες προτάσεις που έκαναν οι κύριοι συνάδελφοι για βελτίωση των διατάξεων αυτών. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μπενάκη έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας έρχεται να συμπληρώσει όχι βέβαια τη "μεταρρύθμιση", όπως καταχρηστικά αρέσκειται να την ονομάζει το Υπουργείο Παιδείας, αλλά να συμπληρώσει την απορύθμιση όλης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αυτής που ξεκίνησε με τη δημιουργία του ενιαίου λυκείου και η οποία συμπληρώνεται με τα αυτά χαρακτηριστικά στον τομέα της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Αλλά αυτό το νομοσχέδιο –πέρα από το ότι συμπληρώνει την απορύθμιση που έχει ξεκινήσει από πέρυσι το καλοκαίρι μια απορύθμιση όχι μόνο στα χαρτιά και στους νόμους, αυτό θα ήταν το λιγότερο, αλλά μια απορύθμιση που όλοι ζήσαμε πόσο προχώρησε μέσα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δημιούργησε όλες αυτές τις καταστάσεις– δεν αρκείται, λοιπόν, μόνο στην απορύθμιση αλλά περιέχει και ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό:

Ότι "περιγράφει", περιγράφει με τη νομική έννοια, δηλαδή καταστρατηγεί την κοινοβουλευτική διαδικασία και δημιουργεί συνθήκες άσκησης του κοινοβουλευτικού μας έργου απaráδεκτες. Αναφέρομαι στην ενσωμάτωση σε αυτό το νομοσχέδιο τροπολογιών που υπεβλήθησαν στην Διарκή Επιτροπή, οι οποίες θίγουν το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος και στην πραγματικότητα μετατοπίζουν το κέντρο βάρους του ενδιαφέροντος προς τα εκεί, ενώ θα οφείλαμε να μείνουμε συγκεντρωμένοι στη δευτεροβάθμια τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Και δεν είναι θέμα εντυπώσεων, όπως προσπάθησε να παρουσιάσει ο κύριος Υπουργός, η εμμονή μας και η έμφαση που δίνουμε σε αυτές τις δύο κυρίως διατάξεις των άρθρων 11 και 15, αλλά είναι θέμα ουσίας, συνταγματικής τάξης και άσκησης του κοινοβουλευτικού έργου. Θα εντοπίσω το ενδιαφέρον μου σε αυτές τις τροπολογίες, μόλις εξαντλήσω την τοποθέτησή μου στο βασικό, υποτίθεται, περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου, που είναι η δευτεροβάθμια τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.

Η απορύθμιση αυτή γίνεται με το ίδιο σύστημα που έγινε και στο ενιαίο λύκειο, με την ίδια μεθοδολογία και με τα ίδια τα χαρακτηριστικά: πρόχειρα, βάνουσα, βιαστικά, χωρίς προετοιμασία, αιφνιδιαστικά. Και βέβαια, έχουμε κατάληξη και στο ίδιο αποτέλεσμα: Τη δραματική υποβάθμιση αυτήν τη φορά της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Φυσικά, τις βασικές μας ενστάσεις τις είχαμε διατυπώσει, όταν συνεζητείτο πέρσι το καλοκαίρι ο νόμος 2525/1997, που κατήργησε τα διάφορα είδη λυκείου, που επιτυχώς, ανάλογα με τις ελληνικές συνθήκες, λειτουργούσαν μέχρι σήμερα και δημιούργησε το ενιαίο λύκειο. Εκεί είχαμε ειδικά επισημάνει ότι η κατάργηση των τεχνικών επαγγελματικών λυκείων και των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και η απορρόφησή τους μέσα στο ενιαίο λύκειο σημαίνει ένα βαρύτατο πλήγμα κατά της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Ο κύριος Υπουργός μας είπε ότι κινδυνολογούμε και ότι τέλος πάντων, "περιμένετε να δείτε και το συμπληρωματικό νομοσχέδιο για την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και θα δείτε ότι δεν γίνεται υποβάθμιση και δεν καταφέρεται κανένα πλήγμα, αλλά αντίθετα, αναβαθμίζεται η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση".

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, οι προβλέψεις μας το περσινό καλοκαίρι επιβεβαιώθηκαν. Τόσο οι εξελίξεις που μεσολάβησαν μέχρι τώρα, όσο και το παρόν νομοσχέδιο δείχνουν πραγματικά ότι ακολουθούμε ένα μονόδρομο που υποβαθμίζει την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.

Πρώτα από όλα, να δούμε τι έγινε στο ενιαίο λύκειο, όπου υποτίθεται ότι ενσωματώθηκαν τα καταργούμενα Τ.Ε.Λ. και τα πολυκλαδικά λύκεια, που υποτίθεται ότι ενσωματώθηκαν μέσα στο λύκειο της τεχνολογικής κατεύθυνσης. Αυτή η τεχνολογική κατεύθυνση, ξέρετε είναι στα χαρτιά. Γιατί ούτε ένα 10% των αποφοίτων της πρώτης λυκείου δεν επέλεξε την τεχνολογική κατεύθυνση.

Θα μου επιτρέψετε επίσης, κύριοι συνάδελφοι, να σας αναφέρω και τις κρίσεις που συνοδεύουν αυτό το κομμάτι του ενιαίου λυκείου, όχι βεβαίως ημών, που υποτίθεται ότι κάνουμε, όπως λένε, σκέτη αντιπολίτευση, αλλά αυτού του ίδιου του Πολυτεχνείου και ιδιαίτερα της συγκλήτου. Τι λέει, λοιπόν, η σύγκλητος στη συνεδρίασή της 12.6.1998: "Η απόφαση του Υπουργείου, να είναι τεχνολογική η κύρια κατεύθυνση" –η τεχνολογική του λυκείου εννοείται– "που θα οδηγεί σε σπουδές τα πολυτεχνικά τμήματα, αν λάβει κανείς υπόψη τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που έχουν δοθεί σε αυτήν την κατεύθυνση, αναδεικνύεται σε μείζον θέμα. Αποκαλύπτεται μία επικίνδυνα ισοπεδωτική αντίληψη του Υπουργείου".

Επισημαίνεται ότι "η διδασκαλία των μαθηματικών και της φυσικής στην τεχνολογική κατεύθυνση είναι υποβαθμισμένη, τόσο σε ώρες όσο και σε διδακτέα ύλη. Το ίδιο ισχύει και για τη χημεία. Αυτή μάλιστα, απουσιάζει παντελώς από τον κύκλο πληροφορικής και υπηρεσιών της τεχνολογικής κατεύθυνσης". Και ακολουθεί μια κριτική η οποία είναι πραγματικά καταπέλτης.

Τι έγινε, λοιπόν, με το ενιαίο λύκειο; Η ενσωμάτωση των ΤΕΛ και των πολυκλαδικών μέσα στο ενιαίο λύκειο οδήγησε σε μια δραματική συρρίκνωση της τεχνολογικής κατεύθυνσης, αλλά επιπλέον και σε μια θα έλεγα, απαράδεκτη κατάτμηση πλέον της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε έναν κορμό λυκείου, ο οποίος κατευθύνεται ως μονόδρομος προς τα πανεπιστήμια και συγκεντρώνει θα έλεγα την ελίτ, ή το καλύτερο προϊόν των παιδιών αυτής της ηλικίας, και σε ένα παρακατιανό τμήμα τεχνολογικής εκπαίδευσης που θα αποτελούν πλέον τα τεχνολογικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, τα οποία δεν είναι τίποτε άλλο κύριοι συνάδελφοι, παρά οι μέχρι σήμερα τεχνικές επαγγελματικές σχολές μεταβαπτισμένες και υποβαθμισμένες σε τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια. Δηλαδή, στην πραγματικότητα τι κάνει το Υπουργείο; Να το πούμε με απλά λόγια για να το καταλάβουμε όλοι μας. Το καλύτερο κομμάτι της τεχνολογικής εκπαίδευσης, ας πούμε το "μπον φιλέ" της εκπαίδευσης που έπαιρναν τα παιδιά στα ΤΕΛ και στο ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο, ενσωματώνεται ως τεχνολογική κατεύθυνση στο ενιαίο λύκειο και ο "κατιμάς", θα λέγαμε στην καθομιλουμένη, δηλαδή η καθαρά επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, μεταφέρεται στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια.

Αλλά δεν φθάνει μόνο αυτό, ότι γίνεται μια απαράδεκτη κατάτμηση και διαχωρισμός του συνόλου της τεχνολογικής εκπαίδευσης σε ένα κομμάτι πολυτελείας που πηγαίνει στο ενιαίο λύκειο, υπό τις συνθήκες που περιγράφει βέβαια η σύγκλητος του Πολυτεχνείου και σε ένα παρακατιανό κομμάτι που πηγαίνει στα ΤΕΕ, αλλά κόβονται και οι δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των δυο μορφών τεχνικής και τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Όταν υπήρχαν τα ΤΕΛ και τα πολυκλαδικά λύκεια και παράλληλα οι τεχνικές επαγγελματικές σχολές υπήρχαν δίαυλοι επικοινωνίας. Μπορούσε να περάσει το παιδί εύκολα από τη μια στην άλλη πλευρά και από εκεί να βρει το δρόμο του και προς τα πανεπιστήμια και προς τα ΤΕΙ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όχι στα ΤΕΣ, στα ΤΕΛ.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Σύμφωνα, από τα λύκεια, τα ΤΕΛ και τα πολυκλαδικά λύκεια.

Τώρα τι γίνεται; Από την ηλικία των δεκαπέντε χρόνων καλείται το παιδί που δεν ξέρει ακόμη καλά ποια είναι η ζωή που το περιμένει να ξεχωρίσει το δρόμο του. Ή να πάει στο ενιαίο λύκειο και να αποκτήσει αυτή την με γόητρο θα έλεγα, δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή να πάει προς τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, δηλαδή τις παλιές τεχνικές επαγγελματικές σχολές, οι οποίες τον συρρικνώνουν μέσα σ' αυτό το πεδίο και του παρεμποδίζουν την πρόσβαση σε οποιαδήποτε άλλη μορφή εκπαίδευσης. Για να πάει στο λύκειο πρέπει να χάσει ένα χρόνο. Αν τύχει και μείνει εκεί για να πάει στο ΤΕΙ πρέπει να κάνει τρία χρόνια πρακτική εξάσκηση και μετά να μπει σε ΤΕΙ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταλαβαίνετε ότι η βασική μας κριτική σ' αυτό το σημείο, είναι αυτός ο απαράδεκτος διαχωρισμός και ο υποβιβασμός τελικά της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αντί να προσελκύσουμε τα παιδιά και τους γονείς προς μια κατεύθυνση που θα τους δώσει καλύτερες διεξόδους προς την αγορά εργασίας, τα αποτρέπουμε στην ουσία από το να πάνε προς αυτήν την κατεύθυνση, διότι πραγματικά τους δίνουμε μια υποβαθμισμένη και χωρίς γόητρο και ελκυστικότητα τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.

Είναι υποβαθμισμένη πρώτα απ' όλα κατά το ποσοστό της γενικής παιδείας που δείχνει, το οποίο είναι πολύ χαμηλό. Είναι υποβαθμισμένη, διότι, όπως μας είπε ο κύριος Υπουργός, τα προγράμματα, τα βιβλία και όλα εκείνα τα οποία θα

αναβαθμίσουν την εκπαίδευση στα ΤΕΕ, θα έρθουν μετά δύο χρόνια. Τα παιδιά που βρίσκονται τώρα σε αυτήν τη φάση θα γίνουν τα πειραματόζωα τα οποία θα δουλέψουν με τα ίδια βιβλία που υπήρχαν στις ΤΕΣ, με τα ίδια προγράμματα που ίσχυαν για τις ΤΕΣ, μέσα στα ίδια διδακτήρια και στα ίδια εργαστήρια, δηλαδή μετονομάζουμε τις ΤΕΣ σε ΤΕΕ και ταυτοχρόνως τους κατεβάζουμε και το επίπεδο.

Ακόμα χειρότερα δημιουργείται μία μεγάλη σύγχυση στους εκπαιδευτικούς των ΤΕΛ, των πολυκλαδικών αλλά και των παλαιών ΤΕΣ, διότι αυτοί οι άνθρωποι, πάνω στους οποίους πρέπει να στηριχθεί αυτή η μεταρρύθμιση, στην πραγματικότητα δεν ξέρουν τι τους περιμένει σήμερα που είναι μέσα Αυγούστου, αύριο, 1η Σεπτεμβρίου που θα μπουν μέσα στις τάξεις. Δεν ξέρουν σε τι σχολεία θα μπουν, δεν ξέρουν με ποια προγράμματα αναλυτικά θα προχωρήσουν και πώς θα χρησιμοποιήσουν τα ίδια τα παλιά βιβλία που χρησιμοποιούσαν στις ΤΕΣ. Δεν θα εκπλαγώ καθόλου, εάν αντιμετωπίσουμε από μέρους των εκπαιδευτικών της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης φαινόμενα σαν και αυτά που αντιμετωπίσαμε με τους καθηγητές στο ενιαίο λύκειο. Τέλος, η υποβάθμιση φαίνεται και από το φραγμό που μπάνει ως προς την πρόσβαση των αποφοίτων των ΤΕΕ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αφού, όπως είπα, ούτε στο ΤΕΙ δεν μπορούν να πάνε εάν δεν κάνουν τρία χρόνια εκπαίδευση.

Διερωτώμαι και εγώ, όπως διερωτήθηκε και η κ. Κωνσταντοπούλου, όπως διερωτήθηκαν και οι άλλοι συνάδελφοι, γιατί χρειαζόταν να γίνει αυτή η τομή και να οδηγηθούμε σε ένα τέτοιο αποτέλεσμα; Γιατί έπρεπε να αλλάξουμε το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε, ένα θεσμικό πλαίσιο το οποίο έχει επαινέσει και το ίδιο το Υπουργείο και επί του οποίου υποτίθεται ότι στηρίζεται; Διότι, αν διαβάσετε την εισηγητική έκθεση του ν. 2525 για το ενιαίο λύκειο, θα δείτε ότι επαινείται η μεταρρύθμιση του 1976-1977 που δημιούργησε τα τεχνικά-επαγγελματικά λύκεια. Αν διαβάσετε και το πρώτο άρθρο αυτού του νομοσχεδίου, θα δείτε ότι στηρίζεται στη μεταρρύθμιση του ν. 2.009/92 για το Εθνικό Σύστημα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Αν λοιπόν, το θεσμικό πλαίσιο πάνω στο οποίο στηριζόταν μέχρι τώρα η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και όλη η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ήταν ικανοποιητικό, γιατί θα έπρεπε να το ανατρέψουμε προκειμένου δήθεν να το αναβαθμίσουμε; Αντί δηλαδή να ενισχύσουμε τους υπάρχοντες τύπους λυκείων και ιδρυμάτων τεχνικής εκπαίδευσης με καλύτερη υποδομή, με καλύτερα προγράμματα, με καλύτερα βιβλία, με καλύτερους επιμορφωνόμενους εκπαιδευτικούς, ερχόμαστε και κάνουμε κάτι πολύ πιο εύκολο -διότι αυτά που είπα προηγουμένως χρειάζονται δουλειά- ερχόμαστε και ανατρέπουμε το θεσμικό πλαίσιο μόνο και μόνο για να δημιουργήσουμε την εντύπωση ότι κάνουμε μεταρρύθμιση και ότι δημιουργούμε νέες προϋποθέσεις για τα νέα παιδιά.

Στην πραγματικότητα, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το νομοσχέδιο όσον αφορά την τεχνική εκπαίδευση, δημιουργεί δύο μεγάλα θύματα, δύο μεγάλες κατηγορίες θυμάτων: Πρώτα απ' όλα τους μαθητές που θέλουν μία υψηλής ποιότητας τεχνολογική μόρφωση, την οποία δεν μπορούν να βρουν, γιατί από τη μια μεριά έχουν ένα ενιαίο λύκειο ανεπαρκέστατης και σχεδόν ανύπαρκτης τεχνολογικής κατεύθυνσης και από την άλλη μεριά είναι υποχρεωμένα να καταφύγουν στα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, που στην πραγματικότητα, όπως σας είπα, είναι οι τεχνικές επαγγελματικές σχολές μεταβαπτισμένες, δηλαδή μία εκπαίδευση χαμηλότερου επιπέδου. Και φυσικά θύματα είναι και οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι την 1η Σεπτεμβρίου θα βρεθούν μπροστά σε απεριγράπτες καταστάσεις, που θα αφορούν όχι μόνο το έργο τους και τον τρόπο άσκησης της διδασκαλίας, αλλά θα αφορούν και την ίδια τους την υπηρεσιακή υπόσταση.

Έρχομαι τώρα στις τροπολογίες και ιδιαίτερα στα δύο σημαντικότερα σημεία που απετέλεσαν και αντικείμενο αντιθέσεων.

ΕΠΕΑΕΚ. Αποτελεί, κύριε Υπουργέ, εγγύηση ότι μία φαιλότης που έγινε στα πλαίσια του Υπουργείου Ανάπτυξης και

ξέρουμε πως λειτουργεί εκεί και την έχουμε επανειλημμένα καυτηριάσει, μία κακή πρακτική και μία κακή διάταξη να τη μεταφέρουμε και στο Υπουργείο Παιδείας;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για την ΕΟΚική οδηγία σας μίλησα.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Η ΕΟΚική οδηγία, κύριε Υπουργέ, μιλάει όντως για ενδιάμεσους φορείς. Σας λέει ότι σ' αυτούς τους ενδιάμεσους φορείς θα δώσετε τα χρήματα με απευθείας ανάθεση, χωρίς διαγωνισμό, χωρίς επιλογή;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα σας συνιστούσα να το διαβάσετε.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Η οδηγία δίνει εξουσία στο Υπουργείο να διαλέγει όποιους θέλει δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, να τα επιλέγει και να τους δίνει αφειδώς δισεκατομμύρια; Ξέρετε, κύριοι συναδελφοί, πόσα δισεκατομμύρια είναι μόνο τα εργαστήρια χημείας, φυσικής, πληροφορικής και τεχνολογίας που αναφέρονται σε μία παράγραφο του άρθρου 15; Είναι είκοσι ένα δισεκατομμύρια. Αυτά θα πάνε με απευθείας ανάθεση σε ενδιάμεσους φορείς που θα επιλέξει το Υπουργείο βάσει γνωμοδοτήσεων μιας γνωμοδοτικής επιτροπής που το ίδιο το Υπουργείο θα τη συστήσει και αυτοί που θα πάρουν τα χρήματα από τον Ειδικό Λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας, θα τα διαχειρισθούν πλέον χωρίς καμία δέσμευση του δημοσίου λογιστικού, αφού λαμβάνεται πρόνοια να φύγει αυτός ο ειδικός λογαριασμός από τις δεσμεύσεις του δημοσίου, κόντρα σε ειδική και πολυσήμαντη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Και ποιος σας είπε, κύριε Υπουργέ, ότι έστω αυτό το φαύλο σύστημα που εγκαθιδρύεται για το μέλλον, μπορείτε να το κάνετε να ανατρέξει και στο παρελθόν και να ισχυροποιήσετε ελαττωματικές προφανώς συμβάσεις ή παράνομες συμβάσεις, που έχουν συναφθεί μέχρι σήμερα, και να έχετε διάταξη περί αναδρομικής ισχύος εκκρεμών συμβάσεων και αναθέσεων;

Κύριοι συναδελφοί –και το λέω απευθυνόμενη σε σας– εδώ δεν πρόκειται απλά για μία βελτίωση διαχειριστική, πρόκειται για μία μεγάλη πόρτα και πολλά παράθυρα που ανοίγονται, τα οποία θα οδηγήσουν σε λαθροχειρίες που το Υπουργείο μπορεί να μην τις θέλει –και είμαι βέβαιη ότι οι Υπουργοί δεν τις θέλουν– αλλά με την έλλειψη ελέγχου και εφαρμογής κανόνων διαχείρισης ασφαλώς θα δημιουργηθούν πάρα πολύ μεγάλες και δυσάρεστες καταστάσεις και προπαντός θα διασπαθισθεί το χρήμα του ελληνικού δημοσίου. Διότι και τα κοινοτικά χρήματα που έρχονται απ'έξω, χρήματα του ελληνικού δημοσίου είναι.

Και δύο λόγια ακόμα για το θέμα των νέων τμημάτων.

Κύριοι συναδελφοί, το χάος που επικρατεί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με το ενιαίο λύκειο δεν έχει καμία σχέση και δεν συγκρίνεται με το χάος που δημιουργείται πλέον στο πλαίσιο των πανεπιστημίων. Ο λαϊκισμός στο σημείο αυτό δεν έχει όρια. Δημιουργούνται στα πανεπιστήμια τμήματα που παρέχουν πτυχία –και όχι απλώς τμήματα ακαδημαϊκής διδασκαλίας– ων ουκ έστι αριθμός.

Ακούστε τι γίνεται: Επειδή περισσεύουν πάλι κάποια χρήματα από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ζήτησε ο κύριος Υπουργός να του στείλουν αιτήματα για νέα τμήματα, συμβατικά τμήματα, πενήντα οκτώ τον αριθμόν. Και του έστειλαν βέβαια καμιά τριακοσαριά, διότι δεν υπήρχε κανένας λόγος όλοι οι διδάσκοντες στα ΑΕΙ να μη συγκροτήσουν τις ομάδες, που εξυπηρετούν το έργο τους, αλλά και να ικανοποιήσουν τις ειδικότερες επιθυμίες τους και να δημιουργήσουν ένα τμήμα και ένα πτυχίο. Τι θα κάνει ο κύριος Υπουργός, –θα μας το εξηγήσει– όταν έχει τριακόσιες προτάσεις και πρέπει να ιδρύσει πενήντα οκτώ;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ενοχλούν τα περισσότερα;

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Δεν μας ενοχλούν καθόλου. Μην προσπαθείτε να δημιουργήσετε νέο λαϊκισμό με αυτόν τον ισχυρισμό. Και τα θέλουμε και τα επιθυμούμε και τα επιδιώκουμε, αλλά όχι έτσι. Προγραμματισμένα μέσα στο πλαίσιο της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας.

Σας αρέσει βέβαια και σας βολεύει εν όψει δημοτικών

εκλογών και μεθαύριο εθνικών, να μοιράσετε τμήματα, να μοιράσετε πτυχία, να δημιουργήσετε την αίσθηση σε γονείς και παιδιά ότι όλοι θα μπουν στα πανεπιστήμια. Το λέτε κατά κόρον. Αυτό λοιπόν είναι η σοβαρότης του έργου σας; Αυτό οφείλει να κάνει ένα σοβαρό κόμμα που κυβερνά και μία σοβαρή Αντιπολίτευση που θέλει να γίνει κυβέρνηση; Χωρίς προγραμματισμό, χωρίς μελέτη της αγοράς εργασίας;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Φυτεύετε τμήματα δεξιά και αριστερά χωρίς προγραμματισμό και χωρίς αντικείμενο. Κάνετε πενήντα οκτώ νέα τμήματα, τριάντα επτά προγράμματα σπουδών επιλογής, δηλαδή αυτά για τα οποία μιλήσαμε που συνδέονται με το ενιαίο λύκειο, αυτά για τα οποία παίζουν ξύλο στο Πολυτεχνείο Κρήτης. Και κάνετε ποιος ξέρει πόσα διατμηματικά.

Αυτό το νομοσχέδιο είναι και ψευδεπίγραφο, διότι δεν αφορά μόνο την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση που την υποβαθμίζει. Στην πραγματικότητα ανατρέπει ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα και κυρίως ανατρέπει ρυθμίσεις της ίδιας της κυβέρνησης που μόλις προχθές είχε ψηφίσει.

Για τα σχολεία του εξωτερικού που καταργούνται με αυτό το νομοσχέδιο, μεταρρύθμιση που διατυμπανίστηκε από το Υπουργείο το προπροηγούμενο καλοκαίρι, θα αναφερθώ στη συζήτηση κατ' άρθρον.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για να κάνω μία διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η κ. Μπενάκη παρασύρθηκε γιατί δεν έχει διαβάσει την ΕΟΚική οδηγία 92/50.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να μας τη διαβάσετε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν θα μου πείτε τι θα διαβάσω. Εσείς κάνετε την παρέμβαση. Εγώ αναφέρομαι στην συμμόρφωση προς την οδηγία και τίποτε άλλο.

Όσον αφορά τα εβδομήντα τμήματα τα είχαμε ανακοινώσει πέρυσι και είχαμε πει ότι αυτός είναι ο αποτελεσματικός τρόπος της διέλευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ζητήσαμε από τις συγκλήτους των πανεπιστημίων να μας υποβάλουν προτάσεις για νέα τμήματα. Αυτές οι προτάσεις θα αξιολογηθούν από πανεπιστημιακές επιτροπές που θα λάβουν υπόψη τους τις προτάσεις των πανεπιστημίων αλλά και τις ανάγκες ανάπτυξης νέων γνωστικών αντικειμένων.

Δεν καταλαβαίνω γιατί η κ. Μπενάκη αντιτίθεται σε προτάσεις που γίνονται από τις συγκλήτους για ίδρυση νέων τμημάτων. Βέβαια, οι νομικοί των πανεπιστημίων έχουν μία ιδιαίτερη αντιμετώπιση αυτού του θέματος. Πρέπει όμως να πω ότι τα νέα γνωστικά αντικείμενα πάνε και πέρα από τις νομικές επιστήμες. Πολλές φορές οι νομικές επιστήμες διδάσκονται σε συνάρτηση με άλλες επιστήμες. Γι' αυτό έχουμε διατμηματικές συνεργασίες.

Εν πάση περιπτώσει, θα πρέπει να προσαρμοστούμε στους νέους καιρούς. Περισσότερα τμήματα, καινούρια γνωστικά αντικείμενα είναι αυτά που χρειαζόμαστε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Ορέστης Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Χωρίς αμφιβολία το νομοσχέδιο που συζητάμε είναι ιδιαίτερα σημαντικό αλλά εντάσσεται στη φιλοσοφία που έχει η Κυβέρνηση για την οργάνωση της παιδείας και που την είχε προαναγγείλει πέρυσι κατά τη συζήτηση του ν.2525 για το ενιαίο λύκειο.

Ο κύριος Υπουργός είπε ότι έγινε μια μεγάλη προετοιμασία γι' αυτό το νομοσχέδιο και ότι συζήτησε με πάρα πολλούς. Εν πάση περιπτώσει ύστερα από τόσο συζήτηση θα μπορούσε να συμπεράνει κανείς ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι άρτια επεξεργασμένο όταν εμφανίζεται για συζήτηση στην επιτροπή.

Δυστυχώς όμως τα πράγματα δεν είναι έτσι. Πέρα από τη κριτική που θα ασκήσουμε σε αυτό το νομοσχέδιο όπως εμφανίστηκε στην επιτροπή, εάν ήταν τόσο άρτια επεξεργασμένο γιατί μας έφεραν την τελευταία στιγμή ένα δεύτερο νομοσχέδιο μέσα στο νομοσχέδιο;

Συμβαίνουν δύο πράγματα: 'Η δεν ήταν τόσο καλά προετοιμασμένοι οι παράγοντες του Υπουργείου ή το κρατούσαν για να αφηνιάσουν το Τμήμα. Τα πράγματα τα οποία ρυθμίζουν οι τροπολογίες είναι σημαντικά σε τέτοιο βαθμό που να μη δικαιολογείται πλέον ο τίτλος αυτού του νομοσχεδίου.

Το νομοσχέδιο αυτό υποτίθεται ότι αναφέρεται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Στη συζήτηση για το ενιαίο λύκειο και σήμερα επανέλαβε ο κύριος Υπουργός τη φιλοσοφία με την οποία βλέπει την παιδεία στη χώρα μας, με έναν ενιαίο τρόπο από την προσχολική ηλικία, το δημοτικό και το λύκειο, με ένα ενιαίο πρόγραμμα. Όταν ακούει κανένας μια τέτοια προσέγγιση του ζητήματος, δεν μπορεί παρά να πει πως είναι στη σωστή κατεύθυνση. Έτσι πρέπει να είναι. Αυτή σε τελευταία ανάλυση είναι και η δική μας προσέγγιση του ζητήματος, μόνο που δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα όταν πάμε να δούμε πως πάει να υλοποιηθεί αυτό το ζήτημα. Είναι φυσική συνέπεια αυτής της σκέψης να έρθει αμέσως η πρόταση ή ένα μέτρο που πάει προς την υποχρεωτική δωδεκάχρονη εκπαίδευση. Αυτό το πράγμα να το κατοχυρώσουμε και μέσα στη ζωή, έτσι ώστε ο νέος που θα ολοκληρώσει την υποχρεωτική δωδεκάχρονη εκπαίδευση, να είναι ένας πολίτης προετοιμασμένος, ένας σπουδαστής έτοιμος να κάνει την πιο σωστή για τον ευατό του επιλογή, είτε προς την κατεύθυνση της ανώτερης εκπαίδευσης είτε προς την κατεύθυνση της τεχνικής εκπαίδευσης. Όπου και να πάει όμως θα έχει κριτική σκέψη και θα είναι ένας πολίτης ενεργός και όχι παθητικός, όπως βγαίνει σήμερα. Εν πάση περιπτώσει θα δίνεται η δυνατότητα σε όλα τα παιδιά να έχουν πραγματικά ίσες ευκαιρίες ή πιο ίσες ευκαιρίες, απ' ό,τι σήμερα.

Τότε είχαμε υπογραμμίσει το γεγονός ότι η επιλογή που γίνεται, με τον τρόπο που γίνεται, στο ενιαίο λύκειο –και είχαμε πει ότι θα φανεί όταν θα έρθει το νομοσχέδιο– μπαίνει φραγμός στα λαϊκά στρώματα, στα πιο φτωχά παιδιά, τα οποία δεν είναι σε θέση να πάνε προς την κατεύθυνση της ανώτερης εκπαίδευσης. Και είτε για τις ανάγκες που έχει η οικογένεια είτε για τις δυσκολίες που έχει για να τους προσφέρει εκείνα τα στηρίγματα που η πολιτεία δεν δίνει στο νέο σπουδαστή, τα παιδιά αναζητούν διεξόδους πιο εύκολες, πιο προσιτές, για να μπορέσουν όσο γίνεται πιο γρήγορα να μπουν στην παραγωγή. Αυτήν την ανάγκη την εκμεταλλεύεστε και θεσμοθετείτε το ενιαίο λύκειο που ουσιαστικά θα στρώχνει στις πρώτες βαθμίδες του τους μαθητές από το ενιαίο λύκειο προς την τεχνική εκπαίδευση. Και τους δίνει και τη διευκόλυνση, αν πάνε προς τα εκεί, θα τους αναγνωριστούν τα μαθήματα. Τους διευκολύνετε να πάνε προς τα εκεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Και προς τα εδώ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Προς τα εδώ δεν τους διευκολύνετε. Πρέπει να τελειώσουν τον δεύτερο χρόνο, να δώσουν τις εξετάσεις τους και ύστερα να πάνε στη Β' λυκείου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν το διαβάσατε καλά.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Το ότι διαβάσαμε διαφορετικά το κείμενο, αυτό είναι γεγονός, αλλά όχι έτσι. Υπάρχει αυτή η δυσκολία που βάζετε.

Τώρα στο θεσμό της τεχνικής εκπαίδευσης, πρέπει να πούμε ότι σήμερα όλοι λέμε ότι η τεχνική εκπαίδευση είναι υποβαθμισμένη.

Τι είναι αυτό που με τον τρόπο που οργανώνετε τώρα την τεχνική εκπαίδευση μας δίνει την αίσθηση ότι όντως αυτή θα αναβαθμιστεί; Εγώ δεν αναφέρομαι τόσο στη βιασύνη σας και στις δυσκολίες που έχουν αυτά τα γρήγορα βήματα που θέλετε να κάνετε και φυσικά δημιουργούν και πρακτικά προβλήματα, ιδιαίτερα τώρα που θα πάτε να μπείτε στο νέο ακαδημαϊκό έτος.

Σαν πρόγραμμα –εγώ το βλέπω και στην πορεία του– πώς θα αναβαθμιστεί η τεχνική εκπαίδευση; Τι είδους πολίτη θα βγάλετε από εκεί μέσα; Τι θα του δώσετε σαν εφόδια για να μπορέσει να προχωρήσει στη ζωή του;

Ξέρετε τι ετοιμάζετε, κύριε Υπουργέ; Το λέτε με άλλο τρόπο. Και σας το λέει, σαν κριτική προς εσάς, γιατί δεν το κάνετε πολύ καλά, η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Θέλετε να ετοιμάσετε ένα στρατό για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Αυτό κάνετε με όσο το δυνατόν χαμηλότερο κόστος και συγχρόνως θέλετε να εξασφαλίσετε ακριβώς σε αυτήν την κοινωνία που ζούμε επιλεκτικά μία ελίτ, η οποία και θα έχει τη δυνατότητα να ανεληχθεί στις υψηλότερες βαθμίδες διοίκησης αυτής της χώρας. Αυτό κάνετε. Αυτή είναι η προοπτική τελικά και η διέξοδος που δίνετε με αυτήν τη δομή οργάνωσης, με την οποία, επαναλαμβάνω, δεν συμφωνούμε, γιατί ο καλύτερος τρόπος για να στηριχθεί αυτή η φιλοσοφία που λέτε ότι σας διέπει θα ήταν η υποχρεωτική δωδεκάχρονη εκπαίδευση.

Όμως, υπάρχουν και άλλα προβλήματα. Με τον τρόπο τον οποίο θα προετοιμαστούν αυτοί οι νέοι, οπωσδήποτε θα αποκτήσουν ορισμένες δεξιότητες, πιθανά ορισμένοι από αυτούς και ορισμένες εμπειρίες, αλλά στην ουσία τους ετοιμάζετε να αποδεχθούν μέσα από αυτές τις διεργασίες που γίνονται σε αυτόν το χώρο και μέσα από την πίεση που καταλαβαίνουν ότι υπάρχει να βγουν αμέσως και όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, να βρουν κάποια θέση αποδεχόμενοι, τις οποιεσδήποτε σχέσεις εργασίας. Σχέσεις εργασίας που φροντίζετε τώρα να αλλάξετε και να προσαρμόσετε σε νέα δεδομένα, που δεν αφορούν τόσο τους ήδη εργαζόμενους στις επιχειρήσεις, όσον τη νέα γενιά που θα βγει μέσα από αυτές τις διαδικασίες.

Υπάρχουν ακόμα προβλήματα που έχουν να κάνουν με το status των καθηγητών. Και εδώ δεν είσατε αρκετά συγκεκριμένοι. Είναι δύσκολο να μπορέσει κανένας να καταλάβει τελικά ποια θα είναι η τύχη και πώς αυτοί οι καθηγητές, οι οποίοι σήμερα δουλεύουν σε αυτόν τον τομέα, από εδώ και πέρα θα ενταχθούν στο νέο σύστημα το οποίο δημιουργείται.

Αυτά τα ζητήματα πιστεύω ότι θα έπρεπε να υπάρχουν στη ρύθμιση αυτού του νομοσχεδίου και να μην τα αφήνετε παραπέρα με τις υπουργικές αποφάσεις που οπωσδήποτε θα ακολουθήσουν για να διευθετήσουν τέτοια ζητήματα. Όμως, οι εμπειρίες που έχουμε από ανάλογες τέτοιες διευθετήσεις είναι ότι μία σειρά από εργαζόμενους σε αυτούς τους χώρους, τελικά ή θα αλλάξουν αντικείμενο δουλειάς ή θα μείνουν χωρίς δουλειά.

Τέλος, θα ήθελα να κλείσω την παρέμβασή μου με το γεγονός ότι και αυτό ακόμα το οποίο εμφάνισε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός σαν μία επιτυχία διεξόδου μέσω της τεχνικής εκπαίδευσης στα πανεπιστήμια και αυτό ακόμα το δίνει κάπως μίζερα.

Δεν δίνετε τη δυνατότητα να έχει μία συνέχεια ένας καλός μαθητής. Σε έναν ο οποίος μπορεί στην πορεία αυτής της σπουδής του να ανακαλύπτει τις δυνατότητές του, να βλέπει ότι μπορεί να προχωρήσει παραπέρα δεν του δίνετε αυτήν τη δυνατότητα παρά μόνο ύστερα από τρία χρόνια.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι ιδιαίτερα σ' αυτές τις ηλικίες είναι πάρα πολύ δύσκολη η συνέχιση της δραστηριότητας. Δηλαδή αυτά τα τρία χρόνια δουλειάς τα οποία απαιτούνται, μπορεί να είναι τρία χρόνια ανεργίας. Ασφαλώς ένα μέρος απ' αυτούς τους νέους, γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους της ανεργίας, η οποία πλήττει τη χώρα μας και συνεχώς αυξάνεται, δεν θα έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν και να πάνε σε μία διέξοδο που τους επιτρέπει το ταλέντο τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωαννίδης έχει το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στην ομιλία του κ. Παυλόπουλου ο οποίος είπε, υποτίθεται με κομψό τρόπο –εγώ θα τον έλεγα εντελώς άκομφο– απευθυνόμενος στους Βουλευτές της Πλειοψηφίας, ότι: "Αν σας έχουν απομείνει ίχνη εντιμότητας και πολιτικού ρομαντισμού οφείλετε..." τούτο εκείνο ή το άλλο.

Θέλω να πιστεύω ότι ο κ. Παυλόπουλος θα αποδεχθεί ότι είναι όχι απλώς άκομψη αλλά και απαράδεκτη η αυτοανακήρυξη οιοδήποτε εδώ μέσα εις τιμητή όλων των άλλων που αμφισβητεί αν τους έμειναν και ίχνη εντιμότητας. Ελπίζω ότι θα επανορθώσει ο κ. Παυλόπουλος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός εξήγησε ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου είναι τμήμα μιας μεγάλης μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που γίνεται στον τομέα της παιδείας. Ακούγοντας όμως όσους μέχρι τώρα άκουσα ομιλητές της Αντιπολιτεύσεως, άρχισα να αισθάνομαι ότι ζω σε μία χώρα που προφανώς δεν έχει ανάγκη μεταρρυθμίσεων γιατί όλα στον τομέα της παιδείας είναι πάρα πολύ καλά και επομένως δεν θα πρέπει να κάνουμε τίποτα.

Να μην αλλάξουμε το θεσμικό πλαίσιο, δεν χρειάζεται αλλαγή, είπε η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, απλώς να βελτιώσουμε την απόδοσή του. Αυτά ενώ καθημερινώς και μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, με ευκαιρίες άλλων συζητήσεων αλλά και από τον Τύπο, τα μέσα ενημέρωσης γενικότερα, όλοι παραδεχόμαστε ότι η παιδεία χωλαίνει, ότι υπάρχουν προβλήματα και ότι εν πάση περιπτώσει τα αποτελέσματα του εκπαιδευτικού συστήματος μέχρι σήμερα δεν είναι θετικά. Αυτό και σήμερα το ομολογήσατε όλοι. Ενώ όμως δεν έχουμε θετικά αποτελέσματα ταυτόχρονα θεωρείτε ότι δεν πρέπει να αλλάξει τίποτα.

Επαναλαμβάνω, μέρος μιας μεγάλης μεταρρύθμισης, με την οποία μπορεί να μη συμφωνείτε και είναι δικαίωμά σας, είναι και το παρόν σχέδιο νόμου που αναφέρεται στην επαγγελματική εκπαίδευση.

Η κ. Κωνσταντοπούλου με μία -θα έλεγα- ενδιαφέρουσα ομιλία, αν την κρίνω από την ορθότητα της διατύπωσης και του λόγου της, έκανε μία αναφορά στο marketing. Μίλησε πολύ περισσότερο για επιχειρήσεις, μεγάλες ή μικρές και για το marketing που πρέπει να γίνει και στην παιδεία.

Δεν θα έπρεπε να βρούμε και μία ελληνική λέξη για το marketing μια και μιλάμε για παιδεία; Αλλά αυτό ας το αφήσουμε, είναι λεπτομέρεια.

Νομίζω ότι το λάθος που κάνετε -αυτή ήταν και η αντίληψη που εξέφρασε η Νέα Δημοκρατία με την επιμονή της με τη συνταγματική μεταρρύθμιση να υπάρξουν ιδιωτικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα- είναι να θεωρείτε ότι όλα μπορούν να είναι αγορά, για να μην πω, αγοραία.

Η εκπαίδευση -και μάλιστα η ανώτατη, αλλά ολόκληρη η εκπαίδευση- έχουμε εμείς την πεποίθηση ότι πρέπει να είναι αποκλειστικό προνόμιο του κράτους. Νομίζω ότι το λάθος να βλέπετε την παιδεία κάτω από αυτό το πρίσμα, σας οδηγεί και σε λάθος συμπεράσματα σαν και αυτά που διατυπώσατε σήμερα.

Είπε ακόμα η κ. Κωνσταντοπούλου ότι προϋπόθεση επιτυχίας οποιας μεταρρύθμισης είναι η συναίνεση των καθηγητών.

Ευκαία είναι η συναίνεση των εκπαιδευτικών, αλλά δεν μπορεί να αυτοκαταργηθούμε οι έχοντες την εντολή του ελληνικού λαού να διοικούμε αυτήν τη χώρα και να νομοθετούμε για λογαριασμό του ελληνικού λαού εκχωρώντας στους εκπαιδευτικούς ή σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία εργαζομένων το δικαίωμα μόνο με τη συναίνεσή τους να προβαίνουμε σε ρυθμίσεις. Και ζούμε σε μία εποχή και σε μία χώρα που ξέρετε πολύ καλά, αγαπητή συνάδελφε, ότι το βόλεμα είναι το πρώτιστο που ενδιαφέρει τον καθένα και δεν θέλει να ξεβουλευτεί, ούτε να μετακινηθεί από το γραφείο του σε διπλανό γραφείο ακόμα και στο ίδιο δωμάτιο.

Επομένως, δεν μπορεί να είναι προϋπόθεση εκ των ων ουκ άνευ η συναίνεση. Ναι, η Κυβέρνηση επιδιώκει τη συναίνεση των καλοπίστων, γιατί βεβαίως είναι πολύ χρήσιμο και για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να υπάρχει η συναίνεση των εκπαιδευτικών, αλλά δεν μπορεί αυτό να είναι το μόνο κριτήριο, προκειμένου να προχωρήσει σε ρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις σαν και αυτές που είναι αναγκαίες στο χώρο της παιδείας.

Αναφέρθηκε, επίσης, η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας σε αντισυνταγματικότητες και σε ό,τι αφορά τη διάταξη για τη διαχείριση είπε "όχι". Αναφερθήκατε δε στην αντισυνταγματικότητα και είπατε ότι ο κ. Παυλόπουλος θα αναφερθεί

ειδικότερα επ' αυτού.

Ο κ. Παυλόπουλος -επειδή δεν μπορώ να αμφισβητήσω τις γνώσεις του στο Σύνταγμα- το πήγε σ' αυτό το σημείο πολύ μαλακά. Είναι και η έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, είπε και ο Υπουργός ότι σε ό,τι αφορά το άρθρο 5 θα το δει το θέμα κατά τη συζήτηση του άρθρου.

Αλλά και γιατί να ξενίζει -πράγμα στο οποίο αναφέρθηκαν και άλλοι ομιλητές- το γεγονός ότι με υπουργικές αποφάσεις θα ρυθμίζεται σειρά λεπτομερειών και όχι κατ' ανάγκην με προεδρικά διατάγματα;

Και η έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής αναφέρει ότι είναι απολύτως μέσα στο πνεύμα και στο γράμμα του άρθρου 43 παράγραφος 2 του Συντάγματος η ρύθμιση. Έτσι λέει, κύριε Παυλόπουλε, κρατώντας μία επιφύλαξη μόνο για το άρθρο 5 για το οποίο είπα πριν τι είπε ο κύριος Υπουργός αποδεικνύοντας και την καλή πρόθεση της Κυβερνήσεως και του ιδίου σε ό,τι αφορά επιχειρήματα εύλογα, όταν επισημαίνονται μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Κύριοι συνάδελφοι, η κ. Μπενάκη στάθηκε ιδιαίτερα στις απευθείας αναθέσεις.

Η Νέα Δημοκρατία από τη μία μεριά κατηγορεί την Κυβέρνηση για μειωμένη απορροφητικότητα των ευρωπαϊκών κονδυλίων και από την άλλη μεριά θέλει διαδικασίες πολύπλοκες προκειμένου να μην υπάρχει αποτέλεσμα θετικό και απορροφητικότητα.

Εγώ δεν ξέρω, κυρία Μπενάκη, αν η απευθείας ανάθεση ενέχει περισσότερους κινδύνους συναλλαγής, όπως είπατε, από οποιαδήποτε άλλη διαδικασία. Γιατί καλώς γνωρίζετε τι συμβαίνει και με τους διαγωνισμούς. Εννών σε όλα τα επίπεδα και αναφέρομαι γενικότερα στην παιδεία.

Αλλά επιτέλους η δημοκρατία για να λειτουργήσει προϋποθέτει και ένα μίνιμουμ εμπιστοσύνης. Δεν είναι δυνατόν a priori κάθε φορά να αμφισβητούνται οι προθέσεις, οι δυνατότητες να λειτουργήσει σωστά ο όποιος Υπουργός της σημερινής, της αυριανής και της μεθαυριανής Κυβέρνησης. Η αποτελεσματικότητα επιβάλλει μερικές φορές να υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αυτήν την δυνατότητα άλλωστε τη δίνει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη σχετική οδηγία. Δεν θα μπορούσε να προχωρήσει προς αυτήν την κατεύθυνση ο Υπουργός, αν μία τέτοια δυνατότητα απευθείας αναθέσεως την απέκλειε ή δεν την πρότεινε η ίδια η οδηγία. Θα μπορούσε να κάνει αντίθετα από ό,τι λέει η οδηγία ο συγκεκριμένος Υπουργός ή ο οποιοσδήποτε Υπουργός;

Ακόμα γιατί αυτή η σπόντα περί των όσων συμβαίνουν, υποτίθεται απαραδέκτως, στο χώρο του Υπουργείου Ανάπτυξης που προηγήθηκε σε ανάλογη ρύθμιση; Ποια είναι τα υπονοούμενα που δεν κατανομάζονται; Διότι ξέρετε ότι την μεγαλύτερη ζημία στον πολιτικό κόσμο και στο πολίτευμα, στην οποία όλοι αν θέλετε συμπράττουμε, την κάνουμε με αυτές τις αόριστες υπόνοιες και κατηγορίες περί διαβλητών διαδικασιών και περί συναλλαγών.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Είναι αδιαφανής η διαδικασία. **ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Κύριε συνάδελφε δεν ξέρω ποια είναι η διαφανής διαδικασία.

Εγώ ξέρετε τι πιστεύω; Πιστεύω ότι υπάρχουν διαφανείς άνθρωποι και διαφανείς πολιτικοί. Καμία διαδικασία δεν αποτελεί εγγύηση, όταν μάλιστα λάβεις υπόψη σου το ελληνικό δαμόνιο. Είναι γνωστό τι γίνεται παραδείγματος χάριν, στις διαδικασίες των διαγωνισμών με τους εργολάβους που συνεννοούνται μεταξύ τους. Δεν είναι μόνο οι διαδικασίες που μπορούν να εξασφαλίσουν την εντιμότητα στη διαχείριση των κονδυλίων. Κατά τη γνώμη μου είναι πρωτίστως οι άνθρωποι.

Δεν λέω ότι δεν πρέπει να υπάρχουν και διαδικασίες, αλλά μέσα στις διαδικασίες είναι και η απευθείας ανάθεση, προβλεπόμενη από ευρωπαϊκή οδηγία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Μα σε αυτά που ακούγονται και λέγονται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ δεν είναι δυνατόν να γίνεται διάλογος κατ' αυτόν τον τρόπο. Είστε και εγγεγραμμένοι για να μιλήσετε κύριε Παπαφίλιππου.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μα, τα "ακούγονται και λέγονται"

είναι αγοραία. Εδώ πρέπει να μιλάμε σοβαρά και υπεύθυνα. Ξέρουμε τι ακούγεται, για τα κουτσομπολιά ή για τα υποβολιμαία δημοσιεύματα. Διότι είναι και γνωστόν πως γίνονται τα δημοσιεύματα. Δεν υπάρχει ποτέ καμία περίπτωση να παρθεί μία απόφαση από οποιαδήποτε κυβέρνηση, με σοβαρό οικονομικό αντικείμενο και να μη βρεθούν έντυπα ή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης γενικότερα, δημοσιογράφοι και ιδιοκτήτες, που επειδή έχουν αντίπαλα συμφέροντα να μην εμφανίζουν τα έντυπα ως ανέντυπα ή διαβλητά. Τα ξέρετε αυτά τα πράγματα. Είναι η καθημερινή πρακτική σε αυτήν τη χώρα και ίσως όχι μόνο σε αυτήν τη χώρα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Μακάρι να είναι κουβέντες.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εν πάση περιπτώσει, κύριοι συνάδελφοι, η ουσία του νομοσχεδίου ανελύθη από τον Υπουργό. Δεν είμαι ειδικότερος εγώ, ούτε έχω περισσότερα χρονικά περιθώρια για να την αναλύσω. Αντίλογο έκανα σε όσα άκουσα από την πλευρά της Αντιπολιτεύσεως και παρατήρησα κάτι πολύ σωστό που είπε ο κ. Κοντογιαννόπουλος. Είπε ότι η Κυβέρνηση έχει και μία εκπληκτική άνεση να νομοθετεί, λόγω ανυπαρξίας αντιπολιτεύσεως. Αλλά αν αυτό είναι αληθές, προφανώς την ευθύνη έχει η Αντιπολίτευση για την αδυναμία που έχει και όχι η Κυβέρνηση η οποία έχει πλούσιο νομοθετικό έργο. Διότι οφείλει να νομοθετεί, αφού οφείλει να μεριμνά για να γίνει κάτι καλύτερο σε αυτόν τον τόπο.

Εις ό,τι αφορά τις διατάξεις που περιελήφθησαν και ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο και οι οποίες βεβαίως ρυθμίζουν σημαντικά θέματα, θα πρέπει να πούμε ότι η πρόοδος που έχει συντελεστεί σ' αυτήν τη Βουλή και με αυτήν την Κυβέρνηση, στο θέμα του να μην εισάγονται τροπολογίες την τελευταία στιγμή και μάλιστα πληθώρα τροπολογιών, είναι πολύ μεγάλη.

Να σας υπενθυμίσω, ότι έφθασε να λήγει η συνεδρίαση επί Νέας Δημοκρατίας στις 15.00' η ώρα και 14.55' έως 15.00' συνεζητήσαμε πενήντα μία τροπολογίες. Εδώ επιτέλους δεν έρχεται πια καμία τροπολογία απ' ευθείας στην Ολομέλεια. Έρχονται στη Διαρκή Επιτροπή, όπου υπάρχει όλη η δυνατότητα να συζητηθούν. Ξέρετε πολύ καλά ότι η σύγχρονη ζωή έχει μια ταχύτητα με την οποία πρέπει να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που δεν επιτρέπει πάντοτε να είναι κανείς απόλυτος στο θέμα των τροπολογιών. Εδώ, όμως, έχουμε τροπολογίες ουσιαστικές αν θέλετε, οι οποίες συζητήθηκαν στη Διαρκή Επιτροπή και οι οποίες αντιμετωπίζουν θέματα για τα οποία μου κάνει εντύπωση ο λόγος που διетύπωσε η κ. Μπενάκη. Διότι τι λέει κ. Μπενάκη το άρθρο 15: Θα διαβάσω δυο γραμμές από το άρθρο 15. Λέει: "α) Με απόφαση της συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών κλπ.

β) Η ανωτέρω απόφαση της συγκλήτου λαμβάνεται ύστερα από κοινή πρόταση των γενικών συνελεύσεων των εμπλεκόμενων τμημάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κλπ."

Αν δεν εμπιστεύεσθε ούτε τις συγκλήτους ούτε τις γενικές συνελεύσεις και θεωρείται ότι αυτό είναι μια υπουργική αυθαιρεσία και υπερβολή, να δημιουργεί τμήματα εκεί που δεν χρειάζονται, τότε με συγχωρείτε αλλά θα πρέπει να γίνει ακόμη χειρότερη η γνώμη που έχω –που δεν είναι πάρα πολύ καλή, βέβαια είναι προσωπική μου άποψη αυτή– για τα συμβαίνοντα στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα στο επίπεδο των καθηγητών.

Επίσης εις ό,τι αφορά τον αριθμό των εισακτέων που θεωρείται ότι είναι μέγιστος λαϊκισμός. Η παράγραφος δ' λέγει: "Η εισαγωγή φοιτητών σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών, γίνεται με την ισχύουσα εκάστοτε διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο δε αριθμός των φοιτητών που θα γίνονται δεκτοί κάθε χρόνο σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων περί του καθορισμού του αριθμού των εισακτέων κατ' έτος στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όπως πάντα γίνεται.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όπως πάντα, αυτό τονίζω. Ούτως ή άλλως ο εκάστοτε Υπουργός Παιδείας όλων των κυβερνήσεων με απόφασή του καθόριζε τον ανώτατο αριθμό εισακτέων. Γιατί λοιπόν, δημιουργεί πρόβλημα αυτή η διάταξη, η οποία απλώς με αποφάσεις της Συγκλήτου και των γενικών συνελεύσεων που προηγούνται δημιουργεί τμήματα τα οποία πιθανότατα είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν και ελπίζω να κάνουν καλή χρήση αυτού του δικαιώματός τους οι σύγκλητοι και οι γενικές συνελεύσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρατήρηση του κ. Κοντογιαννόπουλου, μου φέρνει στη σκέψη να πω –γιατί η Αντιπολίτευση δεν ευδοκμεί– ότι δεν είδα να έρθει κανένα νομοσχέδιο δυο χρόνια τώρα που να μη ζητήσετε, όχι απλώς κάποιες βελτιώσεις, αλλά, το αίτημά σας είναι πάγιο, να αποσυρθεί. Δεν άκουσα σε κανένα νομοσχέδιο που έφερε η Κυβέρνηση να μη διατυπωθεί λόγος από πλευράς Νέας Δημοκρατίας αντιπολιτευτικός που ισούται με το να αποσυρθεί το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πέντε ψηφίσαμε μαζί μέχρι τώρα, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε συνάδελφε, αρχικώς ζητούσατε και αυτά να αποσυρθούν και εν συνεχεία συναινέσατε με κάποιες τροποποιήσεις που έγιναν εχθές κ.ο.κ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πόσα ψηφίσατε εσείς, όταν ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εν πάση περιπτώσει όμως εγώ δεν σχολιάζω την αντίθεσή σας που είναι δικαίωμά σας προς κάθε νομοσχέδιο, επί συγκεκριμένων ρυθμίσεων. Το αίτημα απόσυρσης όλων πια των νομοσχεδίων που καταθέτει αυτή η Κυβέρνηση, αυτό είναι που με ξενίζει και θεωρώ αναποτελεσματικό, αντιπολιτευτικό λόγο που δικαιώνει την παρατήρησή του κ. Κοντογιαννόπουλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και το παρόν σχέδιο νόμου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Όσα είπε ο Υπουργός και όσα θα λεχθούν στη συζήτηση επί των άρθρων ελπίζω να πείσουν τους περισσότερους από μας ότι είναι ένα σωστό τμήμα μιας ευρύτερης σωστής προσπάθειας που έχει αναλάβει το Υπουργείο με τη σημερινή πολιτική του ηγεσία για τη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης στη χώρα μας για την οποία όλοι μέχρι σήμερα ομολογούμε ότι είναι θετική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Βούλγαρης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο σήμερα σχέδιο νόμου το οποίο αποτελεί το βασικό θεσμικό εργαλείο για τη μεταρρύθμιση στο χώρο της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ολοκληρώνεται ουσιαστικά, όπως επεσήμανε και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, η μεταρρυθμιστική προσπάθεια της Κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και δημιουργείται ένα πλήρες σύστημα τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η πολιτεία εξασφαλίζει στους νέους τις απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν μετά την υποχρεωτική τους εκπαίδευση, ενιαία γενική εκπαίδευση υψηλού επιπέδου ή αναβαθμισμένη και εξειδικευμένη τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση που θα δίνει στους νέους εφόδια για επαγγελματική ένταξη και συνέχεια σπουδών.

Οι πλέον σημαντικοί παράγοντες που επέβαλαν αυτήν τη μεταρρύθμιση και τη χάραξη μιας νέας στρατηγικής και πολιτικής για την επαγγελματική εκπαίδευση–κατάρτιση, είναι ο ρόλος της χώρας μας στην ευρωπαϊκή οικονομία, η εισαγωγή, προσαρμογή και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, η καθιέρωση νέων μορφών οργάνωσης και συλλογικών σχέσεων, ο σχεδιασμός ευρωπαϊκών επαγγελματικών προδιαγραφών για τα προσόντα που πρέπει να έχουν οι εργαζόμενοι και τέλος η δημιουργία της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας.

Από τους παράγοντες αυτούς βγαίνει το συμπέρασμα ότι η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση αποκτά μια ιδιαίτερη σημασία γιατί το οργανωτικό σχήμα και το σύστημα που την προσδιορίζει πρέπει να παρέχει στους νέους προσόντα τα οποία θα τους εξασφαλίζουν την γρήγορα, αντίστοιχη και

αποδοτική απασχόληση, ανάλογη με τα προσόντα τους.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι στο κατώφλι του 21ου αιώνα, το ζήτημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης-κατάρτισης, σχετίζεται τόσο με τα θέματα που αφορούν στην αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της διεθνοποιημένης πλέον εθνικής μας οικονομίας - νέες τεχνολογίες, νέα προσόντα, νέα επαγγέλματα, νέες γνώσεις και δεξιότητες- όσο και με τα κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν στο χώρο της απασχόλησης, όπως είναι η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Παράλληλα όμως και πέρα από τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας μας και τη διεθνοποίηση της οικονομίας, πρέπει να γίνει σαφές ότι η προσέγγιση της έννοιας της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, κάτω από μια αναπτυξιακή οπτική, δεν πρέπει να προσδιοριστεί ως μια στατική διαδικασία σώρευσης γνώσεων, αλλά ως μια σύνθετη και δυναμική διαδικασία, με οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Και έχει σημασία πώς πρέπει να συγκροτήσουμε το τεχνικοεπαγγελματικό σχολείο ώστε να αποτελεί μια σύγχρονη και ελκυστική πρόταση για τη νεολαία μας, σπάζοντας το κατεστημένο της σημερινής μας κοινωνίας που οδηγεί τους νέους μας από το ενιαίο λύκειο "πολυτελείας" όπως τονίστηκε σήμερα εδώ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των πανεπιστημίων και των πολυτεχνειών και στη συνέχεια βέβαια στη διαρκώς αυξανόμενη επιστημονική ανεργία. Και φυσικά η πολιτεία δεν είναι άμοιρη ευθυνών γι' αυτό το κατεστημένο στην ελληνική κοινωνία αφού ποτέ μέχρι σήμερα το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν κατάφερε να οργανώσει ένα σύστημα τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που να κερδίσει την εμπιστοσύνη και τη σιγουριά στους νέους για να εμπιστευθούν το επαγγελματικό τους μέλλον.

Η μεγάλη ζήτηση εξειδικευμένου ανθρώπινου τεχνικού δυναμικού για μηχανήματα νέας τεχνολογίας σε νέα εργοστάσια και βιοτεχνίες αλλά και σε παλιά που εκσυγχρονίζονται στην εκλογική μου περιφέρεια, στο Νομό Μαγνησίας, αποτελεί την απάντηση στον προβληματισμό μου εάν πρέπει ή όχι να περάσουμε σε μια μεταρρύθμιση στην οργάνωση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης-κατάρτισης ευρείας βάσης και αφομοιωμένων γνώσεων και δεξιοτήτων που θα εξασφαλίζει την προσαρμογή στις απαιτήσεις τόσο της ραγδαίας εξελισσόμενης τεχνολογίας όσο και της μεταβαλλόμενης αγοράς εργασίας.

Οι αλλαγές αυτές, που πραγματοποιούνται στο χώρο της παραγωγής, επηρεάζουν δραστικά τη σχέση τεχνολογίας-εκπαίδευσης-κατάρτισης, δηλαδή το σύνολο των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, τα οποία παρέχονται από τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης-κατάρτισης.

Από την άλλη πλευρά βέβαια, ήταν επιβεβλημένος ο επαναπροσδιορισμός και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του νέου συστήματος, που προωθεί η μεταρρύθμιση στην παιδεία, δηλαδή το ενιαίο λύκειο, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το σύστημα της αρχικής κατάρτισης με τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και τα δίκτυα της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Έτσι, με το νέο θεσμικό πλαίσιο που συζητούμε σήμερα:

Εξασφαλίζεται η ποιοτική βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, με την παράλληλη ανάπτυξη της γνώσης, της κριτικής ικανότητας, αλλά και των δεξιοτήτων.

Δίδεται έμφαση με τη μαθητεία στην απόκτηση των επαγγελματικών δεξιοτήτων σε πραγματικές συνθήκες εργασίας.

Παρέχεται στους νέους, με την ανάπτυξη ενός ανοικτού συστήματος που έχει οριζόντια διασύνδεση με το ενιαίο λύκειο, η δυνατότητα συνεχών ευκαιριών επαγγελματικής εξέλιξης.

Τέλος, αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα η αναδιάρθρωση των επαγγελματικών ειδικοτήτων, ανάλογα και σύμφωνα με τις εξελίξεις που υπάρχουν στην αγορά εργασίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος αποτελεί μία από τις σημαντικότερες

προκλήσεις, που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας, σε μια περίοδο παγκόσμιων διαρθρωτικών αλλαγών. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που πραγματοποιείται από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στηρίζεται στις αρχές της δημοκρατίας, της παροχής ίσων ευκαιριών σε όλους, της ενίσχυσης του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης, της ανθρωπιστικής παιδείας, της καλλιέργειας της γλώσσας, αλλά και της πολιτιστικής μας παράδοσης.

Η ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης θα αποτελέσει την αιχμή του δόρατος στην αναπτυξιακή προσπάθεια, που επιχειρεί η χώρα μας και θα θέσει τα θεμέλια ενός σύγχρονου και κοινωνικού κράτους στο κατώφλι του 21ου αιώνα. Αποτελεί τη μεγαλύτερη επένδυση, που γίνεται τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας.

Η Κυβέρνηση, επιβεβαιώνοντας με τον πλέον χαρακτηριστικό τρόπο την κοινωνική διάσταση της πολιτικής της, ενισχύει με σημαντικούς και διαρκώς αυξανόμενους πόρους αυτήν την προσπάθεια, υλοποιώντας ένα πρόγραμμα έργων και δράσεων στον τομέα της παιδείας, το ύψος της συνολικής δαπάνης του οποίου ξεπερνά το ένα τρισεκατομμύριο (1.000.000.000.000) δραχμές για την περίοδο 1994-1999 και καλύπτεται τόσο από εθνικούς, όσο και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χαρακτηριστικό της σημασίας, που δίνει η Κυβέρνηση για την παιδεία, είναι ο υπερδιπλασιασμός των ετήσιων δαπανών του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων στη διετία 1996-1998 που, από τα ενενήντα -τρία δισεκατομμύρια, διακόσια εκατομμύρια (93.200.000.000) δραχμές το 1996, έφθασε τα εκατόν ενενήντα τέσσερα δισεκατομμύρια, επτακόσια εκατομμύρια (194.700.000.000) δραχμές το 1998, εμφανίζοντας ένα ποσοστό αύξησης για τις δαπάνες της παιδείας 109%. Το γεγονός αυτό δίνει και μία απάντηση σε εκείνους που ισχυρίζονται, ότι η μεταρρύθμιση, που πραγματοποιείται στο χώρο της παιδείας, στερείται πόρων.

Για τους λόγους αυτούς, κύριοι συνάδελφοι, στηρίζω αυτό το σχέδιο νόμου για τη δευτεροβάθμια τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ιωάννης Τζωάννος, Βουλευτής Επικρατείας, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προσφιλής επικοινωνιακός όρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη δεκαετία του 1980 ήταν ο όρος "αναδόμηση". Οσάκις τα κυβερνητικά σχήματα προσέκρουαν στην αναποτελεσματικότητα της τότε διακυβέρνησης, η οποία βέβαια επαναλαμβάναται και σήμερα, ο ελληνικός λαός βομβαρδιζόταν για επικοινωνιακούς λόγους, με ανασχηματισμούς -βέβαια δεν λέγονταν ανασχηματισμοί, "αναδόμηση" ήταν ο όρος- αλλαγές σχημάτων κυβερνητικών, προσκολλήσεις γενικών διευθύνσεων από Υπουργείο σε Υπουργείο, μεταρρυθμίσεις.

Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε δηλαδή, αλλά ουσία μηδέν, αποτελεσματικότητα μηδέν.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Σας στενοχωρεί που δεν γίνονται σήμερα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Σήμερα γίνεται ακριβώς το ίδιο πράγμα, κύριε συνάδελφε. Επειδή λείπει η ουσία, λείπει η αποτελεσματικότητα, έχουμε αναδομήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος χωρίς ουσία. Γιατί αν υπήρχε ουσία και προγραμματισμός -ο προγραμματισμός που ακούσαμε από τον κύριο Υπουργό, ότι έγιναν, επιτροπές, μελέτες, συμβούλια, διαβούλια κ.ο.κ.- δεν θα χρειαζόταν η εν λευκώ εξουσιοδότηση μέσω υπουργικών αποφάσεων για την υλοποίηση αυτής της μεταρρύθμισης. Θα έρχονταν εδώ όλα αυτά τα πακέτα, τουλάχιστον και για την ενημέρωση της Βουλής, εφόσον είναι έτοιμα και να χρειάζονται μελλοντικές αλλαγές που πράγματι στην πράξη κάποτε χρειάζονται αλλαγές σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα σε όλον τον κόσμο-τότε να υπάρχει σαφής εξουσιοδότηση για τις μελλοντικές αλλαγές. Όχι, εν λευκώ εξουσιοδότηση για τρέχουσες και μελλοντικές ουσιαστικές ρυθμίσεις. Πού είναι οι ρυθμίσεις; Τι θα ισχύσει από την 1η Σεπτεμβρίου;

Αυτά να μας τα φέρετε αύριο να τα δούμε, να τα ενσωματώσουμε στο νόμο και μετά πάρτε τις εξουσιοδοτήσεις μέσω προεδρικών διαταγμάτων ή και υπουργικών αποφάσεων για συγκεκριμένα θέματα ήσσονος σημασίας, για να επιφέρετε τις μελλοντικές αλλαγές, εάν είσαστε τόσο έτοιμοι, ώστε σε δεκαπέντε ημέρες θα λειτουργήσουν τα πάντα.

Συνεπώς, εδώ έχουμε πάλι μία μορφή λαϊκισμού. Και θεωρώ ότι είναι τραηγμένο από τα μαλλιά το να κατηγορείται η Νέα Δημοκρατία όταν επισημαίνει αυτά τα πράγματα, ότι λαϊκίζει.

Ποια είναι η άλλη ουσία; Η άλλη ουσία είναι βέβαια ο παραμερισμός του Κοινοβουλίου. Αυτό είναι γενικότερο θέμα, συμβαίνει και σε άλλες χώρες δυστυχώς όπου τα Εθνικά Κοινοβούλια υποβαθμίζονται σε διακοσμητικό ρόλο, απλώς για να τηρούνται τα προσχήματα.

Στην ουσία θα έπρεπε να ξέρουμε εδώ πολλά περισσότερα από αυτά που προβλέπονται στο συγκεκριμένο άρθρο 5, όπου ζητούνται οι εν λευκώ εξουσιοδοτήσεις.

Υπάρχει όμως και μία άλλη σοβαρή διάσταση, η οποία εμφανίζεται στο άρθρο 11.

Άκουσα τον κύριο Υπουργό να ομιλεί για την κοινοτική οδηγία. Πράγματι οι κοινοτικές οδηγίες έχουν διατάξεις για τη δημιουργία ευελιξίας στη διαχείριση των πόρων, αλλά μέσω διαφάνειας. Υπάρχουν σαφείς διαδικασίες.

Εγώ θα σας πρότεινα να φέρετε λέξη προς λέξη την κοινοτική οδηγία να ενσωματωθεί στο νόμο. Πώς δεν γίνονται αυτά; Πώς έγινε στο νομοσχέδιο της Τραπεζής της Ελλάδος; Ακριβώς οι κοινοτικοί κανονισμοί, οι οδηγίες ενσωματώνονται στο Εθνικό Δίκαιο. Αυτό σας διασφαλίζει και εσάς έναντι της κοινής γνώμης και θα άρει οποιεσδήποτε φοβίες για κατάχρηση του δημοσίου χρήματος.

Εν ονόματι της ευελιξίας –αυτή είναι νέα μόδα– δημιουργείται αδιαφάνεια. Αυτή είναι η νέα τάξη πραγμάτων. Οι εν λευκώ εξουσιοδοτήσεις και συγχρόνως οι εν λευκώ αναθέσεις.

Σας θυμίζω ότι παραμονή Χριστουγέννων έτρεξε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να κλείσει το θέμα των προγραμματικών συμφωνιών. Οι προγραμματικές συμφωνίες όντως μπορούν να λειτουργήσουν ως αναπτυξιακός μοχλός, αλλά κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες και συνθήκες διαφάνειας. Τόσον καιρό δεν γινόταν τίποτα, την τελευταία στιγμή είχατε αυτές τις ρυθμίσεις και τώρα τι έχουμε; Έχουμε, από ό,τι διαβάζω στον Τύπο, τις παρεμβάσεις της Κομισιόν για το σοβαρότατο αυτό πρόβλημα του τρισεκατομμυρίου.

Θα σας πρότεινα, λοιπόν, να το λάβετε αυτό σοβαρά υπόψη και για την προστασία των εθνικών συμφερόντων, για να μην έχουμε παρατράγουδα με την Κομισιόν.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Βεβαίως.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες προχωρούν, χρόνια τώρα, σε προγραμματικές συμφωνίες ώστε να είναι περίπου αδύνατο, για παράδειγμα οι προμήθειες του ΟΤΕ ή της ΔΕΗ, αντίστοιχα της Γαλλίας, της Αγγλίας, της Γερμανίας κλπ., να γίνονται από εξωτερικούς προμηθευτές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Λυπούμαι, αλλά δεν το ξέρετε καλά το θέμα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Στην Ελλάδα έτσι είναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Έληξε τον περασμένο Δεκέμβριο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ναι, από παλαιότερα όμως λέω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Και είχαμε παράταση για την Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η διακοπή να είναι σύντομη και να ζητάτε και την άδεια του Προεδρείου, κύριε Ιωαννίδη. Παρακαλώ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Θα μου "φάει" το χρόνο και δεν θα προλάβω να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μία λέξη. Στην Ελλάδα θεσμικό νομοθετικό πλαίσιο υπήρχε μόνο για τη ΔΕΗ και η Κυβέρνηση έστω...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Γιατί το έκανε στο παραπάνω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η διακοπή είναι σύντομη, κύριε Ιωαννίδη, και δεν είναι μεγαλύτερη από την αγόρευση του ομιλητή που διακόπτεται.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Γιατί δεν το κάνατε εσείς πιο πριν;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Αυτό είναι έλλειψη διαφάνειας. Εν πάση περιπτώσει εγώ σας λέω και κάτι άλλο: Γιατί χρειάζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας να συγκροτούνται γνωμοδοτικές επιτροπές κλπ. και να μην είναι από τώρα σαφείς οι κανόνες το πώς γίνονται οι αναθέσεις στα πλαίσια αυτής της κοινοτικής οδηγίας;

Έρχομαι τώρα και σε ένα άλλο θέμα, το οποίο θα το αναπτύξω βεβαίως και στην κατ' άρθρον συζήτηση. Όσον αφορά το άρθρο 15 κανένας δεν είναι αντίθετος με την αύξηση της προσφοράς θέσεων για εκπαίδευση, εφόσον μάλιστα η ζήτηση για εκπαίδευση, που είναι ένα κρίσιμο αγαθό, είναι αυξημένη. Βεβαίως αρνηθήκατε τη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα της αύξησης της προσφοράς και έρχεσθε τώρα να δημιουργήσετε μια αύξηση της προσφοράς σε συγκεκριμένες δραστηριότητες –τα έθιξε και η κ. Κωνσταντοπούλου– χωρίς όμως να ξεκαθαρίζετε τους πόρους που θα διαθέσετε για τη στήριξη αυτής της προσπάθειας. Γι' αυτό σας λέω ότι όλα αυτά είναι για δημόσιες σχέσεις και για λαϊκισμό.

Επειδή προέρχομαι από τα πανεπιστήμια σας λέω ότι η γραμματειακή υποστήριξη στις δραστηριότητες των πανεπιστημίων έχει καταρρεύσει.

Επίσης στο άρθρο 15 στην παράγραφο 1 στο εδάφιο ε μιλάτε για τη διοικητική υποστήριξη των διατμηματικών προγραμμάτων που γίνονται από τις γραμματείες. Ποιες γραμματείες; Πώς θα χρηματοδοτηθεί αυτό το κόστος; Με τους ήδη υπάρχοντες υπαλλήλους των πανεπιστημίων που έχει συρρικνωθεί ο αριθμός τους παρά την αύξηση παραγωγικότητας, θα μπορέσετε να στηρίξετε αυτήν την προσπάθεια; Γνωρίζετε ότι δεν αρκεί μόνο να έχετε αίθουσες...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, το πανεπιστήμιό σας δεν είναι υποχρεωμένο να ζητήσει τα τμήματα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Μα οποιοδήποτε πανεπιστήμιο ζητήσει ...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εάν θέλει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Εάν θέλει. Οποιοδήποτε πανεπιστήμιο ζητήσει έχετε προβλέψει τη στήριξη; Πού είναι η στήριξη; Πού είναι τα χρήματα; Πού είναι η πρόβλεψη του Γενικού Λογιστηρίου;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Ορίστε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν νομίζω ότι έχετε διαβάσει το κείμενο. Σχετικά με τα τμήματα αυτά, το συγκεκριμένο πρόγραμμα και οι πόροι και για την πρόσληψη εκπαιδευτικών και για τη διοικητική στήριξη, υπάρχουν στο πρόγραμμα. Εάν θέλετε ολόκληρο το τεχνικό δελτίο είναι στη διάθεσή σας. Αλλά τουλάχιστον ρωτήστε πριν, εάν υπάρχει υποδομή και πρόθεση και μετά κάνετε την κρίση σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κοιτάξτε να δείτε, λέτε για τους πόρους και προφανώς μιλάτε για τους κοινοτικούς πόρους ή για τα εθνικά κονδύλια. Για ποια από τα δύο μιλάτε;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Και τις δημόσιες επενδύσεις.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Τα έχετε προβλέψει αυτά τα πράγματα στο φετινό προϋπολογισμό;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Βεβαίως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Πού είναι; Δεν φαίνεται πουθενά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Με συγχωρείτε. Να διαβάσετε τον προϋπολογισμό για φέτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Τον διαβάζουμε τον προϋπολογισμό.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχουν προβλεφθεί προσλήψεις τριακοσίων

πενήντα μελών ΔΕΠ για την αύξηση του δυναμικού στα πανεπιστήμια.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Για τη γραμματειακή υποστήριξη σας λέω. Μη λέτε για τα ΔΕΠ. Άλλο πράγμα σας λέω εγώ. Εγώ σας λέω για τη γραμματειακή υποστήριξη. Μην μπερδεύετε τα θέματα.

Επίσης, όταν λήξουν οι κοινοτικοί πόροι, τι έχετε προβλέψει στον προγραμματισμό; Λοιπόν, χωρίς πόρους δεν γίνεται τίποτα, χωρίς αβγά δεν γίνονται ομελέττες. Γι' αυτό επιμένω ότι όλα αυτά είναι στο πόδι και για τη δημιουργία εντυπώσεων.

Έρχομαι τώρα στον τελικό παράγοντα, στον ανθρώπινο παράγοντα. Στη μέση εκπαίδευση κάνετε μεταρρυθμίσεις χωρίς να φροντίζετε τον ανθρώπινο παράγοντα. Πρέπει να εκπαιδεύσετε τους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσης. Πού είναι ο προγραμματισμός; Πού είναι οι πόροι; Δώστε τους να τους δούμε σήμερα, αύριο. Πού είναι αυτοί οι πόροι; Για να καταλάβει και ο ελληνικός λαός ότι αυτές οι θεσμικές αλλαγές έχουν πράγματι ουσία και δεν είναι απλώς ασκήσεις επί χάρτου. Και επειδή για μας είναι ασκήσεις επί χάρτου, καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παπαφιλίππου, Βουλευτής Κοζάνης, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ελληνικός λαός περιμένει από την Κυβέρνηση και από το Κοινοβούλιο μια σωστή κατεύθυνση, πού πάει και πώς αναπτύσσεται το κράτος και αν υπάρχει κάποια αντίστοιχη στήριξη αυτής της πορείας. Όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε, η στήριξη είναι στον τομέα της εκπαίδευσης, στο σύστημα εκπαίδευσης που εφαρμόζεται στη χώρα μας.

Έχουμε ακούσει κατά καιρούς ότι η ανάπτυξη έχει ανάγκη από τεχνική παιδεία και μια ουσιαστική τεχνική παιδεία. Βλέποντας όλα αυτά τα στάδια που πέρασε η τεχνική παιδεία, εντοπίζει κανείς ότι από το ένα σφάλμα πάμε στο άλλο. Και δεδομένου ότι η τεχνολογία καλπάζει εμείς έχουμε χρέος να τρέξουμε και να προλάβουμε διότι άλλως καμία άλλη ανάπτυξη δεν μπορεί να στηριχθεί στον τόπο μας.

Έρχομαι, κύριε Υπουργέ, να πω μερικά πράγματα όσον αφορά το ενιαίο λύκειο και κυρίως την τεχνολογική κατεύθυνση, όπου ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μας μίλησε προηγούμενως "μα, δεν πιστεύετε την σύγκλητο; Μα, είναι δυνατόν;". Και όμως, εδώ υπάρχει απόφαση της συγκλήτου του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου όπου έντονα αντιδρά με αυτό που έγινε με τα προεδρικά διατάγματα και με τις υπουργικές αποφάσεις, όσον αφορά το πρόγραμμα της τεχνολογικής κατεύθυνσης στο ενιαίο λύκειο. Αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι δεν ξεφεύγουμε από αυτά τα περιβόητα φροντιστήρια που ταλανίζουν όλες τις οικογένειες.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ένα λεπτό, μου επιτρέπετε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Να διατυπώσω την άποψή μου και μετά θα έχετε όλη τη δυνατότητα να μιλήσετε. Αν έχετε την καλοσύνη, αφήστε με να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν επιτρέπεται διακοπή ο κύριος συνάδελφος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Έτσι, εμείς βλέπουμε ότι τα φροντιστήρια εντείνονται, διότι θα υπάρξουν δύο στάδια πανελληνίων εξετάσεων και η βαθμολογία είναι εκείνη που έχει σχέση με την επιλογή του κάθε αποφοίτου από αυτό το λύκειο οπότε για να πετύχει κανείς το στόχο του θα πρέπει να εντείνει τα φροντιστήρια. Δεν ξεφεύγουμε από το κακό που είχαμε.

Έρχομαι να σας φέρω ορισμένα παραδείγματα σε ό,τι αφορά αυτό που τόσο συζητούμε εδώ για το περιβόητο Τ.Ε.Ε., την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Έχω σχετική εμπειρία διότι παρακολουθούσαμε τα παιδιά μέσα από τη βιομηχανία, που έρχονταν να ζητήσουν δουλειά, ποια κατάρτιση είχαν. Θα σας πω για το πρώτο στάδιο, μετά τα δύο χρόνια στην τεχνική εκπαίδευση που προτείνετε εσείς. Είχαμε τις τεχνικές σχολές είτε του Υπουργείου Παιδείας είτε του ΟΑΕΔ. Εκεί τα παιδιά είχαν μια εκπαίδευση θεωρητική, ταυτόχρονα και πρακτική με τα μέσα στα εργαστήρια διότι μπήκε αρκετός εξοπλισμός.

Πέραν δε αυτού είχαν μια πρακτική άσκηση μέσα στη βιομηχανία για μεγάλο χρονικό διάστημα που τώρα εκλείπει.

Και έρχεστε εσείς και λέτε, τι θα κάνει εκείνος που θα τελειώσει μετά από δύο χρόνια; Θα έχει τη δυνατότητα να πάει στο δεύτερο στάδιο. Θα έχει τη δυνατότητα να μεταπηδήσει οριζόντια, βεβαίως, χάνοντας. Θα έχει και τη δυνατότητα να πάρει μία επαγγελματική άδεια, δηλαδή αυτή που παίρνει μέχρι σήμερα ο απόφοιτος των τεχνικών σχολών. Σας ερωτώ είναι υποβαθμισμένη αυτή η τεχνική άδεια που θα πάρει τώρα, χωρίς τη μακροχρόνια πρακτική άσκηση που είχε μέχρι σήμερα ή δεν είναι; Κατ'εμέ σαφώς αυτή η επαγγελματική άδεια που θα πάρει ο απόφοιτος από το πρώτο στάδιο αυτής της τεχνικής εκπαίδευσης με το δικό σας νομοσχέδιο, θα είναι υποβαθμισμένη σε σχέση με την επαγγελματική άδεια που έπαιρναν τα παιδιά που τελείωναν τις τεχνικές σχολές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ξεχνάτε τη λέξη μαθητεία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Μα, αυτές οι τεχνικές σχολές είτε του ΟΑΕΔ είναι είτε του Υπουργείου Παιδείας. Εσείς λέτε ότι τις εντάσσετε σε αυτήν την εκπαίδευση. Από εκεί και πέρα λέτε ότι αποτελούν το πρώτο στάδιο. Αυτό τουλάχιστον αντιλαμβάνομαι εγώ.

Μετά βάζετε τα παιδιά σε ένα τεράστιο δίλημμα. Έτσι συνεχώς μειώνεται ο αριθμός. Πάτε να βγάλετε γιατρούς και δικηγόρους που δεν τους έχουμε ανάγκη; Χρειαζόμαστε εκπαιδευμένους τεχνικούς. Εγώ σήμερα όταν καλώ έναν υδραυλικό για να μου επιδιορθώσει κάποια βλάβη πλήρωνω όσα θα πλήρωνα να με επισκεφθεί ένας γιατρός. Δεν μου κάνει, όμως, δουλειά, διότι δεν ξέρει να την κάνει σωστά. Άρα πρέπει να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση παραγωγής τεχνικών, που να γνωρίζουν.

Εσείς, όμως, τους δίνετε επαγγελματικές άδειες που είναι πιο υποβαθμισμένες από αυτές που έπαιρναν. Επιπλέον, τα παιδιά που τελείωναν την τεχνική εκπαίδευση προσλαμβάνονταν σε μία βιομηχανία. Οι πιο σοβαρές βιομηχανίες έκαναν τεχνικές σχολές μέσα σε αυτές και πάλι εδίδασκαν από την αρχή. Αυτό γινόταν, διότι τα παιδιά υστερούσαν σε γνώση και σε ειδικευση. Περιμένουμε κάτι καλύτερο για να στηρίξουμε την προσπάθεια ανάπτυξης αυτού του τόπου. Όμως, αντί γι'αυτό βλέπουμε αποπροσανατολισμό και να φεύγουν περισσότεροι από την τεχνική εκπαίδευση για να πάνε εκεί που έχουμε υπερπληθώρα.

Λέτε μετά ότι περνά κάποιος στο δεύτερο στάδιο. Από εκεί και πέρα για να έχει τη δυνατότητα να πάει στα ΤΕΙ θα κάνει μερικά χρόνια πρακτική εξάσκηση. Όμως, υπάρχει και το στάδιο του στρατού. Μετά από τέσσερα-πέντε χρόνια θα έχει συγκρατήσει κάτι από αυτήν την προβληματική θεωρητική γνώση που έχει αποκτήσει ή δεν θα θυμάται τίποτα; Η πράξη λέει ότι αυτά τα πράγματα ξεχνιούνται. Άρα θα είναι πολύ δύσκολο να πάει κάποιος σε εξετάσεις για τα ΤΕΙ.

Στο παρελθόν οι αριστούχοι είτε από τα ΚΑΤΕΕ είτε από τις σχολές εργοδηγών είτε απ'όλη την τεχνική εκπαίδευση σε ένα μικρό ποσοστό περνούσαν απίευθείας στο Πολυτεχνείο χωρίς εξετάσεις, προς επιβράβευση της επιμέλειάς τους. Όλα αυτά τα κόβετε. Το ερώτημα είναι αν προχωράτε προς μια σωστή κατεύθυνση, που αποτελεί απαίτηση του ελληνικού λαού. Απ'όλους εμάς εδώ αποδεικνύεται ότι δεν προχωρούμε. Απεναντίας πάμε προς τα πίσω.

Και είναι πολλά αυτά που δείχνουν ότι πάμε πίσω.

Θα πω και μερικές άλλες κουβέντες όσον αφορά τις προγραμματικές συμβάσεις. Βεβαίως στο εξωτερικό εφαρμόζονται για να στηρίξουν την εγχώρια βιομηχανία. Όμως για ένα προϊόν που θέλουμε να το βάλουμε μέσα σε συμβάσεις έχουν γίνει πολλοί διεθνείς διαγωνισμοί και αυτές οι εταιρείες του δημοσίου γνωρίζουν και την ποιότητα και την τιμή. Εδώ τι συμβαίνει; Σε μια βραδιά απεφάσισαν χωρίς στοιχεία τελείως στο πόδι, δεν ξέρω πόσες προγραμματικές συμβάσεις υπογράφησαν για τη ΔΕΗ.

Είναι το ίδιο πράγμα, κύριε Ιωαννίδη, Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αυτό που γίνεται στο εξωτερικό με αυτό που επιχειρείται εδώ σε μας;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όλες οι εταιρείες καλούνται.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Δεν είναι το ίδιο πράγμα. Όσον αφορά τη διαφάνεια στις αναθέσεις Μελετών και κατασκευών εδώ ο κόσμος καίγεται, οι πάντες λένε ότι κατέρρευσε το κράτος, ότι διαλύθηκε και εσείς εκεί που πρέπει να πάρετε μέτρα προχωράτε και λέτε τι έγινε στο Υπουργείο Βιομηχανίας, με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αν στηρίχθηκαν αυτές οι επιχειρήσεις να μου το πείτε και μένα με τα επιδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να το καταλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κατσιλιέρης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, στις μέρες μας συντελούνται σε διεθνές επίπεδο έντονες και βαθύτερες αλλαγές που διαπερνούν και επηρεάζουν όλο το φάσμα του οικονομικού και κοινωνικού γίνεσθαι.

Οι σύγχρονες προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης των αγορών, της επανάστασης των νέων τεχνολογιών και της έκρηξης των επικοινωνιών, υπαγορεύουν νέα πρότυπα ατομικής και συλλογικής συμπεριφοράς και επιτάσσουν την επαναξιολόγηση και την εκ νέου ιεράρχηση των αξιών και καλούν στην υιοθέτηση νέων δομών οργάνωσης της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

Ο χώρος εκπαίδευσης είναι ο πλέον ευαίσθητος δέκτης όλων αυτών των σαρωτικών ανακατατάξεων. Κι αυτό γιατί θεσμικά η εκπαίδευση οφείλει να αποτελεί τον κύριο μηχανισμό που κοινωνικοποιεί τα νέα άτομα, να μεταδίδει σ' αυτά τις γνώσεις, να αναδεικνύει τις δεξιότητές τους ενώ παράλληλα οφείλει να τα εξοπλίζει με όλα εκείνα τα εφόδια που είναι απαραίτητα για την επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση. Αυτός ακριβώς ο κομβικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης οδηγεί τα εκπαιδευτικά συστήματα σε αναγκαστικές αναπροσαρμογές προς τα νέα δεδομένα ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσουν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα την αποστολή τους.

Μια αρνητική παράδοση δεκαετιών ήθελε το εκπαιδευτικό σύστημα στη χώρα μας να παραμένει καθηλωμένο σε πρότυπα και δομές που λογοδοτούσαν σε παρωχημένες αντιλήψεις και απέβλεπαν στην παραγωγή επιστημόνων με σαφώς θεωρητικό προσανατολισμό, αποκομμένων από τις ανάγκες της αγοράς και τις πραγματικές δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης. Αυτό το μοντέλο εξάντλησε πλέον τα όριά του και οδήγησε την εκπαίδευσή μας σε μια πολύμορφη κρίση ταυτότητας και αποτελεσματικότητας. Με τολμηρές και ριζοσπαστικές παρεμβάσεις η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επεχείρησε και προώθησε σε μεγάλο βαθμό την αναμόρφωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος και τον αναπροσανατολισμό του στις ανάγκες και στις σύνθετες απαιτήσεις της εποχής μας.

Ένα πλέγμα νομοθετικών πρωτοβουλιών όπως ο νόμος για το ανοιχτό πανεπιστήμιο, ο νόμος για το ενιαίο λύκειο και τα προγράμματα σπουδών επιλογής που διευρύνουν τη δυνατότητα εισαγωγής των νέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έθεσαν τις βάσεις ώστε το εκπαιδευτικό μας σύστημα να αποκολληθεί από το αναχρονιστικό τέλμα που είχε βυθισθεί και να μπορέσει να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή υποστήριξη της προσπάθειας των νέων μας για ένα καλύτερο αύριο τόσο δικό τους όσο και του τόπου μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Στην ίδια ακριβώς κατεύθυνση στοχεύει και το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα για τη δευτεροβάθμια τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Με αυτό το σχέδιο νόμου ολοκληρώνεται η μεταρρύθμιση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εξασφαλίζονται στους νέους οι απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν μετά το τέλος της υποχρεωτικής τους εκπαίδευσης, είτε το ενιαίο λύκειο που οδηγεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, είτε το τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) που δίνει τη δυνατότητα σε επαγγελματική ένταξη, αλλά και σε περαιτέρω συνέχιση των σπουδών τους.

Η τεχνική εκπαίδευση στη χώρα μας υπήρξε για δεκαετίες θύμα ενός αποστεωμένου πλαισίου αξιών που εξεδήλωνε μία ιδιόμορφη απώθηση απέναντι σε οτιδήποτε δε σχετιζόταν με κλασικές ή θετικές σπουδές. Έτσι, ενώ η οικονομία μας ολοένα και περισσότερο χρειαζόταν εξειδικευμένα και επαρκώς κατάρτισμένα στελέχη τεχνικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης, εν τούτοις εμφανιζόταν το οξύμωρο σχήμα να υπάρχει έλλειψη τέτοιων στελεχών και υπερπληθώρα νέων που προτιμούσαν να προστρέχουν στις κλασικές ή θετικές κατεύθυνσεις, γνωρίζοντας πολλές φορές πως η επιλογή τους αυτή έχει αμφίβολο επαγγελματικό αντίκρουσμα. Στην επιδείνωση αυτής της νοοτροπίας δυστυχώς συνέβαλλαν και ορισμένοι ατυχείς χειρισμοί στη φάση της υιοθέτησης του θεσμού του τεχνικού λύκειου, το οποίο αν και ονομαστικά ισότιμο με το γενικό λύκειο, στην πράξη αντιμετωπιζόταν ως υποδεέστερο, με αποτέλεσμα να αποθαρρύνονται οι νέοι από το να ακολουθήσουν την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση.

Με τη σύσταση των τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) και την οργανική και ισότιμη ένταξή τους στο δευτεροβάθμιο μεταγυμνασιακό επίπεδο σπουδών, το ζήτημα της θέσης της τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης στη θεσμική αρχιτεκτονική της εκπαίδευσης της χώρας, αντιμετωπίζεται με τον πιο ριζικό και σύγχρονο τρόπο.

Η οργάνωση των σπουδών στα ΤΕΕ σε δύο κύκλους συνδυάζει με τον καλύτερο τρόπο τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης με την ευκαιρία συνέχισης των σπουδών. Και αυτό, γιατί ο πρώτος κύκλος, που διαρκεί δύο έτη, παρέχει τη δυνατότητα στον σπουδαστή μετά την αποφοίτησή του να λάβει μεταξύ των άλλων άδεια άσκησης επαγγέλματος και ο δεύτερος κύκλος, που διαρκεί ένα έτος, παρέχει τη δυνατότητα στους αποφοίτους του, εφόσον συμπληρώσουν επαρκή επαγγελματική εμπειρία στην ειδικότητά τους, να εισάγονται στα ΤΕΙ.

Έτσι, η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στη χώρα μας προσλαμβάνει ένα σαφές σχήμα, το οποίο της επιτρέπει πια να διαδραματίσει τον πολυσήμαντο ρόλο της, χωρίς τον υποβαθμισμένο και ουσιαστικά μετέωρο χαρακτήρα, τον οποίο μέχρι τώρα είχε, γεγονός το οποίο αφαιρούσε πολλά από το αναγκαίο κύρος της.

Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου ρυθμίζονται μία σειρά από ζητήματα που σχετίζονται με τη δυνατότητα ίδρυσης και μετατροπής των σχολικών μονάδων άλλων Υπουργείων σε τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, ώστε να ενισχυθεί το πλαίσιο παροχής τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στη χώρα μας και να πάψει η σημερινή πανσπερμία. Ταυτόχρονα παρέχεται η δυνατότητα στα νομαρχιακά συμβούλια να εισηγούνται τη σύσταση τομέων και ειδικοτήτων στις περιοχές τους, ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες των τοπικών τους αγορών.

Με την υπερψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου ολοκληρώνεται το πρώτο στάδιο δημιουργίας ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού πλαισίου στη χώρα μας, εναρμονισμένου στις ανάγκες και στις προτεραιότητες του εικοστού πρώτου αιώνα, στην ανατολή του οποίου βρισκόμαστε. Αναμφισβήτητη στην πορεία θα χρειαστούν και διορθωτικές κινήσεις και αναπροσαρμογές, ώστε το πλαίσιο αυτό της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης να μπορέσει να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα που θα προκύψουν, αλλά και στις υψηλές προσδοκίες που έχει επενδύσει σ' αυτό η ελληνική κοινωνία.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό που προέχει τώρα είναι η υπερψήφιση αυτού του νομοσχεδίου ώστε η ελληνική εκπαίδευση να αποκτήσει επιτέλους όλα εκείνα τα σύγχρονα χαρακτηριστικά που θα της επιτρέψουν να ανταποκριθεί στην αποστολή της.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Κατσιλιέρη.

Η κ. Ζήση Ροδούλα έχει το λόγο.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι το παρόν νομοσχέδιο βρίσκεται στο σωστό

βηματισμό της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που με επιτυχία υλοποιεί το Υπουργείο Παιδείας και η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ακούσαμε σήμερα εδώ πάρα πολλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όμως πρέπει να παραδεχθούμε ότι ενώ συνομολογούμε τις αδυναμίες που υπήρχαν μέχρι σήμερα, τις παρωχημένες αντιλήψεις, τις αγκυλώσεις στην ανάπτυξη του εκπαιδευτικού μας συστήματος και γενικότερα της παιδείας στη χώρα μας, εν τούτοις δεν παραδεχόμαστε ότι η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόλμησε να κάνει αυτήν τη μεγάλη τομή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η οποία προχωρά πολύ καλά και ο αποδέκτης της, ο ελληνικός λαός, συμφωνεί στην πλειοψηφία του μαζί της.

Σήμερα μιλάμε για ένα νομοσχέδιο με το οποίο εισάγεται η μεταρρύθμιση και στο χώρο της τεχνικής και επαγγελματικής μας εκπαίδευσης, δηλαδή στην ουσία είναι το τελευταίο κομμάτι, το τελευταίο βήμα με το οποίο ολοκληρώνεται θεσμικά η μεταρρυθμιστική προσπάθεια στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η αναδιοργάνωση της δευτεροβάθμιας τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης που επιχειρείται σε αυτό το σχέδιο νόμου βρίσκεται σε αρμονική σχέση με το πνεύμα της μεταρρύθμισης, με την οργάνωση της βασικής μας παιδείας, με τη φιλοσοφία της σωστής εκπαιδευτικής εξέλιξης και ανάπτυξης. Στην πραγματικότητα είναι ένας νόμος πλαίσιο, είναι ένα θεσμικό εργαλείο, ένα θεσμικό νομοσχέδιο που προσδιορίζει τη δομική οργάνωση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ενώ τη λειτουργική οργάνωση και την εξειδίκευση της υλοποίησης την αφήνει στον εκάστοτε κυβερνητικό μηχανισμό, αφού με πρωτοβουλία του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας εκδίδονται κανονιστικές διατάξεις.

Δεν καταλαβαίνω κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί αυτό είναι κακό όταν υπάρχει το πλαίσιο, η φιλοσοφία, η κατεύθυνση και ο στόχος. Συνεπώς κάποιες αναφορές που έγιναν εδώ από εισηγητές της Αντιπολίτευσης, δεν αφορούν και κυρίως δεν αμφισβητούν την ορθότητα της κατεύθυνσης του νομοσχεδίου.

Ακούστηκε ότι η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα ήταν ο φτωχός συγγενής της εκπαίδευσης. Είναι αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό. Συμφωνούμε όλοι. Ήταν ο φτωχός συγγενής της εκπαίδευσης. Δεν είμαστε, λοιπόν, ευχαριστημένοι που το σημερινό νομοσχέδιο απαντά σε πάρα πολλά ερωτηματικά και δίνει λύση με την αναβάθμιση μέσα από συγκροτημένο δομικό πλαίσιο στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση; Δεν πρέπει να εκφράσουμε ικανοποίηση που επιτέλους η παροχή γνώσης αντιμετωπίζεται από τον Υπουργό και την Κυβέρνηση με ένα σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο;

Οι νέες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας αλλά και η εξέλιξη της τεχνολογίας τόσο στην έρευνα όσο κυρίως στην παραγωγή επιβάλλουν και αναβαθμισμένο περιεχόμενο σπουδών και εξειδικευμένη γνώση και σοβαρό επαγγελματικό προσανατολισμό και κριτική σκέψη και βεβαίως κίνητρα για τους μαθητές που θα ακολουθήσουν την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση επειδή θα ακολουθούν τη βούλησή τους, το ταλέντο τους, την επιθυμία τους, τα ενδιαφέροντά τους και όχι επειδή είναι κακοί και δεύτερης κατηγορίας μαθητές. Χρειαζόμαστε επιτέλους ένα παραγωγικό, δημιουργικό σχολείο στη δευτεροβάθμια τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση με προγράμματα ευέλικτα που θα προσαρμόζονται στις εξελισσόμενες συνθήκες και στις αναπτυσσόμενες ανάγκες της παραγωγής, της εργασίας, της ίδιας της ανάπτυξης της χώρας μας.

Βεβαίως εδώ πρέπει να ληφθεί υπόψη κάθε φορά η περιφέρεια, ο νομός, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής σε αυτήν την αγορά εργασίας και κυρίως οι ανάγκες. Πολλοί οι άνεργοι νέοι σήμερα, μεγάλες οι απαιτήσεις σε εξειδικευμένη τεχνική γνώση για να αντιμετωπίσουν την αγορά εργασίας, τα προβλήματα, την ανάπτυξή τους και το αναφαίρετο δικαίωμά τους να μπουν και να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες απαιτήσεις αυτής της εργασίας.

Σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

δίνονται, όπως φαίνεται από το νομοσχέδιο, όλες οι δυνατότητες και ανοίγουν οι πόρτες. Θα πρέπει όμως με διάφορους κανονισμούς, με ρυθμίσεις και εγκυκλίους να αποσαφηνιστούν, κυρίως Υπουργέ, τα όρια αυτής της διευρυμένης, όπως είπατε, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Δεν πρέπει να υπάρξει σύγχυση για να μην έχουμε στρεβλές καταστάσεις με την απροσδιόριστη ανάμιξη διπλωμάτων και πτυχίων ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης σ' ένα σοβαρό θέμα της παραγωγικής διαδικασίας.

Ακούστηκε εδώ από συναδέλφους το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας των τεχνικών, αλλά κυρίως των διπλωματούχων μηχανικών και τα ζητήματα που έχουν προκύψει με την οριοθέτηση του ρόλου των κλάδων αυτών.

Υπάρχει πρόσφατα και απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου με την οποία διευκρινίζεται ότι η οδηγία 8948 της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξισώσει διπλώματα και πτυχία ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης στο εσωτερικό μιας χώρας-μέλους εμμέσως ή αμέσως.

Χρειάζεται, λοιπόν, μέσα απ' αυτές τις κανονιστικές διατάξεις, μέσα από τα προεδρικά διατάγματα, από τις εγκυκλίους να οριοθετήσουμε, να διευκρινίσουμε και να αναπτύξουμε την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, χωρίς αλλοιώσεις που θα ακυρώνουν το περιεχόμενο, την ουσία, το ρόλο και το χαρακτήρα των πτυχίων, αλλά και των συντελεστών της τεχνικής ανάπτυξης της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διαφανείς διαδικασίες και στις προγραμματικές συμβάσεις και σε όλα αυτά που αναφέρετε -μιλώ για τους ομιλητές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- έχουν και τα διαφανή πρόσωπα που θα υλοποιήσουν αυτές τις διαδικασίες. Αλλά η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μέσα απ' όλο το νομοθετικό της έργο και μέσα από την πρακτική του εφαρμογή έχει δημιουργήσει τις θεσμικές ασφαλιστικές δικλίδες για τη διαφάνεια σε όλες αυτές τις ενέργειες, τις παρεμβάσεις, τους νεωτερισμούς, σε όλες αυτές τις διαδικασίες.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι σε λάθος κατεύθυνση αυτού του είδους η κριτική και πολλές φορές θα μπορούσε κανείς να τη θεωρήσει εκ του πονηρού. Εξ άλλου γνωρίζετε πάρα πολύ καλά όλες τις προσπάθειες που έχουν γίνει σε όλα τα επίπεδα για να μπορέσει τελικά και ο πολιτικός κόσμος, και η ίδια η Βουλή των Ελλήνων, και όλοι οι συνάδελφοι εδώ να ξεφύγουν πια από αυτόν το στείο χαρακτηρισμό για ό,τι καινούριο πάει να γίνει, για ό,τι πάει να γίνει στην κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του εκσυγχρονισμού, των μεταρρυθμίσεων και των νέων τομών.

Κυρίες Υπουργέ, δείξατε μέχρι σήμερα ότι μπορείτε να τολμάτε και να κάνετε πράξη αυτά που όλοι μπορεί να τα λέμε στα λόγια, αλλά είναι πολύ δύσκολο να πάρουμε το βάρος της ευθύνης, ακόμη αν θέλετε και της αντίδρασης. Απ' όσα μας είπατε σήμερα και απ' όσα γνωρίζουμε εφαρμόσατε το δημοκρατικό προγραμματισμό μέσα από ένα συνεχή διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, έτσι ώστε να έχουμε το καλύτερο νομοθετικό έργο και το καλύτερο νομοθέτημα στο χώρο της εκπαίδευσης και γενικότερα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Νομίζω, λοιπόν, ότι ο ελληνικός λαός σέβεται αυτήν την προσπάθεια, την κατανοεί, είναι μαζί σας, είναι μαζί με την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τολμήστε και στα περαιτέρω βήματα. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε την κ. Ζήση.

Ο κ. Τζανής Λεωνίδας έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, η εποχή μας και ο ραγδαίος χαρακτήρας των εξελίξεων που τη σηματοδοτούν δεν αφήνουν πλέον χώρο για την ανάπτυξη δραστηριότητας ανειδίκευτων απασχολούμενων.

Συχνά τονίζουμε ότι η εποχή που διανύουμε είναι η εποχή της εξειδικευμένης, της λεπτομερειακής γνώσης, ως ανα-

γκαίας προϋπόθεσης για την εύρεση απασχόλησης και για την αντιμετώπιση των αναγκών της ζωής. Μιλάμε επίσης συχνά για την ανάγκη της διαρκούς επιμόρφωσης –έχει επικρατήσει να λέγεται “η δια βίου εκπαίδευση”– που αποτελεί πλέον συνομολογημένο αναγκαίο στοιχείο των εργασιακών σχέσεων.

Ο καλпасμός της εξέλιξης και της ίδιας της ζωής δεν αφήνει περιθώρια επιμονής σε ξεπερασμένα μοντέλα σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής.

Είναι γεγονός ότι ο χώρος της επαγγελματικής εκπαίδευσης παρουσιάζει χρόνια τώρα ένα σοβαρό έλλειμμα, σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση της μετεφηβικής ηλικίας, δηλαδή σε ό,τι αφορά την περίοδο της δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης. Είναι επίσης γεγονός ότι κρίνεται ως μάλλον θετική –και εδώ θα διαφωνήσω με ορισμένους συναδέλφους από το χώρο της Νέας Δημοκρατίας– η ποιότητα της παρεχόμενης τριτοβάθμιας τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης μέσω των Τ.Ε.Ι. Πιστεύω ότι στα λίγα χρόνια που τα Τ.Ε.Ι. λειτουργούν έχουν αρχίσει να αποδίδουν μάλλον θετικά αποτελέσματα και αυτό το διαπιστώνει κανείς από την απόδοση των αποφοίτων στην παραγωγή.

Αυτό, λοιπόν, το κενό της ελλιπούς τεχνικοεπαγγελματικής μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης επιχειρεί να καλύψει το συζητούμενο νομοσχέδιο. Το επιχειρεί με πληρότητα και με τρόπο ουσιαστικό. Το νομοσχέδιο επιχειρεί να οργανώσει τη μεταγυμνασιακή τεχνική εκπαίδευση με τρόπο πειστικό, ώστε να δημιουργεί προϋποθέσεις επαγγελματικής αποκατάστασης σε αυτό το κομμάτι της νεολαίας που θα φοιτά στον κλάδο αυτόν της μέσης εκπαίδευσης.

Εδώ πραγματικά πρέπει να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις ότι όποιο κομμάτι της νεολαίας προσφεύγει στην τεχνική εκπαίδευση είναι το δεύτερης ή το κατώτερης κλάσης κομμάτι της ελληνικής νεολαίας. Ήδη βιώνουμε τα αποτελέσματα αυτής της υπερπληθώρας πτυχιούχων, βιώνουμε τις συνέπειες των άνεργων ή υποαπασχολούμενων δικηγόρων, των άνεργων ή υποαπασχολούμενων γιατρών, μηχανικών κλπ. Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχίζεται.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς μιλήσατε για τον εκσυγχρονισμό.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Και αν κάποια στιγμή υπάρχει ένα στοιχείο σε επίπεδο γονιών, αυτό το στοιχείο του εγωισμού των γονιών δεν θα το πληρώνει η επαγγελματική αποκατάσταση των παιδιών.

Κύριο στοιχείο του νομοσχεδίου είναι η φροντίδα για την εξασφάλιση της ελάχιστης ποικιλίας μαθησιακών αντικειμένων, ώστε η αφομοίωση τεχνικών γνώσεων και δεξιοτήτων να συνδυάζεται με την απόκτηση και γενικότερης παιδείας, γενικότερα γνώσεων.

Είναι γεγονός ότι από την αγορά εργασίας απουσιάζουν, αγαπητοί συνάδελφοι, οι καλοί τεχνίτες. Τις περισσότερες φορές οι εμπειροτέχνες ονομάζονται τεχνίτες, οι κάτοχοι επιφανειακής γνώσης αυτοχαρακτηρίζονται –για να χρησιμοποιήσω μια λέξη της καθομιλουμένης– ως μαστόρια. Αυτό τελικά το πληρώνει ο καταναλωτής.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο αποτελεί ένα ακόμα βήμα εκσυγχρονισμού της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ζητάμε από το Υπουργείο να συνεχίσει τη θεσμική του μεταρρύθμιση σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Γι' αυτό είναι άξιο απορίας, αγαπητοί συνάδελφοι, για ποιο λόγο για μια ακόμα φορά, χωρίς ουσιαστικά επιχειρήματα, η Νέα Δημοκρατία με αρνητική στάση αντιμετωπίζει ένα ακόμα βήμα θεσμικής μεταρρύθμισης στο χώρο της παιδείας. Ενώ συνομολογεί η Νέα Δημοκρατία –και το ακούσαμε αυτό– ότι τα ΤΕΛ και οι ΤΕΣ δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και της ίδιας της αγοράς, ταυτόχρονα αποδοκιμάζεται αυτό το νέο μεταρρυθμιστικό βήμα ως εκ των προτέρων αποτυχημένο. Αυτήν την τακτική πραγματικά πάρα πολλές φορές την έχουμε γευτεί εδώ και πιστεύω ότι μάλλον τείνει να γίνει ανιαρή.

Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχεται στα τεχνικά και επαγγελματικά εκπαιδευτήρια που

ανήκουν στη δευτεροβάθμια μεταύποχρεωτική βαθμίδα εκπαίδευσης. Η διάρκεια της φοίτησης προβλέπεται τριετής. Από αυτά τα τρία χρόνια, δύο χρόνια αφορούν και καλύπτουν τον πρώτο κύκλο σπουδών και ο τρίτος χρόνος το δεύτερο κύκλο σπουδών. Οι απόφοιτοι του δεύτερου κύκλου μπορούν ή να εγγραφούν σε μεταδευτεροβάθμιο ΙΕΚ αντίστοιχης ειδικότητας ή να απορροφηθούν από την αγορά εργασίας μετά από σχετική άσκηση επαγγέλματος ή και να εισαχθούν μετά από εξετάσεις στο αντίστοιχο ΤΕΙ αφού προηγουμένως επί τριετία αποκτήσουν σχετική επαγγελματική εμπειρία. Αυτά θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελούν τα κυριότερα στοιχεία, τις κυριότερες ρυθμίσεις, την καρδιά του νομοσχεδίου.

Πρέπει να πω ότι άκουσα με μεγάλη προσοχή τους προβληματισμούς, που κατά την άποψή μου ήταν ειλικρινείς, του κ. Κοντογιαννόπουλου και τις επισημάνσεις του. Συμμερίζομαι πολλές από αυτές, διαφωνώ όμως σε εκείνο το απόλυτο απαισιόδοξο “δια ταύτα” της όλης φιλοσοφίας και συλλογιστικής του, σύμφωνα με το οποίο “δια ταύτα”, το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να αποσύρει το συζητούμενο νομοσχέδιο. Αυτή η πρακτική, αυτή η συνταγή θα έλεγα ότι δεν ταιριάζει σε έναν πολιτικό που διακατέχεται από μεταρρυθμιστικές διαθέσεις.

Εάν επισημάνουμε την κακή πραγματικότητα και ταυτόχρονα λέμε “ας μην κάνουμε ένα βήμα μπροστά διότι ενδεχομένως να μην είναι της απόλυτης επιτυχίας που οραματιζόμαστε”, τότε τα πράγματα θα πρέπει να βρίσκονται στο μεσαίωνα σε όλα τα επίπεδα. Και θυμάμαι περίπου το ίδιο περιεχόμενο προτάσεων και όταν συζητούσαμε το νομοσχέδιο για την κατάργηση της επετηρίδας.

Θυμάσθε εδώ ατέλειωτη σειρά προτάσεων για ονομαστικές ψηφοφορίες, περίπου μία εικόνα κόλασης του Δάντη! Τι θα γίνει αν καταργηθεί η ονομαστική επετηρίδα! Τι έγινε με την κατάργηση της επετηρίδας των εκπαιδευτικών; Δεν ξέρω αν το έχετε αντιληφθεί. Η κοινωνία το επικρότησε στη συντριπτική της πλειοψηφία, στη μεγάλη της πλειονότητα. Η ελληνική κοινωνία ήταν έτοιμη και ώριμη να αποδεχθεί ένα μέτρο το οποίο τελικά και επεκράτησε, όπως επικρατεί κάθε μέτρο που το αγκαλιάζει ο λαός.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εκφράζω την αισιοδοξία ότι το ίδιο θα γίνει και με το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Τέλος, σε ό,τι αφορά την παρατήρηση της Νέας Δημοκρατίας, ότι κακώς το συζητούμενο σχέδιο νόμου περιέχει τη νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίζουν διάφορα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των τεχνικοεπαγγελματικών εκπαιδευτηρίων, πείτε μου εσείς με ποιο τρόπο διαφορετικά θα μπορούσαν να ρυθμισθούν. Δηλαδή το πρόβλημα είναι αν θα παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή θα παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση υπουργικών αποφάσεων; Ούτως ή άλλως, τα θέματα αυτά δεν μπορούν να μπουν σε ένα νομοσχέδιο. Ας μην εστιάσουμε, λοιπόν, τον αντιπολιτευτικό μας λόγο σε θέματα τα οποία είναι ήσσονος σημασίας.

Νομίζω ότι μπορούμε και πρέπει –έχω την αίσθηση ότι σε πολλούς από τους συναδέλφους όλων των πολιτικών κομμάτων υπάρχει αυτή η αντίληψη– να επικεντρώσουμε το πρόβλημα στο αν η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στο χώρο της τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης είναι αυτή που θέλουμε, εάν μπορούμε και πρέπει να τη διορθώσουμε και ποια βήματα πρέπει να κάνουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Επαναλαμβάνω την άποψή μου ότι το νομοσχέδιο είναι σε σωστή κατεύθυνση και ίσως θα πρέπει να συγκεντρώνει λιγότερη αποδοκιμασία από την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σαρρής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αρχή που διέπει το παρόν σχέδιο νόμου, είναι η προσπάθεια για ταχύτατη προσαρμογή της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην κοινωνία των πληροφοριών. Και

πρέπει να πούμε ότι ίσως έχουμε καθυστερήσει, γιατί στη σύγχρονη κοινωνία της πληροφορίας, στην εποχή των ραγδαίων ανατροπών των θέσφατων ή κατεστημένων αντιλήψεων και ακόμα των μέχρι πρότινος αδιαμφισβήτητων δεδομένων στις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές σχέσεις, η σύγχρονη γνώση είναι δύναμη που αναδεικνύεται σε κεντρικό ζητούμενο σήμερα.

Οι δομικές αυτές αλλαγές που έχουν ραγδαία επισωρευθεί τα τελευταία χρόνια στην κοινωνία έχουν επηρεάσει καίρια τη σχέση ανάμεσα στην τεχνολογία και την εκπαίδευση-κατάρτιση.

Το σύνολο, λοιπόν, των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού που καλείται να εργαστεί στο νέο παραγωγικό, τεχνολογικό και εργασιακό περιβάλλον της κοινωνίας της πληροφορίας και που παρέχονται από τα συστήματα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έχουν μεταβληθεί άρδην.

Άρα, απόρροια των εξελίξεων αυτών είναι η ανάγκη αναδιάρθρωσης των συστημάτων εκπαίδευσης-κατάρτισης και προσαρμογής τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τα εκπληκτικά, άλλωστε, τεχνολογικά άλματα, οι δραστικές μεταβολές των οργάνων συνεργασίας, καθώς και η έντονη ζήτηση νέων σύγχρονων επαγγελματικών ειδικοτήτων και ατόμων με εξειδικευμένα προσόντα, επιβάλλει σαφώς νέα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Είναι δε απολύτως βέβαιο ότι η ανάγκη αυτή, για εργαζόμενους με υψηλότερη στάθμη γνώσεων και τεχνικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, θα αυξάνει μέρα με τη μέρα.

Οι εργαζόμενοι πρέπει πλέον να διαθέτουν επικοινωνιακές, γλωσσικές, οργανωτικές ικανότητες, γιατί μόνο με αυτά τα όπλα θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν νικηφόρα το σκληρό ανταγωνισμό επιτυγχάνοντας μεθόδους υψηλής ποιότητας και παραγωγικότητας με την καλύτερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

Η απόκτηση, βέβαια, εξειδικευμένων χρήσιμων γνώσεων ενισχύεται από τα αντίστοιχα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την αναβάθμιση του επιστημονικού, αλλά και του εργατικού δυναμικού της χώρας. Τα συστήματα όμως της σύγχρονης κατάρτισης πρέπει να σχεδιάζονται με τη λογική μιας συνολικής στρατηγικής για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα και όχι τη λογική της απορρόφησης και μόνο των κοινοτικών κονδυλίων. Και πρέπει να πούμε ότι έχουμε πικρή εμπειρία από το παρελθόν όπου κοινοτικά κονδύλια απορροφήθηκαν χωρίς να φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα στον τομέα της γνώσης. Και έχουμε το παράδειγμα της Πορτογαλίας και της Ιρλανδίας, όπου αξιοποίησαν και τα τελευταία ΕCU, όχι σε σεμινάρια "μαϊμού", αλλά σε πραγματική κατάρτιση-εκπαίδευση των εργαζομένων. Έτσι, παραδείγματος χάρι, οι Πορτογάλοι μπήκαν στην Ο.Ν.Ε. Πριν από το πρώτο Πακέτο Ντελόρ είχαν μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα το 45% του κοινοτικού και εξήλθαν του πρώτου Πακέτου με 55%, ενώ το επίπεδο ευημερίας των Πορτογάλων ήταν παλαιότερα πολύ χαμηλό. Σκεφθείτε ότι ο Φράνκο είχε καταρτίσει πρόγραμμα στέγασης Πορτογάλων φυγάδων μεταναστών από το καθεστώς Σαλαζάρ, στην Ισπανία πριν τριάντα χρόνια και τους έδωσε διαμερίσματα δωάρια σε πολυκατοικίες εργατικού τύπου. Όταν η επιτροπή εποπτείας επισκέφθηκε αυτά τα διαμερίσματα διεπίστωσε ότι στο ένα δωμάτιο είχαν φυτέψει φακές -έχοντας μεταφέρει χρώμα στο δάπεδο του δωματίου- και στο άλλο δωμάτιο έτρεφαν οικόσιτα ζώα...

Με αυτό το επίπεδο τότε οι Πορτογάλοι, έφθασαν σήμερα να είναι μέσα στην Ο.Ν.Ε πριν από εμάς και έχουν υψηλό εισόδημα, και εκπληκτική Ανάπτυξη.

Επισκέφθηκα πρόσφατα τη Λισσαβώνα την "ΕΧΡΟ '98" και διαπίστωσα τη γεφύρωση του ποταμού Τάγου μήκους δεκαεπτά χιλιομέτρων, ένα έργο υπερπολλαπλάσιο του Ρίου-Αντιρρίου, που εμείς ακόμη δεν έχουμε ξεκινήσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το γνωστό σε όλους μας σύστημα εκπαίδευσης, από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο, δεν εξασφάλισε την πρόσβαση στη γνώση μεγάλων ποσοστών πληθυσμού -ο αναλφαριθμητισμός έχει υψηλό ποσο-

στό στη χώρα μας- δεν συνέδεσε το σχολείο με την εργασία και παρήγαγε απρογραμμάτιστα μαζικά προσοντούχους άνεργους, που αποτελούν το πνευματικό προλεταριάτο.

Καθίσταται, λοιπόν, αναγκαία η εφαρμογή μιας νέας ολοκληρωμένης πολιτικής για την εκπαίδευση και την επαγγελματική διέξοδο των νέων. Ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να διαθέτει μία τέτοια δομή, ώστε με ευελιξία να προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα με το μικρότερο δυνατό κόστος και να δημιουργεί άτομα ικανά με εξειδίκευση κατά κλάδο και βαθιά γνώση. Έστω και καθυστερημένα, ξεκινάμε με το παρόν Νομοσχέδιο.

Εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να δημιουργήσουν τη δυνατότητα, ώστε οι επιμορφούμενοι εύκολα σχετικά να προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα της εργασίας. Να αλλάζουν εργασία με όσο γίνεται μικρότερο ενδιάμεσο χρόνο ανεργίας. Να κάνουν το λεγόμενο jump work, αλλά με μικρό χρονικό διάστημα ανεργίας ενδιάμεσα.

Η εκπαίδευση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην κοινωνία της πληροφορίας είναι αναπτυξιακό εργαλείο για την οικονομία, αφού διατρεί σε μάχιμη ετοιμότητα κάθε επιστήμονα ή παραγωγικό άτομο. Το τονίζω: Σε μάχιμη ετοιμότητα! Αυτό είναι, πραγματικά, το σημαντικό στοιχείο που χαρακτηρίζει την εκπαίδευση στην κοινωνία της πληροφορίας. Σε αυτήν τη λογική κινείται το παρόν σχέδιο νόμου, που εισήγαγε ο κύριος Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στη Βουλή. Είναι πραγματικά ένα σημαντικότερο βήμα, ώστε να προσαρμόσει το συντομότερο δυνατόν -επαναλαμβάνω έχουμε ήδη καθυστερήσει- την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην κοινωνία της πληροφορίας.

Τέλος, το νέο θεσμικό πλαίσιο εξασφαλίζει την ποιοτική βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να αναπτύσσονται η γνώση, η κριτική ικανότητα και οι δεξιότητες -όπως ανέφερα- και να διασφαλίζεται η επαγγελματική ένταξη σε συνθήκες ευελιξίας και εργασιακής εξασφάλισης.

Βέβαια, δεν μπορεί να είμαστε και πολύ αισιόδοξοι γιατί, όταν το πτυχίο του πανεπιστημίου, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν σου δίνει το διαβατήριο για την απόκτηση κάποιας θέσης στην αγορά εργασίας, αντιλαμβάνεσθε ότι αυτοί εδώ, που θα εκπαιδευθούν με τα νέα συστήματα, δεν σημαίνει ότι αυτόματα θα βρουν θέση στην αγορά εργασίας. Όμως, τους αυξάνονται οι πιθανότητες να αποκτήσουν αυτήν την πολυπόθητη θέση στην αγορά εργασίας, μια που, δυστυχώς, η ανεργία καλπάζει και δεν βλέπω τα επόμενα χρόνια να μειωθεί.

Με την ανάπτυξη, λοιπόν, ενός ανοικτού συστήματος, το οποίο έχει μια διασύνδεση οριζόντια με το ενιαίο λύκειο, παρέχεται στους νέους η δυνατότητα συνεχών ευκαιριών επαγγελματικής και τεχνικής εξέλιξης, παράλληλα με τη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών οικοδόμησης της επαγγελματικής και μορφωτικής τους πορείας.

Θα έχουμε την ευκαιρία, κατά τη συζήτηση των άρθρων, να μιλούμε στις λεπτομέρειες του νομοσχεδίου.

Θα ήθελα όμως, μιλώντας πάντα επί της αρχής, να πω ότι έμφαση, με αυτό το νομοσχέδιο, δίνεται στην απόκτηση των επαγγελματικών δεξιοτήτων σε πραγματικές συνθήκες εργασίας-μαθητείας. Για το σκοπό αυτό, θα επιδιωχθεί -όπως τονίζει η εισηγητική έκθεση-η σύναψη σχετικών συμβάσεων με επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, όπου εξασφαλίζονται οι κατάλληλες συνθήκες των τοπικών αγορών εργασίας.

Ακόμη, ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτάει η αναδιάρθρωση των επαγγελματικών ιδιοτήτων, σύμφωνα με τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Με βάση δε τις ειδικότητες αυτές, θα δημιουργηθούν τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και θα συνταχθούν τα νέα αναλυτικά προγράμματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου σαφώς κινείται προς την κατεύθυνση προσαρμογής της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην κοινωνία της πληροφορίας, που αποτελεί αδήριτη ανάγκη για την επιβίωση της ελληνικής οικονομίας, μέσα στα πλαίσια του ανταγωνιστικού εργασιακού και οικονομικού γενικότερα διεθνούς περιβάλλοντος και καλώ τους κυρίους συναδέλφους να το υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Σαρρή.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Μουσταφά Μουσταφά έχει το λόγο.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ: Δεν έκανα χρήση της ιδιότητας του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, κύριε Πρόεδρε, και έτσι θα με υπομείνετε τέτοια ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν δεν κάνετε χρήση της ιδιότητας του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, δεν έχετε το λόγο να μιλήσετε.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ: Όχι, για να προηγηθώ λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν είναι αυτός ο λόγος θα σας επιβραβεύσουν οι συνάδελφοι Βουλευτές με ένα χειροκρότημα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Με τη συντόμευση του χρόνου.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ: Θα είμαι σύντομος.

Υπάρχει η εκτίμηση από όλες τις πτέρυγες της Βουλής, Συμπολίτευσης και Αντιπολίτευσης ότι η μέχρι σήμερα τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και γενικά το εκπαιδευτικό μας σύστημα απέτυχε, δεν απέδωσε τα αναμενόμενα.

Τώρα έρχεται το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, με αυτό το νομοσχέδιο και με μια σειρά άλλων νομοσχεδίων και υποστηρίζει ότι δίνει λύσεις στο χρόνιο πρόβλημα και της παιδείας και της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τη γενική μας εκτίμηση για το νομοσχέδιο και τις θέσεις μας, τις διετύπωσε η ειδική αγοράτρια του Κόμματός μας, η κ. Αλφιέρη.

Εγώ θα ήθελα να κάνω μερικές επισημάνσεις, μερικές διαπιστώσεις. Θέλω να καταθέσω αυτές τις σκέψεις γιατί δεν είμαι τόσο αισιόδοξος για το μέλλον της παιδείας μας και της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπως φάνηκε ότι είναι οι κύριοι Υπουργοί και οι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης.

Δεν είμαι ιδιαίτερα αισιόδοξος, κύριοι συνάδελφοι, γιατί οι διάφορες νομοθετικές παρεμβάσεις, οι διάφορες μεταρρυθμίσεις, οι τομές που κάθε τόσο λέμε ότι επιχειρήθηκαν, δεν έχουν σαν βάση την πραγματικότητα, την ανάλυση των δεδομένων της εποχής, την εμπειρία των μέχρι τώρα προσπαθειών και την άντληση μαθημάτων από τα λάθη του παρελθόντος. Συνήθως, είναι αποσπασματικά, πρόχειρα μέτρα και δυστυχώς, όχι προϊόντα διαλόγου με όλη την εκπαιδευτική κοινότητα και με όλη την κοινωνία.

Τονίστηκε από αρκετούς συναδέλφους –και είναι ένα επιστημονικό δεδομένο –ότι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 70% των μαθητών προσανατολίζεται στην τεχνική εκπαίδευση. Σε εμάς συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Μόνο ένα ποσοστό 28%–30% νομίζω ότι προσανατολίζεται στην τεχνική εκπαίδευση. Τι φταίει; Γιατί υπάρχει αυτή η αποστροφή προς την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση; Τόσο πολύ, δηλαδή, θέλουν τα παιδιά μας να πάνε στις ανώτατες σχολές και να πάρουν μεγάλα πτυχία;

Δεν μπορούμε να εφησυχάζουμε γι'αυτό το θέμα με μια απλή αναφορά, με μια απλή δικαιολογία, ότι τα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια και οι τεχνικές επαγγελματικές σχολές δεν κατάρτιζαν, δεν έδιναν εκπαίδευση χρήσιμη για την εύρεση εργασίας στην αγορά εργασίας και να πούμε ότι βρήκαμε την αιτία του κακού.

Μήπως τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια που θα λειτουργήσουν αμέσως θα παράγουν, θα κατάρτιζον τους νέους που χρειάζεται αμέσως η αγορά εργασίας; Μήπως έτσι δεν θεοποιούμε την αγορά εργασίας και δεν την θεωρούμε σαν καθοριστικό και μοναδικό παράγοντα των οποιωνδήποτε εξελίξεων στη χώρα μας; Και αν είναι έτσι, γιατί δεν καθορίζουμε από τώρα τους βασικούς κλάδους στους οποίους πρέπει να στραφεί η προσπάθεια για την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση;

Οποιοδήποτε εκπαιδευτικό σύστημα που δεν είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας είναι οπωσδήποτε καταδικασμένο να αποτύχει. Αν δεν

έχουμε κάνει επιλογές σε ποιους κλάδους θα στηριχθεί η οικονομία μας ποιοι τομείς θα αναπτυχθούν, ποιοι εκ των πραγμάτων θα συρρικνωθούν, πώς μπορεί να γίνει και ένας σωστός σχεδιασμός της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης;

Ο στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής πρώτα απ'όλα πρέπει να είναι η μόρφωση της νεολαίας μας, η διαμόρφωση σωστών χαρακτήρων, η διάπλαση ενημερωμένων, μορφωμένων πολιτών με τα απαραίτητα εφόδια για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του 21ου αιώνα, να είναι ενεργοί πολίτες.

Με την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στο όνομα του ρεαλισμού ή του πραγματισμού, όπως και να το πούμε, αμέσως δημιουργούμε δύο βαθμίδες παιδείας που απέχουν πολύ μεταξύ τους, δημιουργούν χάσματα ανάμεσα στους ανθρώπους της ίδιας της κοινωνίας. Αυτό για τη χώρα μας είναι κάτι το αναπόφευκτο, δεδομένου ότι στη χώρα μας δεν έχει καθιερωθεί, δεν έχει υπάρξει, δεν έχει λειτουργήσει ένα σοβαρό σύστημα επαγγελματικού προσανατολισμού που να καθοδηγεί τους νέους μας σε όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε μια σωστή αντικειμενική, αποδοτική κατεύθυνση.

Με την τεχνολογική επαγγελματική εκπαίδευση αυτή η βασική επιδίωξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας νομίζω ότι περνάει σε δεύτερη και τρίτη μοίρα.

Δεν αξιοποιείται το ανθρώπινο δυναμικό, δηλαδή δεν καθοδηγείται το ανθρώπινο δυναμικό προς αξιοποίηση. Και σαν στόχος φαίνεται η παραγωγή ανθρώπων νέων, απασχολήσιμων στην αγορά της εργασίας σαν φθηνό εργατικό δυναμικό. Αυτή η αλήθεια και αυτή η πραγματικότητα αμέσως θα φανεί κατά τη διαδικασία της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, είτε σε δημόσιες είτε σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Αναρωτιέμαι –και εγώ είμαι από τη Θράκη– ποιες επιχειρήσεις, είτε είναι ιδιωτικές είτε είναι δημόσιες, είναι τόσο οργανωμένες, ώστε πράγματι να δώσουν αυτήν την επαγγελματική εμπειρία οργανωμένα, σωστά στους νέους μας, χωρίς να τους συνθλίβουν, χωρίς να τους εκμεταλλεύονται;

Για να κάνουμε ένα σωστό σχεδιασμό, ένα σωστό νομοθετικό πλαίσιο, που θα αντέχει στο χρόνο, πρέπει να εκτιμήσουμε τη μέχρι τώρα πορεία του συστήματος που εφαρμόστηκε και από εκεί να χαράξουμε καινούριες πολιτικές. Νομίζω ότι δεν έχει γίνει μία σοβαρή αξιολόγηση της μέχρι τώρα εκπαιδευτικής πολιτικής. Παραδείγματος χάρη δεν έχουμε στοιχεία πώς οι νέοι μας, που είχαν προσανατολιστεί στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, αρκέστηκαν με αυτό. Μπόρεσαν να βρουν θέσεις εργασίας με τα προσόντα που απέκτησαν; Πόσοι ετεροαπασχολούνται; Πόσοι υποαπασχολούνται; Πόσοι συνέχισαν σε άλλο επίπεδο σπουδών; Η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση εφαρμόζεται. Πώς εφαρμόζεται; Ποιο είναι το ποσοστό διαρροής; Σε ποια μέρη υπάρχει διαρροή και γιατί; Τι μέτρα προτίθεται να πάρει το Υπουργείο για τη μείωση της διαρροής; Χωρίς αυτές τις εκτιμήσεις, χωρίς αυτές τις αναζητήσεις δεν νομίζω ότι μπορούμε να χαράξουμε καινούριες πολιτικές, καινούριες εκπαιδευτικές τομές.

Πέρα από τη συζήτηση που έγινε για το άρθρο 5, για την αντισυνταγματικότητά του ή όχι, νομίζω ότι ένα νομοσχέδιο έστω και αν είναι πλαίσιο, όπως το λέει το Υπουργείο, πρέπει να είναι πιο συγκεκριμένο και πιο χειροπιαστό. Δεν πρέπει να αφήνονται τόσα πολλά πράγματα με άγνωστο περιεχόμενο στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργείου, των στελεχών του Υπουργείου, των διαφόρων ινστιτούτων, γιατί πράγματι παραγκωνίζουν και το ρόλο της Βουλής, στερούν τη συμβολή της Βουλής, των φορέων της εκπαίδευσης από την επεξεργασία των νομοσχεδίων και καθιστούν έτσι τεχνοκρατικό, νομικίστικο, νομοτεχνικό πρόβλημα, το μείζον πρόβλημα της παιδείας.

Κύριε Υπουργέ, στο παρόν νομοσχέδιο γίνεται μνεία και για τη μειονοτική εκπαίδευση. Έχει ένα άρθρο με αρκετές παραγράφους. Χώρεσε και αυτή σε αυτό το νομοσχέδιο μαζί με άλλα τόσα σοβαρά πράγματα. Στην κατ'άρθρο συζήτηση θα τοποθετηθώ για την ουσία αυτών των παρεμβάσεων. Πάντως ένα είναι γεγονός, κύριε Υπουργέ, η εκπαίδευση στο χώρο της μειονότητας χρειάζεται γενναίες πρωτοβουλίες, σοβαρές αναζητήσεις και καινοτόμες πολιτικές. Με απλή

αλλαγή της έδρας του ΥΣΜΕ ή με τη μεταφορά του γραφείου του συντονιστή από την Καβάλα στην Κομοτηνή δεν βελτιώνεται τίποτα.

Θέλω να θέσω υπόψη σας επιγραμματικά μερικά σοβαρά προβλήματα, τα οποία χρήζουν άμεσης παρέμβασης. Η ΕΠΑΘ, η Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης από τα χρόνια της δικτατορίας που ιδρύθηκε μέχρι σήμερα αποδείχθηκε ότι είναι ένα ίδρυμα καθόλου κολακευτικό για το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δεν επιτελεί με κανένα τρόπο το ρόλο του, αντίθετα είναι ένα κακέκτυπο ακαδημίας. Χρειάζεται ριζική αλλαγή εκ βάθρων, γιατί στην αυγή του 21ου αιώνα θα καταδικάζει τη νεολαία της μειονότητας σε αναλφαριθμητισμό και αγραμματοσύνη.

Το ΥΣΜΕ στην περιοχή μας έχει τη φήμη του ρουσφετολογικού κέντρου και του ανακριτικού γραφείου. Μια μερίδα των εκπαιδευτικών δεν εξέλεξαν ούτε καν αντιπρόσωπο για τη συγκρότησή του και αρνούνται την ύπαρξή του. Περισσότερο επιβάλλει ποινές, ελέγχει το χώρο της παιδείας, παρά συμβάλλει στις αναζητήσεις στην κατεύθυνση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Έχετε σοβαρούς επιστήμονες, με πείρα στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, έχετε ειδική γραμματεία στο Υπουργείο σας γι'αυτήν την υπόθεση. Βάλτε τους να δουλέψουν και να παράξουν πολιτικές σύγχρονες, δημοκρατικές που να βελτιώσουν γρήγορα την κατάσταση.

Οι μεγάλες διαρροές από την υποχρεωτική εννιάχρονη εκπαίδευση, τα μεγάλα ποσοστά αποτυχιών και στα δημόσια και στα μειονοτικά γυμνάσια κάνουν επιτακτική αυτήν την ανάγκη της άμεσης και ουσιαστικής παρέμβασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, έχει τελειώσει ο κύκλος των πρωτολογιών. Υπάρχει κανείς εκ των συναδέλφων που θέλει να δευτερολογήσει; Κανείς.

Είθισται, επειδή συζητάμε τα άρθρα του νομοσχεδίου κατά ενότητες, στην πρώτη ενότητα οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές, όπως και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, να έχουν περισσότερο χρόνο, να έχουν μία άνεση χρόνου να αναπτύξουν και τις απόψεις τους δευτερολογώντας κιόλας. Θα μείνουμε σε αυτήν την πρακτική, η οποία έχει εφαρμοστεί μέχρι τώρα στο Κοινοβούλιο;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Σύμφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το Τμήμα συμφώνησε.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 28 Ιουλίου 1998, της Τετάρτης 29 Ιουλίου 1998 και της Πέμπτης 30 Ιουλίου 1998 και ερωτάται το Τμήμα αν τα επικυρώνει.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Τρίτης 28 Ιουλίου 1998, της Τετάρτης 29 Ιουλίου 1998 και της Πέμπτης 30 Ιουλίου 1998 επικυρώθηκαν.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου: "Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις".

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κύριοι συνάδελφοι, έχει κατατεθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας την οποία υπογράφουν Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, επί της αρχής του νομοσχεδίου, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

"Προς τον Πρόεδρο της Βουλής.

Οι κάτωθι Βουλευτές βάσει του Κανονισμού αιτούνται ονομαστικής ψηφοφορίας του συζητούμενου Νομοσχεδίου επί της αρχής αυτού.

Οι αιτούντες Βουλευτές
 Άννα Μπενάκη
 Μαρία Κωνσταντοπούλου
 Προκόπης Παυλόπουλος
 Επαμ. Ζαφειρόπουλος
 Ιωάννης Τζωάννος
 Λεωνίδας Κουρής
 Νικ. Παπαφιλίππου
 Αθ. Παναγιωτόπουλος
 Αθ. Δαβάκης
 Κων. Καραμηνάς
 Αδάμ Ρεγκούζας"

Θα αναγνώσω και τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Η κ. Μπενάκη. Παρούσα.

Ο κ. Παυλόπουλος. Παρών.

Ο κ. Ζαφειρόπουλος. Παρών.

Ο κ. Τζωάννος. Παρών.

Ο κ. Κουρής. Παρών.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος. Παρών.

Ο κ. Δαβάκης. Παρών.

Ο κ. Καραμηνάς. Παρών.

Υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10') λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Κύριοι συνάδελφοι, το Προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (Άρθρο 72 παρ. 3) θα λύσει τη συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη 12 Αυγούστου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: "Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις", συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου αυτού και ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις".

Λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 00.05'

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ